

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ**

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач випускової кафедри

_____ Л.Г. Буданова

« _____ » _____ 2023 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

**ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТР
ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ «ГЕРМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ
(ПЕРЕКЛАД ВКЛЮЧНО), ПЕРША – АНГЛІЙСЬКА»**

**Тема: *ВИКОРИСТАННЯ ТА ПЕРЕКЛАД АЛЮЗІЙ У СУЧАСНИХ МЕДІЙНИХ
ТЕКСТАХ***

Виконавець: студентка групи ФЛ-201«М» БУГЛАК ВАДИМ ВАЛЕРІЙОВИЧ

Керівник: канд. філол. наук, доцент ГОЛОВНЯ АЛЛА ВАСИЛІВНА

Нормоконтролер: _____ (Кондратенко Юлія Вікторівна)

Київ 2023

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій

Кафедра англійської філології і перекладу

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Л.Г. Буданова
« _____ » _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ

на виконання дипломної роботи

Буглака Вадима Валерійовича

(прізвище, ім'я, по батькові випускника в родовому відмінку)

1. Тема дипломної роботи Використання та переклад алюзії
у сучасних медійних текстах

затверджена наказом ректора від « _____ » _____ 2023 р. № _____

2. Термін виконання роботи: з 02 жовтня 2023 по 31 грудня 2023

3. Вихідні дані роботи: Алюзія є наслідком між текстових зв'язків. Однак, це не більше ніж прийом, який полягає в тому, що алюзія «натякає» на якусь подію, що була насправді, або вигадана. Кожен текст має стилістичні засоби. Тексти, що містять повторювані елементи, можуть бути інтерпретаціями або пародіями на інші тексти, а їх використання визначається авторським задумом. Таким чином, між двома текстами відбувається інтерактивна взаємодія на різних рівнях.

4. Зміст роботи: Розділ 1 . Теоретичні засади дослідження алюзій. Розділ 2 .
Методологія дослідження використання та перекладу алюзій у сучасних медійних
текстах. Розділ 3. Лінгвокультурний аспект відтворення алюзій українською. Розділ 4.
Особливості використання та перекладу алюзій у сучасних медійних
текстах.

5. Перелік обов'язкового ілюстративного матеріалу: Додаток А. Специфіка медіа тексту
з огляду на зовнішні умови його існування. Додаток Б. Категорії медіа тексту. Додаток

В. Типологія медіа текстів. Додаток Г. Способи перекладу алюзій в медіа матеріалах.

6. Календарний план-графік

№ з/п	Завдання	Термін виконання	Підпис керівника
1	Підготувати та узгодити розширений план-конспект дипломної роботи.	до 16.10	
2	Підготувати чорновий варіант роботи	до 20.11	
3	Урахувати рекомендації наукового керівника, опрацювати та внести результати додаткових досліджень, що проводилися під час переддипломної практики, підготувати чистовий варіант роботи.	до 27.11	
4	Оформити чистовий варіант роботи та подати його науковому керівникові для підготовки відгуку та організації рецензування.	до 04.12	
5	Подати роботу до комісії з попереднього захисту дипломних робіт.	до 11.12	
6	Подати остаточний варіант роботи в оправі, а також повний пакет супровідних документів на випускову кафедру.	за тиждень до початку роботи ЕК	

7. Консультація з окремого(мих) розділу(ів):

Назва розділу	Консультант (посада, ПІБ)	Дата, підпис	
		Завдання видав	Завдання прийняв

8. Дата видачі завдання: « _____ » _____ 2023 р.

Керівник дипломної роботи

_____ (підпис керівника)

_____ (П.І.Б.)

Завдання прийняв до виконання

_____ (підпис випускника)

_____ (П.І.Б.)

РЕФЕРАТ

Дипломна робота «ВИКОРИСТАННЯ ТА ПЕРЕКЛАД АЛЮЗІЙ У СУЧАСНОМУ МЕДІЙНОМУ ТЕКСТІ»: 132 с., 1 рис., 5 табл., 1 діаграма, 121 літературне джерело.

Об'єкт дослідження: алюзії у сучасних медійних текстах.

Мета роботи: дослідити використання та переклад алюзій у сучасних медіатекстах.

Методи дослідження: серед загальних методів дослідження було використано методи аналізу та синтезу для детального вивчення явища алюзії та особливостей її функціонування в медіаматеріалах з метою отримання даних, необхідних для більш точних висновків. За допомогою індуктивного методу вивчалися основні концепції, висунуті різними науковцями, а за допомогою дедуктивного методу визначалися основні функції одиниць цитування в текстах. Узагальнення матеріалу дослідження здійснено за допомогою методу узагальнення.

Результати магістерської роботи рекомендується використовувати для вивчення способів відтворення англійських алюзій в українських перекладах та під час проведення наукових досліджень.

МЕДІЙНИЙ ТЕКСТ, АЛЮЗІЇ, ПЕРЕКЛАД АЛЮЗІЙ, КЛАСИФІКАЦІЇ АЛЮЗІЙ, СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ АЛЮЗІЙ.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ АЛЮЗІЙ	7
1.1. Алюзія як лінгвістичне явище	7
1.2. Алюзія як стилістичний засіб	13
1.3. Функціонування алюзії в тексті	17
1.4. Алюзія як носій лінгвокультурної інформації	24
РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТА ПЕРЕКЛАДУ АЛЮЗІЙ У СУЧАСНИХ МЕДІЙНИХ ТЕКСТАХ	34
2.1. Основні терміни та поняття дослідження	34
2.2. Перекладацькі стратегії відтворення алюзій	41
РОЗДІЛ 3. ВІДТВОРЕННЯ АЛЮЗІЙ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ ТА МЕДІЙНИХ ТЕКСТАХ	53
3.1. Стилiстична функція алюзій в медійному тексті	53
3.2. Прийоми відтворення алюзій в українському перекладі медійних текстів	58
ВИСНОВКИ	95
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	99
ДОДАТКИ	108

ВСТУП

Актуальність теми. Алюзія є наслідком міжтекстових зв'язків. Однак, це не більше ніж прийом, який полягає в тому, що алюзія «натякає» на якусь подію, що була насправді, або була вигадана. Кожен текст має стилістичні засоби. Тексти, що містять повторювані елементи, можуть бути інтерпретаціями або пародіями на інші тексти, а їх використання визначається авторським задумом. Таким чином, між двома текстами відбувається інтерактивна взаємодія на різних рівнях. Таку взаємодію називають інтертекстуальністю, а загальну характеристику тексту, представленого цілою групою зв'язків, прийнято називати інтертекстуальністю. Стилiстичний прийом алюзії є найпоширенішим способом реалізації інтертекстуальності.

Справді, алюзія як лінгвістичний і культурний феномен є предметом численних і постійно виникаючих досліджень у наукових дисциплінах. Увага дослідників у цих різних галузях свідчить про важливість цього явища. Алюзія виникає в результаті оцінки предметів навколишньої дійсності, зіставлення та проведення аналогії з будь-якими фактами, процесами, особами у далекому та недавньому минулому, тому при розгляді принципів її функціонування необхідно взяти до уваги її аксіологічний аспект. Уособлюючи собою соціально зумовлений стилістичний прийом і водночас засіб його створення, алюзія яскраво ілюструє нормуючий характер суспільних цінностей. Порівняльний аналіз алюзії та їх джерел має велике значення для всебічного наукового аналізу мовної картини світу в англійській та українській мовах.

Видається важливим прослідкувати залежність вибору тієї чи іншої алюзивної одиниці не тільки від особистості того, хто говорить (пише), але і в цілому від ситуації спілкування, від цілей акту комунікації, в якому вдаються, до використання натяків, посилянь, аналогій. Якщо процес перекладу не може бути універсальним і загальновідомим, перекладач змушений використовувати описовий переклад.

Слід зазначити, що кожна країна і, відповідно, кожна культура має свої уявлення про унікальні явища, події та натяки в певних ситуаціях, що ще більше ускладнює

процес перекладу текстів, які містять алюзії, внаслідок чого перекладацькі тексти виходять специфічними, подекуди доволі довгими, з описами та коментарями. Вибір прийомів і методів для створення якісного, точного і, головне, зрозумілого перекладу з мови оригіналу на мову перекладу з урахуванням соціокультурного, історичного, економічного та політичного контексту є справді складним завданням. Основна складність полягає в тому, що в більшості випадків алюзія є настільки складним прийомом, що дуже важко, а часом і неможливо знайти відповідник, який збереже ту ж дію оригіналу. Проблема ускладнюється ще й тим, що алюзія нерозривно пов'язана з реальними історичними подіями, особами, фактами біографії діячів культури та історії, літературними та художніми творами, а читач не завжди має достатню кількість передісторії.

Актуальність дослідження полягає в тому, що, незважаючи на те, що алюзія є одним із найпоширеніших прийомів в англomовних медіаматеріалах, це явище ще недостатньо вивчене в лінгвістиці, особливо в парадигмі лінгвокультурологічного перекладознавства. Тому актуальним є дослідження особливостей відтворення англomовних алюзій в українському перекладі.

Проблемі дослідження алюзії присвячені праці Бавдис М. М. [112], О. О. Бойко [6], Г. В. Кузнецової [19], О. В. Ляшко [21], Л. Д. Бурковської [7] та ін., де це явище розглядається з різних точок зору, зокрема як один із параметрів інтертекстуальності.

Метою роботи є дослідження використання та перекладу алюзій у сучасних медіатекстах.

Завдання роботи:

- дослідити алюзію як лінгвістичне явище та як стилістичний засіб;
- вивчити основні терміни та поняття дослідження;
- розглянути функціонування алюзії в тексті;
- розглянути стилістичну функцію алюзій в медійному тексті.
- дослідити як перекладають алюзії в медійному тексті;

Об'єкт дослідження: алюзії у сучасних медійних текстах.

Предмет дослідження: особливості перекладу алюзії в медійних текстах,

Методи дослідження: серед загальних методів дослідження було використано методи аналізу та синтезу для детального вивчення явища алюзії та особливостей її функціонування в медіаматеріалах з метою отримання даних, необхідних для більш точних висновків. За допомогою індуктивного методу вивчалися основні концепції, висунуті різними науковцями, а за допомогою дедуктивного методу визначалися основні функції одиниць цитування в текстах. Узагальнення матеріалу дослідження здійснено за допомогою методу узагальнення.

Матеріалом дослідження слугували статті газети New York Times та їхні українські переклади, представлені основними українськими телеканалами ("1+1", ICTV), інформаційними службами "Суспільне.медіа", "Правда" та obozrevatel.com. було проаналізовано 100 текстових фрагментів.

Наукова новизна одержаних результатів полягає тому, що в дослідженні охарактеризовано особливості перекладу алюзій у медійному тексті на матеріалі статті газети New York Times за 2022 та 2023 роки з англійської мови українською, з'ясовано особливості функціонування алюзій у медійному тексті, а також зроблено спробу виявлення основних проблем у відтворенні адекватного перекладу алюзій.

Практичне значення одержаних результатів визначається теоретичними та практичними можливостями використання матеріалу та результатів дослідження для вивчення способів відтворення англійських алюзій в українських перекладах, та представлені у таких роботах: Буглак В. В. Алюзія як носій лінгвокультурної інформації // Modern problems of science, education and society. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. SPC "Sci-conf.com.ua". Kyiv, Ukraine. 2023. Pp. 1171-1178.; Буглак В. В. Перекладацькі стратегії відтворення алюзії// Modern problems of science, education and society. Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference. SPC "Sci-conf.com.ua". Kyiv, Ukraine. 2023. Pp. 907-914.

Апробація отриманих результатів. Основні результати дослідження оприлюднено на II Міжнародній науково-практичній конференції "MODERN PROBLEMS OF SCIENCE,

EDUCATION AND SOCIETY”(24-26.04.2023 Київ, Україна) та на IX Міжнародній науково-практичній конференції “MODERN PROBLEMS OF SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY”(6-8.11.2023 Київ, Україна).

Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ АЛЮЗІЙ

1.1. Алюзія як лінгвістичне явище

У сучасній лінгвістиці під алюзією розуміють мовно-стилістичний прийом, пов'язаний з використанням у текстах фольклорних, літературних, історичних та побутових фактів, відомих прислів'їв, крилатих слів та ідіом. Алюзія органічно пов'язана з оригінальним текстом, в якому вона зафіксована. Прийом використовується для того, щоб асоціативно підкреслити важливі в даному контексті ідеї або дуже коротко і вичерпно, іноді одним словом, вказати на характеристики персонажів або подій, тісно пов'язаних із сюжетом [114].

З появою та розвитком нових парадигм лінгвістичних досліджень наприкінці 20 століття алюзія стала, по-перше, засобом виклику асоціацій з культурою та активізації інтертекстуальних зв'язків ще до створення текстів, а по-друге, як явище концептуального порядку, допомагає нам осмислювати навколишній світ і знаходити зв'язки між різними концептуальними системами. Виходячи з цього, алюзію сьогодні можна розглядати як один з інструментів людського мислення [15].

У наукових дослідженнях підкреслюється, що алюзія є проявом текстової категорії інтертекстуальності, художньо-виражальним прийомом, який створює безліч зв'язків, натякаючи на події, факти та персонажів з інших текстів, збагачуючи таким чином інформацію в тексті.

Алюзія є важливим літературним і мовним прийомом і відіграє важливу роль у наукових дослідженнях і текстах загалом. Вона є проявом інтертекстуальних категорій, показуючи, що тексти завжди взаємодіють один з одним і не існують ізольовано. "Алюзія" виникає тоді, коли автор у своєму тексті посилається на інший текст, твір, подію чи факт. Природа алюзії дозволяє автору використовувати асоціації та зв'язки, вже наявні в інших текстах, для вираження певної ідеї, концепції чи образу.

Алюзія - це художній прийом, який додає тексту глибини та багатозначності. Він може розширити значення тексту і створити більш емоційні та яскраві образи. Наприклад, метафоричні алюзії можуть використовувати образи з інших творів, щоб передати стан речей або висловити схожість між різними явищами.

Алюзії також є важливим інструментом для вираження іронії, гумору та сарказму. Перетворюючи їх на символи або образи, що містять гумор чи іронію, автори можуть висміювати або критикувати явище чи ставлення.

Крім того, цитування демонструє постійний діалог між текстами. Вона показує, що тексти постійно взаємодіють один з одним, відсилаючи до попередніх творів і взаємодіючи з попередніми ідеями та авторами. З цієї причини цитування є важливим елементом наукових і художніх текстів. Це пов'язано з тим, що алюзії розширюють і збагачують контекст і значення тексту, сприяючи глибшому розумінню і вираженню. Таким чином, алюзія є важливим явищем, яке збагачує інформацію в тексті та ефективніше передає ідеї та позицію автора [16, с. 26].

Концепти формуються у свідомості людини на основі безпосереднього чуттєвого досвіду, безпосереднього маніпулювання об'єктом з боку людини та взаємодії з уже сформованими концептами. Їх розпізнавання уможлиблює передачу інформації про них іншим передавачам (комунікаторам), а їх значущість інтегрує в індивідуальному та колективному досвіді важливі ознаки дійсності, які складають метафорично-перцептивний, понятійний та аксіологічний аспекти концепту.

Таким чином, одним із ключових елементів алюзії є інтертекстуальність. Алюзія визначається як стилістичний прийом, що включає в себе натяки, аналогії та явні натяки на конкретні літературні, історичні, міфологічні та політичні факти, вкорінені в культурі тієї чи іншої країни.

З точки зору лінгвістичної стилістики, алюзія визначається як прийом, який навмисно використовує певні слова, фрази або речення, які опосередковано пов'язані з культурно засвідченими фактами. Алюзія є розширеною інтерпретацією культурних

особливостей країни. міфологічних, біблійних чи літературних персонажів, а також фактів чи подій, згаданих у тексті[18].

Одним із підходів до вивчення алюзій є розгляд цього явища в рамках лінгвістичного коментаря до тексту в цілому. Таким чином, при вивченні проблеми розуміння літературного твору можна розглядати алюзії як одну з основних категорій вертикального контексту, як засіб аналізу літературного твору, виявлення рівня фонових знань читача, необхідних для повноцінного розуміння твору з бібліографічної точки зору. Алюзії свідчать про наявність у читача певного рівня історичних та лінгвістичних фонових знань.

На думку Г.В. Кузнецової, суть алюзії полягає в тому, щоб дати можливість зрозуміти існування зв'язку між тим, про що говориться, і тим, про що не говориться, але ця інша "річ" не обов'язково є сукупністю текстів або навіть окремим текстом [18, с.89-91].

Питання класифікації алюзій за семантичними, структурними чи функціональними факторами досі залишається досить дискусійним, а прагматична класифікація не розроблена. Особливий інтерес становить семантична (тематична) класифікація алюзій.

Бурковська поділяє алюзії на три класи (кожен з яких має свої підкласи).

- Власні імена (антоніми, омоніми, омоніми, космоніми - назви історичних подій, свят, творів мистецтва.

- Теоніми - імена богів, демонів, міфологічних персонажів тощо).

- Біблійні, міфологічні, літературні, історичні та інші реалії.

- Алюзії, загальноживані вирази, контамінації, відлуння спогадів.

Система класифікації цитування є цікавою і допомагає зрозуміти різні види цитування та їхню функцію в тексті. Розглянемо ці класи та їхні підкласи детальніше:

Ця класифікація допомагає краще зрозуміти розмаїття алюзій та їхню роль [7, с. 38-42].

Текстові компоненти на лексичному, граматичному, словотвірному, фонологічному та метричному рівнях мають здатність передавати імпліцитне значення. Вираження цього значення здійснюється за допомогою орфографії, пунктуації та графічного оформлення, тобто шрифтів і способу розташування тексту на плоскій поверхні [3, с. 6] .

Дати в тексті також мають імпліцитне значення. Іноді фрази, строфи або навіть самі прийоми, з яких складається цілісна композиція, ґрунтуються на імпліцитних зв'язках. Таким чином, лінгвістична структура тексту сама по собі є і маркером імплікації, і сигніфікатором.

У рамках лінгвокультурологічної парадигми Н.Ю. Новокачової автор пропонує типологію імплікації на основі чотирьох критеріїв:

- Джерело;
- Характер алюзії;
- Культурна сфера поширення;
- Характер і ступінь семантичної конотації;

У межах цієї парадигми алюзії також можна класифікувати з точки зору їхньої функції:

- Пояснюють все;
- Створює гумористичний ефект;

Таким чином, алюзії в мові та літературі можуть виконувати різні функції, залежно від того, якого ефекту хоче досягти автор або мовець. Вона може бути ефективним засобом створення образності, виразності та гумору, але її ефект може залежати від контексту та розуміння аудиторії [26, с. 116-124].

Класифікація алюзій за експресивним стилем, запропонована Р.Ф. Томасом, допомагає нам краще зрозуміти та проаналізувати, як алюзії функціонують у тексті та як вони взаємодіють з новим контекстом. Розглянемо ці класифікації докладніше:

Випадкові алюзії не мають нічого спільного з новим контекстом. Вона може нагадувати щось у загальних рисах, але насправді не стосується нового контексту. Це пов'язано з випадковими асоціаціями або схожістю між словами чи зображеннями.

Поодинокі посилання передають контекст іншого тексту в новому контексті. Іншими словами, алюзія дійсна лише для того, хто розуміє джерело алюзії.

Самоцитування відбувається, коли автор використовує посилання на власну роботу. Це може бути зроблено для того, щоб підкреслити думку, продемонструвати авторитет або повторно використати ідею в новому контексті.

Модифікована алюзія передає алюзію, але змінює її значення або перевертає його порівняно з оригінальною алюзією. Вона використовується для передачі сарказму, іронії або інших значень.

Очевидна алюзія означає, що алюзія впізнавана і заздалегідь відома аудиторії. Однак автор використовує її в новому контексті, зрозуміло, але іронічно або парадоксально.

Конфлікт - це одночасне посилання на більш ніж одне джерело. Алюзії та алюзії з різних джерел поєднуються в новому контексті для створення нових значень та інтерпретацій.

Ця класифікація відображає розмаїття і широке використання алюзій у літературі та мовленні. Вона також допомагає проаналізувати, як алюзії використовуються для створення сенсу, глибини, іронії та гумору в текстах.

Традиційно алюзія функціонує як розширене перенесення характеру та якостей особи чи події, що згадується, на особу чи подію, про яку йдеться в тексті. При цьому алюзія не відновлює відомий образ, а витягує з нього додаткову інформацію. Іншими словами, алюзії є різновидом короткої інформації, що використовується для характеристики об'єкта. В результаті мова звільняється від надмірних пояснень, що полегшує сприйняття інформації реципієнтом.

Таким чином, алюзія є засобом економії мовних ресурсів, а лаконічність її форми може посилити її експресивний та емоційний вплив на читача або слухача: Найближче

до цього питання підходить дослідження І.А. Ярошевича. Тому вона наголошує на необхідності вивчення алюзій з когнітивного підходу, який у деяких випадках виходить за межі суто лінгвістичних параметрів. Вона показує, що алюзії не лише втілюються в інформаційних елементах, запозичених з писемних текстів своїх попередників, але й передають певні смисли, пов'язуючи інші символічні системи (живопис, історію, міфологію, музику тощо) і навіть виходять за просторово-часові межі конкретного тексту, фактично демонструючи складну трансмісійну структуру алюзії, вказує на те, що це демонструє складну комунікативно-функціональну природу явища алюзії [34, 117-122с].

Іншими словами, алюзії є засобом вираження комічних та іронічних ефектів, авторських модальностей та імпліцитних рис персонажів, а також засобом актуалізації натяків у ширшому контексті.

Алюзії можуть бути багатогранними, оскільки вони можуть вказувати на різні асоціації залежно від культурного, історичного та літературного контексту. Це дозволяє читачам розширити своє розуміння тексту і зрозуміти його на різних рівнях. Алюзії - це не просто прикраса, вони додають тексту виразності. Вони додають тексту глибини, експресії та нюансів, допомагають точніше висловити думки та почуття автора. Алюзії можна використовувати для створення гумору або іронічного ефекту. Вони можуть підкреслити абсурдність або суперечливість ідеї чи ситуації.

Використання алюзій дозволяє авторів виразити свою особисту модальність та позицію щодо теми. Вони можуть слугувати інструментом для авторської самовиразності та підкреслення авторського ставлення до обговорюваної проблеми. Алюзії можуть бути використані для побудови образу персонажа без прямого опису. Це дозволяє читачам самостійно розкривати характер та властивості персонажів через асоціації, які викликає алюзія [1, с. 80]. Алюзії можуть посилатися на різні тексти, культурні або історичні події, що робить їх актуальними в різних контекстах. Вони дозволяють тексту взаємодіяти з читачами на різних рівнях розуміння.

В результаті алюзія стає потужним інструментом для збагачення тексту та забезпечення його більш глибокого впливу на читачів. Вона розширює можливості автора виразно висловлювати свої думки, а також сприяє глибшому розумінню та аналізу тексту читачами.

1.2. Алюзія як стилістичний засіб

Алюзія-складне і багатогранне явище, що вимагає уваги при перекладі, оскільки воно спирається на прояв внутрішніх художніх ресурсів автора для правильної передачі авторських намірів [110]. Основною умовою реалізації механізму згадки є визнання його джерела і включення учасників у вертикальний контекст міжкультурної комунікації. В цьому випадку інсинуацією виявляються представники інших культур, і встановлюється відповідна система асоціацій. Складність відтворення натяку полягає в тому, що його сприйняття може бути повністю або частково втрачено в цільовій культурі. Головне завдання перекладача при відтворенні алюзії-зберегти її асоціативну базу, щоб одержувач знав про неї і викликав необхідні асоціації.

Алюзії - це найефективніший спосіб спілкування та прийняття прагматичного підходу. У зв'язку з цим особливо важливо встановити використання навмисного згадки як засобу впливу на одержувача інформації. Це означає, що алюзії в акті спілкування можна вважати практичним явищем [11, с. 47-49].

Алюзії є важливим джерелом емоційної і виразної насиченості тексту і потужним засобом реалізації авторських намірів. Алюзії можуть не тільки більш повно висловлювати відповідні думки, але й передавати ставлення та оцінки. Цей стилістичний прийом дозволяє читачеві не тільки зрозуміти інформацію, що міститься в тексті, а й дізнатися про погляди автора на те чи інше питання. Алюзії мають широкий спектр виразних можливостей і тому можуть ефективно використовуватися як засіб вираження в практичних цілях [2, с.3-8].

Інсинуація-це посилення на конкретну людину, подію чи речі, важливі для мовного та культурного суспільства. Крім того, цей стилістичний апарат створює

проекцію фактів, тому культурні конотації, що містяться в підтексті, стають невід'ємною частиною авторського тексту. Згадка використовується тільки для того, щоб викликати певні асоціації, і містить деякі показники, властиві поняттю цього слова. Однак важливо розрізняти згадку та посилання або пряме посилання [35, С.393-395].

Визначення алюзії як стилістичної фігури, доповнює розуміння цього поняття. Давайте розглянемо це визначення більш детально:

Стилістична схема:

Стилістична діаграма: сказати, що алюзія є стилістичною діаграмою, означає сказати, що вона використовується для створення певного ефекту в усному або письмовому тексті. Посилання на інші тексти, факти чи події можуть зробити текст більш виразним, багатосаровим або різноманітним.

Прямі посилання, аналогії та поради:

Ця частина визначення вказує на те, що посилання містить певні елементи, які роблять його очевидним або зрозумілим. Це може бути чітке зображення, словесна аналогія або натяк, який допомагає аудиторії розпізнати згадку та зрозуміти її значення.

Літературні, Історичні, міфологічні чи політичні факти:

За визначенням, алюзії можуть стосуватися різних типів фактів або предметів. Вона може бути заснована на літературних творах, історичних подіях, міфологічних сюжетах, політичних подіях і т.д. Це надає різноманітність і глибину використанню конотацій.

Це сягає корінням у текстову культуру та розмовну мову:

Ця частина визначення вказує на те, що алюзія відображає певний культурний чи мовний звичай чи практику. Іншими словами, це частина загального культурного досвіду чи мовної практики, яку можна визнати та зрозуміти у певній культурній чи мовній спільноті [11, с. 47-49].

Поява когнітивних орієнтирів у всіх дослідженнях корисності пов'язана з впровадженням когнітивної науки у вивчення мови. У рамках цієї теоретичної концепції лінгвістика вивчається через взаємозв'язок між мовними формами та розумовою

діяльністю. У цьому напрямку інсинуація реалізується в рамках дискурсу і вивчається як елемент, який не існує поза ним.

Але факторами, що формують стилістичну конвергенцію, є не тільки спільне використання стилістичних прийомів. Необхідною умовою є спільність виконуваних ними функцій. Підхід до аналізу стилістичної конвергенції, запропонований О.В. Ляшком, враховує злиття різних стилістичних засобів у реченні, єдиний компонент і семантичний зв'язок між ними.:

Конвергенція тексту-це явище, при якому різні стилістичні засоби, лінгвістичні елементи та мовні ресурси об'єднуються в тексті для досягнення певного ефекту, загальної чуттєвої виразності або для підкреслення певної ідеї. Це включає злиття метафор, байок, образів, принизливих та інших стилістичних прийомів [22, с. 17] .

Основна ідея полягає в тому, що різні стилістичні прийоми зливаються в тексті, утворюючи нові засоби вираження і сприйняття. Його можна використовувати для створення більш глибокого та ефектного тексту. Одним з важливих аспектів цієї концепції є наявність єдиного компонента, який поєднує в собі різні методи. Цей елемент може бути словом, фразою, зображенням, ідеєю чи іншим, і є ключем до об'єднання різних стилістичних прийомів.

Семантичний зв'язок між приймаючими елементами є важливим фактором у розумінні конвергенції тексту. Іншими словами, смисловий зв'язок різних стилістичних прийомів допомагає створити в тексті єдине значення або ефект.

Ця ідея дозволяє автору краще зрозуміти, як створювати багатогранні і багат шарові тексти, використовуючи різні стилістичні прийоми і мовні засоби. Вона також підкреслює важливість семантичних зв'язків та окремих елементів для досягнення ефективною конвергенції текстів [20, С.57-77].

Поглинаючи інші стилістичні прийоми, підтекст може подвоїти свій семантичний та виразний потенціал. В рамках стилістичної схеми імплікація підсилює створюваний нею стилістичний ефект і, отже, передає оціночне значення, передане сугестивним оцінним присудком.

У лінгвістичній літературі немає єдиного погляду на стилістичні прийоми, засоби, стилістичну природу і загальноприйняті класифікації. Різні автори встановлюють різну номенклатуру між цими поняттями. В цілому під засобами розуміються виразні елементи, закріплені в мові, техніка - це особливий спосіб структурування тексту, спрямований на те, щоб максимально відобразити авторське бачення, фігура - це синтаксична структура, виражена експресивно, а експресія - це метод, заснований на використанні слів в тексті. у переносному значенні.

До засобів виразності мови відносяться фіксовані мовні елементи, які допомагають автору або говорить досягти певного стилістичного або емоційного ефекту. Це різні лексичні одиниці, слова, граматичні структури і лінгвістичні Фонетичні елементи. Вони допомагають висловлювати думки, почуття та враження більш чітко та ефективно.

Методи використовуються для структурування речень та структур, що впливають на сприйняття читача чи слухача. Риторичні цифри, синтаксичні структури та розміщення слів і фраз у тексті - це різні особливі способи структурування тексту. Ці методи спрямовані на досягнення певної структурної логіки або ефекту.

Стилістичні фігури визначаються як специфічні мовні засоби, що використовуються для підвищення виразності тексту або досягнення певних лінгвістичних ефектів. Це метафори, байки, антоніми, порівняння та інші літературні прийоми, які змінюють звичне значення слів і фраз для створення нових смислів.

Вирази, засновані на використанні слів у переносному значенні, включають ідіоми, мовні одиниці або вживання слів, які мають особливе значення, відмінне від літературного чи буквального значення слова. Ці поняття можуть перетинатися, але кожне з них має свої власні характеристики і функції. Вони використовуються для створення виразних, стилістичних та риторичних ефектів у мові та тексті, допомагаючи автору досягти певних цілей у спілкуванні з аудиторією.

Таким чином, референція як оцінний присудок поєднується з іншими аналогами, утворюючи референціальную метафору, метонімію, антоніми, прикметники і т.д.

Одним з найважливіших умов формування конвергенції, безумовно, є уніфікація функцій, виконуваних стилістичними засобами. Стилiстичні засоби зосереджені в одній частині пропозиції, але виконують різні функції.

1.3. Функціонування алюзії в тексті

Спектр функцій алюзій дуже різноманітний. По-перше, функціональність залежить від місця і мети, в яких вона використовується. Наприклад, алюзія складається з використання 1 або більше слів для легкого та чіткого позначення рис обличчя та подій, тісно пов'язаних із сюжетом.

Завдяки своїй оціночній функції стилістичний метод алюзій передає оціночну інформацію, яка створює характер людини або явища. Кожне слово являє собою колективну або особисту оцінку предмета. На цьому заснована функція оцінки. Оскільки алюзії мають постійну оцінку, ця функція характерна для алюзій.

Характер особливо яскравого твору характеризується емоційними асоціаціями, викликаними сугестивною промовою. Недомовки часто використовуються для опису зовнішності, поведінки, внутрішнього світу або для розкриття природи явищ. Недомовки також часто є засобом опису персонажів. Використання конотацій є додатковим засобом для створення глибокої характеристики персонажів, а також основним засобом, необхідним для їх опису [111].

На додаток до оціночних і характеристикних функцій іноді використовуються функції, суть яких надає тексту велику історичну перспективу, що відсилає читача до певного історичного періоду.

Це може вимагати:

Розширити історичну перспективу: функція алюзій полягає в більш глибокому збагаченні тексту, оскільки це дозволяє розглядати події та ідеї в контексті історичних ситуацій минулого.

Історичної прихильності: використання алюзій може свідчити про те, що автор має історичну прихильність до певного періоду чи події. Це може бути спроба згадати важливі аспекти минулого або висловити певну історичну позицію.

Спілкування з читачами: функція цитування також дозволяє створити зв'язок на історичному рівні між автором та читачем. Залучаючи читача та розміщуючи його в історичному контексті, ви можете глибше зрозуміти зміст тексту.

Ефект достовірності при цитуванні історичних фактів і цифр може надати тексту переконливості. Це збільшує переконливу та інформативну силу автора та підвищує надійність тексту з боку читача.

Загалом, сюжетна функція алюзій надає тексту глибину та контекст, змушуючи читача розглядати текст стосовно історичних подій, культурних аспектів та персонажів минулого. Це дозволяє глибше зрозуміти текст і ефективніше донести ідеї та позицію автора до читача. [108].

Дослідники вважають, що функції, що виконуються алюзіями, також впливають на переклад. Варто зазначити, що крім стилістичного та ідеологічного впливу на особистість читача, алюзії відіграють роль метафори, перебільшення, символізму та порівняння [25, с. 5].

Вплив алюзій на переклад є дуже важливим аспектом перекладу тексту. Це стосується не лише стилістичного та ідеологічного впливу на читача, а й різних функцій, виконуваних алюзіями, таких як метафори, перебільшення, символи, порівняння тощо.

Це пов'язано з тим, що необхідно враховувати різні аспекти стилю, культурний контекст, метафори та ідеологічні конотації. Перекладачі повинні бути досвідченими та чуйними до всіх цих аспектів, щоб правильно передати зміст та ефект перекладу.

Існує 2 типи допоміжних функцій:

- Можливість створювати Історичні кореляційні функції;
- Функція оформлення алюзії;

Здатність створювати ознаки історичної кореляції:

Цей тип натяку використовується в художніх текстах для відтворення або нагадування про історичні події, постаті чи періоди. Це дозволяє письменнику створити атмосферу та контекст, пов'язані з цими історичними фактами. Приклади алюзій з французької революції в літературних творах допомагають створити образи політичної нестабільності та боротьби за свободу.

Декоративна функція алюзії:

Цей тип алюзій використовується для додання тексту декоративності, насиченості і художньої витонченості. Вони включають посилення на літературні та художні шедеври, культурні символи, класичні тексти. Приклади цитування творів Вільяма Шекспіра в сучасних романах можуть надати тексту глибину та літературне багатство.

Візуальна функція цих двох різних типів конотацій полягає в тому, як цей літературний пристрій використовується для створення певного контексту, настрою чи ефекту в художньому тексті. Вони допомагають нам зрозуміти різні конотації в літературі та їх роль у розвитку художньої майстерності письменників [27, с. 135].

Зовсім недавно основна увага приділялася взаємозв'язку між часом та використанням конотацій. Водночас репрезентація історичних моментів сприяє суб'єктивності подій. Таким чином, ми можемо зробити висновок, що в імплікації присутні кілька функціональних груп. Звичайні функції включають в себе функції оцінки, характерні функції, функції конфігурації і функції, які генерують імплікацію. Переносні елементи виконують функцію створення декоративних елементів з ознаками історичного значення.

Приєм підтексту найчастіше використовується для збагачення і збільшення смислового і естетичного навантаження. Відмінною особливістю алюзій є здатність більш ефективно використовувати інтертекст. Це пов'язано з тим, що складність перекладу підтексту полягає в тому, що сприйняття підтексту в культурі перекладу частково або повністю втрачено, що ускладнює розуміння задуму автора [17, с.121].

Отже, основними функціями, які виконує підтекст, є: оціночні та характеристичні функції, декоративні (декоративно-оформлювальні) функції, вираження підтексту та

підтекстовмісту, асоціативні функції, вплив на характер читача, стилістичні засоби (перебільшення, метафора, символізм), засоби вираження комічних та іронічних ефектів, засоби передачі оригінальності національного характеру, стилістична (час вивчення, характеристика характеру, створення місцевого колориту, поведінкові умови), проблемне загострення, відтворення соціально-політичної атмосфери суперечливі.

Домінуюча стилістична функція алюзій, характер тексту, популярність алюзій в іншій культурі, тип і природа алюзій і їх частка в тексті є основними критеріями вибору інструменту перекладу. Лапки відрізняються від підказок тим, що вони не є конкретними лапками, але зазвичай є лапками. Контекстуальність відрізняється від плагиату тим, що вона навмисна. Автори не видають поради або посилання за свої власні.

Це пов'язано з тим, що якщо алюзію важко перекласти, розпізнавання алюзії в цільовій культурі частково або повністю втрачається, що ускладнює розуміння намірів автора. Тому експерти повинні якомога повніше і ясніше передавати при перекладі весь спектр асоціацій, які викликає у читача вихідний текст [31, с.13].

Перефразовуючий текст-це текст, призначений для взаємодії з існуючим текстом, тобто текст, який знаходиться в області між текстом. Такий текст взаємодіє з попереднім текстом і в той же час орієнтований на спілкування з читачем і покликаний викликати у нього відповідний відгук. Взаємодія тексту з читачем і здатність читача інтерпретувати текст дуже важливі [14, с.74-80].

Переклад здійснюється в основному наступними способами: стандартний переклад, лексична і семантична Заміна, позначка і пропуск.

Процес перекладу підтексту на іншу мову являє собою особливу лінгвістичну проблему. Перекладачі можуть зіткнутися з наступними проблемами:

Першим етапом перекладу є ідентифікація і розпізнавання алюзій у зв'язку з імпліцитною (прихованою) природою мови оригіналу і його орієнтацією на компетентних і ерудованих читачів перекладачам може бути важко розпізнати і побачити алюзії на мові оригіналу. Найбільш складними для перекладачів є посилання

на раніше чисто "місцеві" явища, такі як реклама і події, які недавно відбулися в політичній сфері. У цьому випадку, якщо ви не звернете на них уваги в оригінальному тексті, існує ризик кальцифікації при перекладі, спотворення початкового значення цитованих елементів та намірів автора. У таких випадках можуть бути корисні конкретні маркери (критерії визнання цитованості).

Наприклад, заголовки, що містять лапки, можна розпізнати за наступними символами

- Графічні показники: довжина фрази (зазвичай заголовки у вигляді короткої фрази є показником зв'язків поза текстом), використання лапок, точок, заголовних букв, дефісів і т. д.;

- Синтаксичні показники: використання особливих структур пропозицій, специфічних ритмів і рим;

- Стилiстичні показники: оскільки цитування - це спосіб вираження, відхилення від нейтрального стилю та використання гри слів вказують на можливість зв'язку між текстами.

Наприклад, заголовки, що містять лапки, можна ідентифікувати за такими ознаками

- Графічні індикатори: довжина фрази (як правило, заголовки у вигляді коротких фраз є індикаторами додаткових текстових зв'язків), використання лапок, точок, заголовних букв, дефісів і т. д.

- Синтаксичні показники: особливий склад пропозицій, використання певних ритмів і рим.

- Стилiстичні показники: оскільки недомовки - це виразний прийом, відхилення від нейтрального стилю і використання гри слів вказують на можливість зв'язку між текстами.

Графічні індикатори:

Довжина фрази: заголовки алюзій повинні бути короткими посиланнями на попередній текст або речення, тому вони, як правило, короткі та компактні.

Використовуйте лапки: у деяких випадках ви можете використовувати лапки, щоб виділити характеристики лапок.

Великі літери, дефіси та інші графічні елементи також вказують на те, що заголовок містить лапки.

Синтаксичні індикатори.

Ненормальна структура речення: заголовок підтексту може мати синтаксичну структуру, відмінну від звичайного заголовка [3, с. 83].

Використовуйте ритм і риму: неявна назва може містити яскраві, виразні ритмічні або римуються елементи.

Індикатори стилю:

Відхилення від нейтрального стилю: алюзії, як правило, виразні, тому заголовки можуть відрізнятися від звичайного нейтрального стилю.

Гра слів: Заголовки можуть включати гру слів, що вказує на можливий контекстуальний зв'язок з попереднім реченням або виразом.

Ці функції допомагають читачам розпізнавати неявні заголовки та відрізнити їх від інших заголовків. Підтекст заголовка-це ефективний спосіб залучити читачів та викликати інтерес до тексту, особливо якщо читач розуміє посилання на попередній вміст. Це означає, що це не очевидно для людей, які належать до зовсім іншого мовного та культурного світу. Адже алюзії, що враховують соціокультурні традиції народу, характеризують спосіб пізнання світу тієї чи іншої країни.

Ще одна складність полягає в тому, що найчастіше алюзії обумовлені характером автора і зустрічаються в різних контекстах

Також виникає питання про неоднозначність цього явища, оскільки алюзія може бути реальною або грою слів, або, з одного боку, це може бути її власне ім'я або спогад. Тому метод перекладу повинен підбиратися індивідуально для кожного конкретного випадку.

Нарешті, зверніть увагу, що лапки розміщуються всередині заголовка, а не над текстом. Наприклад, ви не можете додавати виноски чи коментарі [32, с. 111]

Дуже важливо знати питання і проблеми, але важливо і те, як буде виконаний переклад і які методи вибере і буде використовувати перекладач. Серед існуючих стратегій і методів перекладу алюзій можна виділити наступні:

1. Вибір еквівалентів.

Це підходить, якщо переклад не залежить від контексту, відображає те саме джерело і формально та семантично схожий на оригінал. Часто достатньо звернутися до класичного перекладу першоджерела, щоб правильно передати інформацію, використовуючи еквівалент.

2. Переклад по підтексту або імплікації, тобто шляхом підбору функціональних аналогів. Він підходить як з еквівалентним перекладом, так і без нього.

3. Основна увага приділяється домінуючим елементам перекладу: Переклад за описом або явний переклад, тобто передача підтексту неперекладними засобами, тобто виразність, передача намірів автора, додавання посилань на оригінальний текст до перекладеного тексту. Це коли вам потрібно розшифрувати, пояснити та видалити підказку, оскільки алюзія неперекладна [41, с.42].

Таким чином, виявлення і переклад алюзій є непростим завданням і вимагає зусиль перекладача. Оскільки перекладач є посередником між читачем і автором, особливість перекладу алюзій полягає в тому, що автору і читачеві необхідно володіти знаннями в певних областях, таких як життя, політика, історія, література і т.д. Периферійні підказки особливо складні для перекладу і не завжди зберігають оригінальність тексту. Основні методи неявного перекладу включають стандартний переклад, підстановку, маркування, втрату або заміну неявного, збереження і видалення неявного, використання буквальних і готових перекладів, перекодування, семантичний аналіз, узагальнення і конкретизацію, а також переклад за аналогією. Для того щоб знайти і правильно розпізнати алюзії в тексті, перекладач повинен бути знайомий не тільки з історією країни походження, фольклором, літературою і мовою, а й з багатьма іншими сферами життя.

1.4. Алюзія як носій лінгвокультурної інформації

Алюзії є цінним джерелом інформації про культуру та менталітет представників інших лінгвокультурних спільнот. Автори незмінно включають у свої алюзії інформацію про відомі події та особистості, минулі та сучасні, які є культурно значущими як для автора, так і для народу країни, з якої він походить. Таким чином, одиниця алюзії є своєрідною культурною скарбницею етнолінгвістичної спільноти. Глибокий інтерес до її вивчення з точки зору лінгвістики та культурології зумовлений насамперед тим, що алюзії не лише відсилають до конкретних подій, фактів, історичних постатей та відомих людей, які мають велике значення для певного етносу, а й проєктують посилення на факти та події, перетворюючи культурну інформацію на невід'ємну частину нового тексту.

Кожна людина є представником певної національної культури, яка включає в себе традиції, мову, історію та літературу народу. Саме тому в сучасній лінгвістиці важливо розглядати мову не тільки як засіб спілкування і пізнання, але і як культурний код одним з основних напрямків лінгвістики в 21 столітті є вивчення мови і культури, в центрі уваги якого знаходяться носії мови, їх фонові знання і вираження певної культури [42, с. 64]. Важливим завданням лінгвістики та культурології є пояснення значення мовних одиниць на основі кореляції між культурними кодами, які лінгвісти приписують носіям мови, та прототипним вживанням мовних одиниць.

Алюзія відіграє важливу роль в одиницях, які передають культурно значущу та змістовну інформацію. В останні десятиліття спостерігається помітне зростання інтересу до явища алюзії. Це пов'язано з тим, що прийом алюзії є продуктивним як з точки зору його використання, так і різноманітності його виразних форм. Але це не єдина причина зацікавленості науковців у вивченні алюзій. Одиниці перефразування мають високий культурний потенціал, а це означає, що вони не тільки функціонують у межах певного мовного контексту, але й містять відсилання до ширшого культурного

контексту, що належить до фонових знань цільового читача [14, с. 249]. На думку Н.А. Кузминої, з культурологічної точки зору, "алюзія - це реалія з прямою вказівкою на світ" [34, с. 71]. Вона є складною триєдиною одиницею, одночасно частиною як нового, так і старого текстів, і водночас сигналом про існування попереднього тексту.

У межах лінгвокультурологічних досліджень З. З. Чанишева пропонує типологію алюзій, яка враховує чотири критерії [70, с. 81]:

1. Джерело;
2. Характер репрезентації алюзії;
3. Культурна дистрибуція алюзії;
4. Характер і ступінь семантичної конотації;

При створенні алюзій автори спираються насамперед на власний культурний потенціал і професійні навички, але водночас повинні орієнтуватися на культурний рівень масової аудиторії, для якої ця інформація власне і створюється. Тому, з точки зору лінгвокультурології, кожна алюзія завжди відображає так звані загальнокультурні елементи, які є спільними для культури адресанта і адресата. Як правило, загальнокультурні елементи вивчаються з двох точок зору: змістовної та функціональної. У змістовному плані загальнокультурний компонент включає три елементи: особистісну та індивідуальну культуру адресата, сформовану під впливом культури (соціокультурні якості (іншими словами, соціальні та громадянські якості, морально-етичні якості) та світоглядну компетентність (тобто вибір попередніх текстів і ціннісні орієнтації автора, які визначають способи їх трансформації в алюзійні одиниці), професійна компетенція автора (мовна компетенція автора і компетенція як перекладача культури, тобто здатність трансформувати попередні тексти, що відображають культурне життя минулого, в алюзійні одиниці), мовна компетенція автора (мовна компетенція автора і компетенція як перекладача культури, тобто здатність трансформувати попередні тексти, що відображають культурне життя

минулого, в алюзійні одиниці), професійна компетенція автора (мовна компетенція автора і компетенція як перекладача культури, тобто здатність трансформувати попередні тексти, що відображають культурне життя минулого, в алюзійні одиниці), професійна компетенція автора здатність перетворювати попередні тексти, що відображають культурне життя минулого, на одиниці цитування). разом зі здатністю бути транслятором культури, тобто здатністю відтворювати прецедентні тексти, що відображають культурне життя минулого і сьогодення), культурний образ масового читача (при створенні алюзії автор завжди враховує культурний рівень масового читача, що, в свою чергу, призводить до популяризації мовного стандарту) [23, с. 94].

Функціональні аспекти загальнокультурного елемента включають такі механізми: з боку анотатора - використання його особистої та індивідуальної культури і професійних навичок у створенні алюзії; з боку масового анотатора - процес сприйняття алюзії та аналіз її значення. Іншими словами, у медіатекстах автор кодує свідчення про актуальні події у світі у вигляді алюзій (трансформуючи інформацію в систему маркерів, які повністю або частково розкриваються читачем, та антимаркерів, які є новими компонентами висловлювання), а читач сприймає і розшифровує одиниці цитування [81, с. 47].

Як кодування, так і декодування алюзій є складним процесом, що складається з декількох етапів. Так, процес кодування інформації складається з трьох видів діяльності [22, с. 85]:

-Когнітивна: автор відбирає один або кілька попередніх текстів, які найкраще відповідають його ідеям і можуть бути зрозумілі читачеві;

-Художня: автор продумує всі можливі способи трансформації попереднього тексту за допомогою різних мовних і стилістичних засобів.

-Ціннісно-рефлексивна: автор планує процес декодування цитованої одиниці читачем. Це пов'язано з тим, що основне завдання автора - зробити інформацію, яка міститься в тексті, релевантною для сприйняття читачем. Для цього автору необхідно спрогнозувати поведінку цільового читача з точки зору сприйняття та розуміння ним створеного тексту.

Як і процес кодування, процес декодування імпліцитних одиниць відбувається у три етапи [91, с. 32]:

-когнітивне розуміння: встановлення подібності між змістом прецеденту та цитованого тексту за допомогою маркерів та репрезентацій;

-структурно-семантичне розуміння: встановлення відповідностей між змістом алюзії і попереднім текстом за допомогою антимаркерів і трансформаторів; - репрезентація: встановлення схожості між змістом алюзії і попереднім текстом за допомогою маркерів і репрезентантів; і

-репрезентація: розуміння змісту алюзії шляхом порівняння її з реальним життям.

Джерелом культурної маркованості мовної одиниці є сам реальний світ, який нерозривно пов'язаний з країною або культурним ареалом. Іншими словами, можливість пояснення значення імплікації означає її поділ на "своє" і "чуже" [84, с. 71]. Категорія "свій-чужий" є базовою культурною категорією і слугує для категоризації дійсності з точки зору приналежності об'єкта до особистої сфери людини.

Тому культурна інформація, закодована в підтексті, має велике значення і чітко відображає ставлення середньостатистичної сучасної людини, яка представляє певну культуру, до традиційних національних культурних цінностей і стереотипів. Крім того, оскільки алюзії є способом кодування культурної інформації, яка передається з покоління в покоління і з однієї культури в іншу, частотність алюзійних одиниць дає

можливість простежити зміни, що відбуваються в менталітеті населення по відношенню до культурних цінностей країни.

У лінгвістиці відтворення одиниць перекладу в перекладі викликає великий інтерес саме через його культурний вимір. Це пов'язано з тим, що культурні цінності однієї лінгвокультурної спільноти не завжди близькі культурним цінностям іншої, і це необхідно враховувати при перекладі[15].

Для перекладу дуже важливо передати образ вихідного тексту, оскільки переклад допомагає читачеві познайомитися з іншомовною культурою. Тексти - це справжня скарбниця культурного та історичного досвіду всього людства. Водночас тексти, написані певною мовою в певній культурі, містять інформацію країнознавчого характеру, яка створює неповторний образ мови та світосприйняття її носіїв. Образний елемент мови пов'язаний з культурно-історичним досвідом не лише окремої країни, але й людства в цілому. У випадку з культурою конкретної країни - це інформація національно-специфічного характеру, яка відображає особливості певної культури.

На думку В.А. Маслової, "текст належить мові і є її вищим рівнем, тому він є справжнім стиком лінгвістики і культурології, але він є і способом існування культури, оскільки може бути зрозумілий лише читачами, які володіють як загальнокультурними та історичними знаннями, так і знаннями, специфічними для певної культури, тобто фоновою інформацією " [42, р.73].

Взаємозв'язок між мовою та культурою неоднозначний, а тому знання лише фонової лексики є недостатнім. Для більш глибокого розуміння носіїв певної культури необхідно враховувати ситуативні знання, мовну картину світу та фонову лексику, які є невід'ємною частиною іншомовної культури.

Фонові знання включають те, що є специфічним для однієї культури і не характерним для іншої [12, с. 104]. Дуже важливу роль в одиницях, що передають

фонову інформацію, відіграють алюзії. У текстах фрази, що є "частинами" алюзій, фрагменти прислів'їв і приказок, крилаті вислови, а також відсилання до прецедентних текстів, культурно-історичних реалій і творів мистецтва можуть виражатися за допомогою відомих імен і назв [7, с. 45].

У перекладі важливим завданням перекладача є передача конотацій іншомовного колориту. Зв'язок з екстралінгвістичним або ситуативним контекстом виражається через енциклопедичну інформацію про предмет алюзії або вказівку на нього в літературному творі, з якого взято алюзію. Алюзії можуть також співвідноситися з контекстом твору, в якому вони використовуються. Саме цей контекст визначає характер предмета, коли алюзія використовується [16, с. 54]. Цей контекст може також додавати нові, несподівані випадкові значення до фрази, що мається на увазі, тоді як мікроконтекст залишається основним контекстом, необхідним для реалізації стилістичного прийому.

Однак у багатьох випадках мікроконтекст сам по собі не містить доказів, необхідних для його розуміння та оцінки, а слугує лише вказівкою на певне стилістичне явище. Таким чином, він допомагає визначити структурні особливості прийому, але є недостатнім для визначення його семантичних особливостей [64, с. 21].

Тому для правильного перекладу необхідно враховувати тематичні межі одиниці цитування та взаємодію контекстів. Автори використовують як алюзії, що стосуються фактів минулого, так і алюзії, що стосуються сучасних фактів і творів.

Для того, щоб донести інформацію, необхідно вирішити наступні питання. Необхідно вирішити такі питання: розпізнавання алюзії, визначення її контекстуальної реалізації та ідентифікація рамок алюзії, тобто мікроконтексту. Ця потреба проілюстрована у В. Гайдар: "Необхідно вивчити місце алюзії в мікро- і макроконтекстах, дослідити значення алюзії, витлумачити її смисл у конкретному тексті, врахувати стилістичні особливості автора, щоб знайти найдоцільніший спосіб передати цитовану інформацію в перекладі" [16, с. 37].

Це свідчить про те, що алюзія належить як до мікро-, так і до макроконтексту, а отже, є складним лінгвістичним явищем. Етап мікротекстового аналізу вимагає виявлення екстралінгвістичних елементів і пов'язаних з ними особливостей цитованої інформації в конкретному контексті. Макроконтекст виявляє доречність та актуальність алюзивних одиниць, а також ситуативні імплікації алюзії [3, с. 59].

Один і той самий факт може мати зовсім різне значення для читача, який є носієм мови і представником іншої культури. У цьому випадку завдання перекладача полягає в тому, щоб знайти аналогію для авторської алюзії, яка не тільки збереже і передасть стилістичні особливості автора, але і передасть всю повноту семантики та енциклопедичності цитованої одиниці. Це основне завдання перекладача, але складність перекладу алюзій полягає в тому, що іноді перекладач може перекласти текст занадто буквально.

На думку І.М. Курочкової, алюзії можуть функціонувати як локально, так і домінантно [28, с. 15]. алюзії можуть виражати семантично важливі ідеї, і це слід враховувати при перекладі. Компоненти будь-якого тексту ґрунтуються на ключових ідеях, а тому переклад відповідних алюзій відіграє важливу роль у передачі лінгвокультурної інформації іншою мовою.

Культурні елементи алюзії становлять значний виклик для перекладу, оскільки перекладачеві доводиться шукати відповідний переклад. Це відбувається тому, що перекладач повинен знайти відповідний переклад. Наприклад, В. А. Маслова виділяє три основні способи перекладу алюзій: описовий, семантична модуляція або семантичний розвиток значення алюзивних одиниць, а також "нульовий", тобто текст не має енциклопедичних прийомів передачі енциклопедичної інформації [42, с. 87]. На противагу цьому, інші дослідники виділяють значно більшу кількість способів адаптації культурологічної інформації.

В принципі, використовується десять способів адаптації культурно-історичної інформації: транскрипція або транслітерація, прямий переклад, модуляція, конкретизація, генералізація, функціональна заміна, пояснення (описовий переклад), вилучення, додавання і граматична заміна [92, с. 156]. Він продемонстрував використання того чи іншого прийому. Наприклад, коли перекладач орієнтується на інформаційний потенціал алюзії, функціональні особливості алюзії частково втрачаються, оскільки втрачається ефект несподіванки та оригінальності. Це може статися, якщо перекладач використовує описовий переклад або дослівний переклад без елементів, що пояснюють зміст алюзії. Якщо ж перекладач прагне зберегти функціональне навантаження і стилістичний ефект алюзії, він використовує заміну таким чином, щоб її національна специфіка була відома читачеві. Перекладачі часто використовують додаткову інформацію, яка розшифровує зміст алюзії, тим самим полегшуючи читачеві сприйняття тексту [10, с. 16].

Наведемо кілька прикладів найпоширеніших способів адаптації культурно-історичної інформації:

1) Транслітерація: *I do not claim that I am the wisest man on earth, but neither are you **Minerva*** [118] - *Я не стверджую, що я наймудріша людина на землі, але й **Мінерва** теж* [102];

2) Дослівний переклад: *you don't have to be **Albert Einstein** to understand this*[104]. - *не треба бути **Альбертом Ейнштейном**, щоб це зрозуміти* [112];

(3) Модуляція: *It rained for **40 days and 40 nights*** [102] – це був майже **всесвітній потоп** [109];

(4) Позначення: *sometimes I think she is more beautiful than **Aphrodite*** [113].- *Іноді мені здається, що вона красивіша за **Афродіту**, богиню краси* [110].

5) узагальнення: *Why do we always have to do **Hercules**? [104]. -Чому ми завжди повинні робити **героя**? [111].*

6) Функціональна заміна: *I always wondered why this place is always as crowded as **Times Square** [113]-Я ніколи не розумів, чому тут завжди так людно, як на **Хрещатику** [112];*

7) Пояснення (пояснювальний переклад): *why didn't you watch the part about the "secret room"? -чому ви не дивилися частину про "**таємну кімнату**"з серії фільмів про **Гарі Поттера**?*

8) Видалення: *You're acting like **Scrooge** [108] - ти поводишся так **скупо**;*

9) Додавання: *This place is like **the Garden of Eden** [116] - Це місце як **райський сад** [111].*

10) Граматична заміна: *no doubt; This situation is like **Pandora's box** [102] - Я впевнений, що ця ситуація схожа на **скриньку Пандори** [110].*

У першому прикладі автор посилається на богиню мудрості Мінерву, і ми знаємо, що такого роду алюзії поширені, тому перекладач транслітерує саме ім'я; у другому прикладі є посилання на відомого німецького фізика Альберта Ейнштейна, але в даному випадку ім'я цієї знаменитої людини не не знає, тому перекладач переклав згадку дослівно. У третьому прикладі перекладач використовує прийом модуляції, щоб пояснити читачеві підтекст. У четвертому прикладі перекладач використовує конкретизацію і вказує на те, що Афродіта - богиня краси. Натомість у п'ятому прикладі перекладач не використовує власне ім'я (Геракл), а називає її загальною "герой". У наступному прикладі перекладач застосовує стратегію одомашнення та використовує функціональну заміну, щоб знайти еквівалент, більш зрозумілий цільовому читачеві; у шостому прикладі перекладач використовує експлікацію перекладацьких трансформацій, щоб детально роз'яснити значення підтексту. У наступному прикладі

речення підтекст явно стосується вигаданого персонажа "Різдвяної пісні" Ч. Діккенса, але перекладач повністю вилучає підтекстову одиницю і просто передає зміст речення. У дев'ятому реченні, навпаки, перекладач використовує додаткову трансформацію, щоб коротко пояснити алюзивну одиницю. В останньому прикладі використано граматичну заміну. Перекладач замінює частини мови та структуру речення. Примітно, що в усіх прикладах переклад виконано з урахуванням культурних елементів, щоб максимально точно передати зміст оригінального тексту, не втративши при цьому ефекту, якого хотів досягти автор. Наприклад, Скрудж є символом скупості та жадібності в англійській культурі, але в нашій культурі такі алюзії не мають жодного сенсу. Ось чому так важливо враховувати культурні фактори.

Для глибокого і повного розуміння іншомовного тексту важливим є оволодіння культурно-історичними знаннями [67, с. 42]. Читачі повинні бути знайомі зі стереотипами та культурно значущими моделями мислення носіїв інших мов. Таким чином, алюзії порушують важливі перекладацькі питання, які переважно пов'язані з культурологічним аспектом. Явища, події та особистості, характерні для однієї культури, можуть не мати значення для іншої, і завдання перекладача полягає в тому, щоб передати інформацію адекватно. У більшості випадків перекладачі використовують такі методи, як транскрипція, транслітерація, прямий переклад, транспозиція, конкретизація, генералізація, функціональна заміна, описовий переклад, вилучення, додавання та граматична заміна перекладу.

дохідливості) природа аудиторії (масовість, неоднорідність, дисперсія) вимагає стабільних характеристик каналів комунікації, і в зв'язку з цим основоположні принципи мови медіатексту (поєднання репрезентативності і нормальності) повинні бути орієнтовані на таких читачів. Привабливість та доступність тексту особливо важливі, коли мова йде про текст. Це пов'язано з тим, що вибір тут визначається не потребами фахівців і послуг, як в контексті ділового спілкування. У засобах масової комунікації привабливість досягається за рахунок репрезентативності, а доступність - за рахунок стандартної збірки. Це комбінація уявлень і стандартів, які визначають вимоги до стабільності каналу зв'язку. Основними категоріями медіатексту є медіа, масовий, інтегрований (полікодовий) і відкритий.

Медіатекст визначається каналом зв'язку. Кожен носій характеризується набором характеристик носія, які роблять істотний вплив на властивості тексту. Наприклад, друкований носій характеризується графічним оформленням, тобто ілюстраціями, що супроводжують текст.

Основними суб'єктами медіакомунікації є автори і реципієнти, і саме їх оригінальність визначає деталі сучасних медіатекстів. Можна розрізнити фактичного автора та фактичного адресата (автора та одержувача медіатексту відповідно) та зображення автора/одержувача, сформованого лінгвістичними засобами самого тексту. У загальному описі медіатексту фактичний автор-виробник медіапродукту є збірним суб'єктом, але образ автора (принцип автора) виражається по-різному.

Сьогодні складні операційні стратегії приховані за нормами класичного подання матеріалів. Консерватизм, характерний для якісного висвітлення подій, відходить у минуле, поступаючись місцем "емоційній риторичі", що апелює не до раціональних, а до чуттєвих і емоційних аспектів людської природи, у зв'язку з цим "якісна" преса наближається до "неякісних" періодичних видань.

Серед різних медіатекстів найбільш потужним з точки зору вираження суб'єктивної позиції є інформаційно-аналітичний, що відображає реальні тенденції суспільно-політичного життя. Жанр "інформаційного аналізу" розкриває

інтерпретаційну та оціночну перспективу подій. Стратегія аналізу та інтерпретації в інформаційно-аналітичних статтях найбільш чітко розкривається на стилістичному рівні. Практично весь спектр стилістичних засобів, представлених в текстовому просторі цієї групи, спрямований на реалізацію функції емоційного впливу. Ступінь емоційного впливу новинних і аналітичних статей може бути вказана двома способами: явним і неявним. Явні оцінки вимагають значних зусиль з розшифровки для досягнення незмінних, добре відомих значень.

Коли справа доходить до прихованої оцінки, глядачі стикаються з завуальованим процесом маніпулювання суспільною свідомістю. Неявна оцінка реалізована в тексті статей, які розсилаються побічно. В даному випадку стверджується, що одержувач залучений в процес тільки на емоційному рівні, сприймає інформацію і робить власні оціночні висновки.

У контексті цього дослідження видається доречним проаналізувати стиль письма, що виражає неявну оцінку. Неявні оцінки можуть бути відокремлені від контексту. Саме контекст забарвлює нейтральну номінацію в бажану палітру оцінок. Оціночний підтекст тут пояснюється мовним середовищем і не вбудований в сімейство іменників. Розкриття імпліцитної оцінки найбільш чітко реалізується у феномені стилістичної конвергенції. Конвергенція стилістичних засобів-це складний стилістичний прийом, що складається з різних взаємодій стилістичних засобів, заснованих на виконанні певних практичних функцій [3, с.6].

Існують різні типології медіатексту, залежно від його типу. На сьогоднішній день найбільш повна і адекватна класифікація проведена дослідником Л.С. Власюком. Ця класифікація враховує 5 параметрів. Тобто спосіб створення тексту, формат медіатексту, канал поширення інформації, функціональний жанровий тип тексту та домінанта тематики [12, с.248-250].

Типологія медіатексту наведена в додатку В.

Існує безліч мовних механізмів і засобів, за допомогою яких відбувається мовна маніпуляція:

- Включення оціночної інформації до фактичної інформації-подається одержувачу як правдиве повідомлення, яке є навмисно неправдивим або містить лише оцінки, а не факти;

- Фрагментація інформації. Коли новини транслюються по радіо чи телебаченню, надсилається багато незв'язаних повідомлень. Газети та журнали навмисно розміщують основну частину тексту в кінці номера, щоб читач міг прочитати кілька сторінок рекламної статті. Війна обмежує здатність читача критично сприймати текст, що полегшує маніпулювання його свідомістю;

- Розмиття значень;

- Система евфемізмів і модифікаторів з "розмитим" значенням;

Цитування не є стандартною практикою в медійному дискурсі. Автори часто використовують алюзії, щоб виявити приховану схожість між поточними та минулими подіями, заохочуючи читачів впливати та аналізувати інформацію. З одного боку, алюзії дійсно можуть збагатити текстову інформацію, створюючи натяки, такі як історичні події або вигадані персонажі, і викликаючи певні асоціації у читача.

Використання алюзій як засобу кодування інформації базується на 3 діях

- Пізнання-вибір 1 або 2 попередніх текстів, які найбільш відповідають задумом автора і доступні читачеві.

- Розробка всіх можливих способів перетворення прецедентного тексту з використанням різних художньо-лінгвістичних і стилістичних прийомів.

- Заснований на цінностях - планує курс, в ході якого автор "розшифровує" сенс, закладений в тексті, для читача.

Всі ці дії об'єднуються в процесі створення тексту з лапками. Автор вибирає і перетворює попередній текст для досягнення певних цілей, таких як передача інформації, створення атмосфери, вираження певних цінностей і те, як читач буде інтерпретувати ці алюзії.

Однак основна мета алюзії полягає не в тому, щоб проінформувати читача про ті чи інші прецеденти, а в створенні образів, характеристик, релевантності і т.д. залежно

від ступеня опису алюзії в тексті журналістики одиниця цитування абсолютно очевидна (в залежності від популярності алюзії і її присутності в тексті) і важка для розуміння. [9, с. 25].

Виділяють 2 типи алюзії: прямі, тобто легко ідентифікуються і не вимагають від читача глибоких історичних чи культурних знань, непрямі, тобто означають трансформацію в новому контексті. Обидва типи алюзій мають свої власні особливості вживання і контекст. Якщо важлива точність і достовірність оригінального тексту, доречно пряме цитування. Непрямі алюзії корисні, коли ідея або твердження адаптується до конкретного тексту або створює новий вираз, що відповідає цілям автора [29, с.2].

У сучасних медіатекстах розрізняють явні і приховані одиниці цитування. Явні алюзії присутні на поверхні тексту. Такі одиниці цитування очевидні, оскільки вони добре відомі. Для розшифровки таких алюзій не потрібно ніяких додаткових елементів.

Відмінною особливістю неявних алюзій є їх завуальований характер. Такі алюзії вплетені в текст таким чином, що смисловий зміст може бути реалізовано без шкоди для послідовності тексту [24, с.44]. Тому розпізнати такі одиниці важко, і для їх розшифровки потрібні важливі знання з боку читача.

Неявні лапки характеризуються наявністю блоку маркування, який забезпечує розпізнавання таких лапок. Маркери-це елементи, основна функція яких полягає у вказівці на відповідність цільового тексту іншому тексту або у відсиланні до певних лінгвістичних або культурних фактів [10, с.23-26].

Таким чином, маркер цитування - це мовна одиниця, що виконує наступні функції: відсилання до попередніх явищ, цитованих імен, зображень і т.д.; передача значення попереднього явища і одиниці цитування; встановлення значущої семантичної зв'язку між попереднім явищем і самою алюзією [8, с. 97-98].

Написання медіа-матеріалів є важливою частиною загального творчого процесу журналістики, і кожен автор використовує свій власний підхід. Немає двох однакових тим, які розглядалися б однаково. Це залежить від рівня підготовки автора, його

творчого потенціалу та накопиченого матеріалу, в тому числі публіцистики. Використання інтертекстуальності (включення частин інших текстів в конкретний текст) в публікаціях розкриває суть проблеми по-новому і цікавить читача.

Сьогодні, говорячи про стиль сучасних англomовних медіатекстів, можна звернути увагу на зміни в лінгвістичних і стилістичних особливостях. Існує високий рівень стандартизації засобів, що використовуються в медіатексті. Також існує високий відсоток стійких кліше-виразів, різних лексикалізованих метафор, стандартизованих термінів і назв і т.д. журналісти часто використовують слова і словосполучення, які зазвичай використовуються в повсякденному житті.

Виразність мови як спосіб залучення уваги і інтересу читача, вираз ставлення до інформації, що повідомляється, наявність оціночних відступів, тобто розстановка оціночних акцентів, пряме звернення до читача (ці ознаки найчастіше характеризують авторський матеріал). Сучасні медіатексти розуміються не тільки як серія текстів, створених і розповсюджуваних засобами масової інформації, але і як стійка внутрішня мовна система зі своїми лінгвістичними особливостями.

По-перше, мова ЗМІ-це унікальна багаторівнева мова, в якій найбільш яскраво проявляється мультимедійність, одна з найважливіших ознак медіатексту. Разом з лінгвістичним елементом поєднуються аудіовізуальні, візуальні та електронні елементи, що дозволяють домогтися доступності сприйняття інформації, інформативності тексту, максимального емоційного ефекту і значного медійного впливу на аудиторію.

По-друге, лінгвісти в країні та за кордоном визначили інтертекстуальність та інтерактивність як ключові характеристики тексту в засобах масової інформації. Інтерактивність включає безпосередню реакцію на користувача та можливість отримання додаткової інформації.

По-третє, текст новинних ЗМІ відрізняється характером кожного етапу. Новий медіатекст представлений не повністю. Користувач сайту спочатку відображає лише заголовок, а потім користувач вирішує, читати йому весь текст про себе чи ні.

Наявність алюзій в медіатексті пов'язано зі здатністю активізувати інтелектуальний досвід реципієнта. Алюзії мають подвійне значення: вони стосуються тексту та контексту відомого джерела, а також змісту цитованого тексту.

Таким чином, недовмки - це один з прийомів створення інтерстиціальних матеріалів.¹ Інсинуація-це приклад мовної гри, яка досягається головним чином за допомогою слів і фраз, що мають значення, пов'язані з певною подією чи людиною. Пам'ять допомагає більш детально відобразити розглянуті питання, а також вибудувати і провести паралелі між дискурсами, між текстами і медійними дискурсами [48, с.57].

Використання як явних, так і неявних алюзій у тексті показує, що багато важливих засобів вираження широко використовуються. Алюзії виражаються не тільки в словах, словосполученнях, пропозиціях і в усьому тексті, але і в перефразуванні алюзій, алюзій-абзаців, алюзій-строф, алюзій прозових строф, алюзій-глав і алюзій-творів [39].

Одиниці цитування можуть зберігати свою початкову структуру в тексті або зазнавати формальних змін. Сучасні медіатексти, як правило, використовують алюзії, що містять елементи, які зазнали структурної трансформації. Така трансформація зазвичай заснована на заміні одного елемента іншим на граматичному або лексичному рівні або на стилістичній реорганізації різних одиниць вихідного тексту. Часто в якості перетворення використовується заміна одного слова, важливого для вихідного тексту, іншим словом на думку О. Лавриненка, перетворене слово - це одиниця на лексичному рівні, засіб перенесення концептуального навантаження попереднього явища в новий текст [21, с. 150-157].

Таким чином, однією з головних особливостей сучасних медіатекстів є використання так званих "різномірних" елементів, яскравим прикладом яких є "циткування". Одиниця, цитована в журналістському тексті, є засобом пояснення, ідентифікації та інтерпретації реальності. Структура блоку алюзії формується представниками, маркерами і елементами алюзії, що підлягає зміні. Маркери є засобом розпізнавання алюзій і допомагають одержувачам зрозуміти такі явища, як прецеденти

та цитовані зображення. Елементи варіації підсилюють експресивну функцію алюзій і урізноманітнюють їх смисловий зміст.

2.2. Перекладацькі стратегії відтворення алюзій

Сучасний медійний дискурс характеризується багатовимірною системою інтерпретації, декодування смислу, шифрування інформації та зберігання контексту. На текстовому рівні ці особливості виражаються і відображаються в підтекстах через лінгвістичне експериментування і тенденцію до ускладнення синтаксичних конструкцій. Одним із засобів досягнення інтертекстуальності є алюзія - художньо-виражальний прийом, що створює асоціативний ряд шляхом натяку на події, факти, сюжети та персонажів в інших текстах [49, с. 45].

Алюзія - це прийом використання імен і назв, що натякають на відомі літературні або історико-культурні факти, і є стилістичною формою натяку, що ґрунтується на зовнішніх мовних припущеннях мовця і слухача, автора і читача, а також на історико-культурних елементах їх фонових знань. Індикаторами процесу алюзії є слова, словосполучення та речення [45, с. 105].

Алюзія - це посилання на певний історичний, літературний чи культурний факт, який належить до фонових знань носія мови. Як особливий вид цитування, вона забезпечує семантичну багатозначність і різноманітність та сприяє смислому багатству тексту. Семантичний потенціал алюзії найяскравіше проявляється в художньому мовленні, але вона також широко використовується в текстах іншого функціонально-стилістичного статусу [42, с. 33].

Способи перекладу алюзій у медіа-матеріалах представлені у Додатку Г.

Процес передачі алюзій іншими мовами має особливі лінгвістичні складнощі. Перекладачі можуть зіткнутися з наступними проблемами:

Першим етапом перекладу є ідентифікація та розпізнавання підтексту. Через імпліцитний (прихований) характер та орієнтацію на компетентного та ерудованого

читача перекладачеві може бути складно розпізнати та побачити алюзії в мові оригіналу. Найскладнішими для перекладача є посилання на суто "місцеві" антецеденти, такі як реклама або події, що нещодавно відбулися на політичній арені.

Наприклад, заголовки, що містять алюзії, можна розпізнати за такими ознаками

- Графічні індикатори: довжина фрази (як правило, заголовки у вигляді коротких фраз є індикаторами позатекстових зв'язків), використання лапок, крапок, великих літер, дефісів тощо.

- Синтаксичні індикатори: особлива побудова речень, використання специфічних ритмів і рим.

- Стилiстичні індикатори: оскільки алюзія є експресивним прийомом, відхилення від нейтрального стилю та використання гри слів вказують на можливі інтертекстуальні зв'язки.

Це означає, що вона не є очевидною для того, хто належить до зовсім іншого мовного та культурного світу. Дійсно, алюзії, які враховують соціокультурні традиції етнічної групи, характеризують способи пізнання їхнього особливого світу.

Ця ідея відображає важливість культурного фону в мові та комунікації.

Кожна культура має власну історію, традиції, літературні шедеври та специфічні способи вираження думок і почуттів. У цьому контексті алюзії можуть виражати ідеї, образи та концепції, важливі для певної культури, але невідомі або незрозумілі людям з інших культур.

Дізнайтеся про алюзії та їхню роль у комунікації та культурному контексті:

Алюзія - це мовний прийом для посилання в усній чи письмовій формі на минулі події, літературні твори, постаті чи інші об'єкти, відомі або правильно розпізнані в певній культурній чи літературній традиції. Алюзії використовуються для вираження певних концепцій, порівнянь і глибшого розуміння аудиторією.

Культурна обумовленість - це ідея про те, що культура впливає на те, як ми сприймаємо і розуміємо навколишній світ. Кожна культура має свої цінності, традиції,

стереотипи та способи сприйняття інформації. Ця культурна обумовленість також відображається на мові та спілкуванні.

Соціокультурні традиції - це звичаї, норми та цінності, характерні для певної культури чи етнічної групи. Ці традиції впливають на спосіб представлення та розуміння інформації в певному культурному контексті.

Національні способи пізнання світу - ця концепція показує, що кожна країна і культура має свої унікальні способи сприйняття, аналізу та інтерпретації навколишнього світу. Це включає різні підходи до мислення, вирішення проблем, сприйняття часу і простору та інших аспектів життя.

Культурна компетентність означає здатність ефективно спілкуватися та взаємодіяти з людьми з іншого культурного середовища. Це включає розуміння культурних відмінностей, адаптацію методів спілкування до свого культурного середовища та уникнення непорозумінь і дискомфорту.

Алюзії можуть бути потужним інструментом для вираження ідей та покращення комунікації, але вони також можуть стати перешкодою, якщо слухач не розуміє їхнього контексту. Тому важливо пам'ятати про культурні відмінності і використовувати алюзії з обережністю, особливо в транснаціональній і міжкультурній комунікації.

Це також означає важливість культурної компетентності в комунікації та перекладі, де мовний і культурний контекст відіграє важливу роль у забезпеченні правильного розуміння та передачі інформації між різними культурними групами. Таким чином, розуміння алюзій та їх контексту допомагає зрозуміти специфіку мови та культури і сприяє кращому міжкультурному спілкуванню та взаєморозумінню.

Ще одна складність полягає в тому, що в більшості випадків алюзії приписуються авторам і зустрічаються в різних контекстах. Багато алюзій походять з літературних або художніх творів і можуть бути специфічними для певного автора або твору. Це означає, що для розуміння таких алюзій може знадобитися знання життя і творчості автора, а також контексту, в якому була створена алюзія.

Різні контексти: одна й та сама алюзія може бути інтерпретована по-різному в різних контекстах. Наприклад, алюзія з "Ромео і Джульєтти" може бути використана для вираження різних ідей або емоцій у різних ситуаціях. Таким чином, розуміння алюзії може залежати від того, як вона використовується в конкретній промові чи тексті. Деякі алюзії можуть змінювати своє значення або ставати неактуальними з плином часу. Те, що було популярним або важливим у минулому, може стати невпізнаним для сучасної аудиторії.

Щоб краще розуміти алюзії, важливо бути освіченим і мати знання про культурний контекст, автора або твір, з якого взято алюзію. Деякі алюзії добре відомі, тоді як інші є дуже специфічними і можуть потребувати подальших досліджень і знань, щоб їх зрозуміти. Існує також проблема неоднозначності цього явища, оскільки алюзії можуть бути реаліями або грою слів, з одного боку, і власними іменами або спогадами, з іншого. Тому методи перекладу слід обирати індивідуально для кожного випадку.

Різні аспекти реалій, гри слів, власних назв і спогадів можуть поєднуватися. Таке розмаїття робить Алюзії цікавими, але й ускладнює переклад. Хоча дуже важливо знати виклики та проблеми, важливішим є те, як здійснюється переклад, які методи обирає та використовує перекладач.

Виходячи з існуючих стратегій і методів перекладу алюзій, можна розрізнити:

- Еквівалентність. Якщо в мові перекладу є алюзія, яка не залежить від контексту, відображає те саме джерело і подібна до алюзії мовою оригіналу за формою та смисловим змістом, вона є доречною.

- Імпліцитний або неявний переклад, тобто переклад шляхом підбору функціонально близьких слів, доречний, якщо є еквівалентна алюзія.

- Експліцитний або явний переклад, тобто акцент робиться на домінуючих елементах перекладу, таких як експресивність, передача авторського задуму та додавання до перекладеного тексту алюзії з оригіналу, передача підтексту неімпліцитними засобами.

Для того, щоб алюзія могла існувати, необхідною умовою є наявність попереднього тексту. Це може бути літературний твір або фрагмент журналістського тексту, уривок з фільму, вірш, рекламний ролик або уривок з пісні, відомий носіям певної мови [30, с. 5].

Основне призначення алюзій у медіатекстах - впливати на читача. Саме завдяки цьому стилістичному прийому читач має змогу розшифрувати подану інформацію, дослідити значення алюзії та комунікативні наміри автора. Водночас алюзії - це скарбниця крос-культурного матеріалу, і якщо заглибитися в їхню сутність, а не дивитися на них поверхнево, то можна відкрити для себе різні культурні світи та історичний досвід.

Головною умовою відтворення алюзії в перекладі є збереження стилістичної функції перекладеного тексту у відповідній комунікативній ситуації. Ця умова гарантує, що переклад відтворює ті ж стилістичні, атмосферні та художні ефекти, що й оригінальний текст. При цьому важливо забезпечити точність перекладу, щоб інформація не втратила свого сенсу і не була спотворена. Збереження стилістичної функції та автентичності перекладу алюзій допомагає зберегти творчу цінність вихідного тексту та забезпечити правильне сприйняття і реакцію читача або аудиторії в перекладеному тексті [36, с. 141-143].

Складність перекладу алюзій полягає в частковій або повній втраті впізнаваності алюзії в цільовій культурі, що ускладнює розуміння намірів автора. Тому при перекладі фахівцям необхідно якомога повніше і зрозуміліше донести весь асоціативний комплекс до читача оригінального тексту [32, с. 10].

Алюзії, що містять інформацію, яка може бути зрозумілою лише представникам певної культури, безсумнівно, потребують певної стратегії перекладу, щоб уникнути серйозних смислових втрат. Основним критерієм, який слід враховувати при перекладі алюзії, є критерій належності одиниці цитування до простору цитування, спільного для тексту оригіналу та перекладу.

Л. Грек[15] - український мовознавець і літературознавець, який вивчає алюзії та їхню роль у художніх текстах. Він визначив критерії, за якими алюзивні одиниці можна класифікувати відповідно до їхньої належності до різних типів "енциклопедій". Ця класифікація дозволяє аналізувати алюзії в художніх текстах з різних точок зору і розуміти, як вони сприймаються різними читачами на основі загальних, національних або особистих знань і досвіду [25, с. 68-74].

Ключовий розділ проблеми, пов'язаний з відтворенням одиниць цитування, полягає у відмінностях між національними та особистими енциклопедіями двох культур. Переклад таких надлишкових одиниць здійснюється переважно шляхом точного відтворення лексики, іноді супроводжується коментарем, який шукає функціональну схожість і пояснює значення в приймаючій культурі [43, с. 108].

Коли перекладачі підкреслюють інформаційний потенціал алюзії, функціональна особливість алюзії частково втрачається, оскільки втрачається ефект несподіванки та оригінальності, коли читач впізнає алюзію. Ця особливість виникає через наявність додатку або коментаря, або через використання дослівного перекладу без пояснювальних елементів.

Якщо метою перекладача є збереження функціонального навантаження та стилістичного ефекту алюзії, він вдається, наприклад, до замінних перекладів, які замінюють невідомі українському читачеві назви алюзій одиницями, близькими за змістом, але такими, що мають національну специфіку в мові перекладу.

У цьому випадку втрачається культурно-історичний зміст алюзії. При перекладі алюзій перекладач може краще врахувати значення, комунікативну функцію, стилістичні ефекти та інші особливості вихідного тексту, а також розпізнати метафори та алюзії, якщо він обізнаний зі специфікою вихідної культури.

Звичайно, це вимагає як спеціальних знань, так і навичок володіння мовою, що використовується. Щоб уникнути значної втрати сенсу, перекладачам рекомендується включати докладні перекладацькі коментарі в переклади текстів, які містять, наприклад, інформацію, що мається на увазі.

Енциклопедичний характер інформації, що міститься в них, сприяє кращому розумінню закодованого значення читачем перекладеного тексту. Підтекст не є винятково актуальним для однієї національної культури, коли він є частиною фонових знань, спільних для широкої аудиторії, як у випадку з біблійними історіями. У таких випадках немає сенсу розшифровувати інформацію за допомогою перекладацького коментаря.

Якщо алюзія стосується обмеженої національної культури, перекладач повинен використовувати певні стратегії, щоб уникнути семантичних втрат. Крім того, існує багато випадків, коли алюзія не зрозуміла читачеві перекладу. У деяких випадках такі алюзії можна замінити на іншу алюзію, яка ближча до культурних і мовних реалій та фонових знань таких людей. Однак слід пам'ятати, що такий підхід не завжди є доречним. На жаль, велика проблема виникає тоді, коли перекладач не може визначити джерело алюзії або зовсім не знає про це явище в тексті. У такому випадку виникають ненавмисні пропуски. Іншими словами, алюзія залишається неперекладеною або перекладається нейтрально, без найменшого посилення на першоджерело.

Одним з найважливіших елементів перекладацького процесу є перекладацька трансформація. Це важливий елемент, який безпосередньо впливає на еквівалентність і достовірність перекладу.

Перекладацька трансформація - це трансформація, при якій перекладач здійснює перехід від одиниці мови оригіналу до комунікативно еквівалентної одиниці мови перекладу, коли в даному контексті неможливо використати звичайні стандартні еквіваленти [4, с. 21-25].

Використання трансформацій зазвичай мотивується тим, що вони забезпечують вищу еквівалентність, ніж будь-які інші стандартні еквіваленти, і дозволяють уникнути негативних наслідків використання звичайних еквівалентів у даному контексті [33, с. 91-96].

Перекладацькі трансформації часто розглядають на чотирьох рівнях: лексичному, лексико-семантичному, лексико-граматичному та граматичному [37, с. 111-113].

Лексична перекладацька трансформація - це метод або підхід до перекладу, який фокусується на точній лексичній відповідності між словами та виразами в мові оригіналу та мові перекладу. Цей метод означає, що перекладач приділяє велику увагу відтворенню значення і структури вихідного тексту і зосереджується на збереженні значення окремих слів і словосполучень під час перекладу. Цей підхід ґрунтується на припущенні, що для кожного слова або фрази в мові оригіналу існує лексичний еквівалент, який має точний відповідник у перекладі.

Цей підхід особливо корисний при перекладі технічних і наукових документів, де важлива термінологічна точність і збереження термінології. Однак він може бути менш ефективним при перекладі текстів, де важливіше передати загальний зміст і контекст, ніж дослівно відтворити слово в слово.

Лексичні перекладацькі трансформації включають підбір синонімів, використання відповідних перекладів і врахування структури речень та ідіоматичних виразів для забезпечення найкращої лексичної відповідності між вихідним і цільовим текстами.

Основна мета лексичної трансформації при перекладі полягає в тому, щоб максимально точно відтворити слова та вирази з вихідного тексту в тексті перекладу. Цей метод особливо корисний там, де необхідно зберегти специфічну термінологію або де неправильні слова чи вирази можуть ввести в оману.

Застосування в спеціалізованих галузях: конвертація словника часто використовується в таких спеціалізованих галузях, як медицина, юриспруденція та інженерія, де точність і термінологічна відповідність є дуже важливими.

Проблеми та обмеження: хоча цей підхід допомагає забезпечити точність перекладу, обмеження можуть виникнути, коли слова та вирази в мові оригіналу та мові перекладу не є прямими еквівалентами. Це також може призвести до того, що речення будуть менш природними або незрозумілими, оскільки мови мають свої особливості.

Контекст і значення: при лексичному перекладі важливо звертати увагу на контекст і семантику. Деякі слова і фрази мають різні значення в різних контекстах, і перекладач повинен вибрати найбільш підходящий варіант.

Розвиток технологій: у сучасному світі лексичний переклад також стає автоматизованим завдяки машинному навчанню та іншим технологіям. Комп'ютерні перекладачі можуть використовувати бази даних і алгоритми для пошуку точних лексичних еквівалентів.

З огляду на ці міркування, транскодування лексичного перекладу є лише одним із можливих методів перекладу, і вибір методу залежить від конкретних потреб і характеру тексту, що перекладається.

- Транскодування - це метод перекладу, при якому звуки та словоформи вихідної мови перекладаються алфавітом мови перекладу. При аналізі прийомів перекладу алюзій виділяють два види транскодування:

1. транскрипція - спосіб перекладу, при якому звукові форми слів мови оригіналу передаються транскрипцією;

2. транслітерація - спосіб перекладу, при якому транслітерація вихідного слова передається на письмі;

Транскодування в контексті алюзій означає перетворення або перекодування символічного або культурного значення алюзії в іншу форму або контекст. Це може включати зміну способу подання або інтерпретації алюзії для досягнення певного літературного чи художнього ефекту.

- Складений переклад - це перекладацька трансформація, при якій простим або складеним еквівалентом вихідного слова є перший еквівалент, знайдений у словнику.

- Функціональний/варіантний переклад - перекладацька трансформація, при якій вибирається переклад, що має те саме значення, що й лексичний або семантичний варіант багатозначного слова.

Лексико-семантична перекладацька трансформація:

- Конкретизація - це прийом перекладу, при якому слово з більш широким значенням у вихідному тексті замінюється словом з більш вузьким значенням.

- Узагальнення є протилежністю конкретизації і замінює слово з більш вузьким значенням у вихідному тексті на слово з більш широким значенням.

- Емфаза (підкреслення) - спосіб перекладу загальноживаних слів емоційно забарвленими одиницями.

- Нейтралізація є протилежністю наголосу і передає виключно логічне та понятійне значення шляхом заміни емоційно-експресивних одиниць мови оригіналу більш нейтральними одиницями.

Лексичні та граматичні перекладацькі трансформації.

- Антонімічний переклад - це прийом перекладу, при якому форма слова або словосполучення замінюється його протилежністю, залишаючи значення одиниці незмінним.

- Описовий переклад - це прийом перекладу, при якому одиниця мови оригіналу замінюється словом або словосполученням, яке має багато компонентів для адекватної передачі значення мови оригіналу.

- Описовий переклад - різновид описового перекладу, при якому одиниця мови оригіналу замінюється словосполученням, що описує цю одиницю.

- Функціональна заміна - спосіб перекладу, при якому інформація, описана засобами вихідної мови, передається видозміненими або іншими лексичними одиницями, об'єднаними у словосполучення відповідно до правил і умовностей граматики мови перекладу.

Граматичні трансформації перекладу:

- Додавання - це спосіб перекладу, при якому в переклад вводяться лексичні елементи, відсутні у вихідному тексті, щоб передати правильне значення вихідного тексту і відповідати мовним і фонетичним нормам.

- Вилучення та пропуски - це методи перекладу, які видаляють певні лінгвістичні елементи з вихідного тексту, дотримуючись норм мови перекладу.

- Граматична заміна - це спосіб перекладу, який змінює граматичні особливості словоформи (наприклад, використання множини замість однини), частини мови, словосполучення або речення.

Тому при аналізі способів перекладу алюзій бралися до уваги типи алюзійних одиниць, визначені за семантичною (тематичною) класифікацією, та їхні семантичні, структурні та функціональні особливості, досліджені за допомогою корпусу. Ця класифікація була обрана тому, що на сьогодні вона вважається найбільш повною і точною класифікацією одиниць цитування і дозволяє проаналізувати як семантичні, так і структурні та функціональні особливості алюзій у медійних матеріалах.

Алюзивна одиниця в медіаматеріалі - це елемент мовленнєвого тексту, який має внутрішню асоціацію з певною подією, особою, місцем або іншим медіаоб'єктом, що зазвичай передає певний суспільний, культурний чи історичний контекст. Семантичні та структурно-функціональні характеристики алюзивних одиниць у медіаматеріалах включають такі аспекти

Семантичні особливості:

Поширеність: одиниці перефразування є дуже поширеними в медіа і використовуються для вираження загальноприйнятих або стереотипних ідей.
Контекстуальність: часто використовується для створення певного контексту або асоціації, наприклад, минулі події, знаменитості, культурні посилання тощо.

Структурні та функціональні особливості:

Виразність: складні концепції та події можуть бути виражені у більш простий спосіб, щоб допомогти їх зрозуміти та пояснити.
Гумор: часто використовується для створення гумористичних ситуацій або для підкреслення абсурдності певних ситуацій.
Відтворення мемів: популярні меми та культурні посилання можуть бути створені або використані для залучення аудиторії.

Комунікаційна функція:

Зміцнення зв'язку з аудиторією: алюзії можуть поглибити взаєморозуміння між автором контенту та читачами зі спільним культурним бекграундом.
Створення однаковості: цитування може створити однаковість або спільність між автором і читачем на основі спільних цінностей та ідей.

Перефразування одиниць у медіаматеріалах може бути дуже потужним інструментом передачі інформації, створення яскравих заголовків і залучення аудиторії на емоційному та культурному рівнях. Для читачів, які розуміють алюзії, вони можуть зробити матеріал більш доступним і цікавим, але для читачів, які не мають необхідного контексту, вони можуть бути складними для розуміння.

Загалом, алюзії є важливим засобом комунікації в медіа і можуть використовуватися для різних цілей, таких як створення контексту, посилення експресії та залучення аудиторії. Однак їх слід використовувати з обережністю, беручи до уваги потенційне розуміння читача.

РОЗДІЛ 3

ВІДТВОРЕННЯ АЛЮЗІЙ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ ТА МЕДІЙНИХ ТЕКСТАХ

3.1. Стилiстична функція алюзій в медійному тексті

Журналістика займає особливе місце в сучасній системі функціональних видів голосової комунікації. Її робота в розділі "емпіричні факти і міркування, концепції, ідеї, журналістські образи, гіпотези" є своєрідним відбивачем суспільного життя, який визначає суспільну свідомість, виконує дидактичні функції і надає соціальну і практичну підтримку реципієнту (слухачеві або читачеві). Автори журналістських текстів не тільки повідомляють про події, що відбуваються в навколишньому світі, а й розкривають їх соціальну значимість, оцінюють їх виходячи з норм культури і власного сприйняття світу, прийнятих в суспільстві, заохочують до дії і дискусії.

Сучасним людям без журналістики "дуже важко розібратися в ситуації, прийняти правильні рішення і зробити правильний вибір соціальної поведінки" [8, с.9].

Найбільш мобільною сферою комунікації зі зв'язків з громадськістю є засоби масової інформації (mass media). Це пов'язано з широкою (практично необмеженою) тематикою, величезною аудиторією читачів і слухачів, сучасними технологічними досягненнями.

Крім того, журналістика характеризується різноманітністю жанрів (статті, репортажі, кореспонденція, есе, огляди, замітки, аналітичні звіти, коментарі, інтерв'ю), що забезпечують читачеві багатопланове включення в обговорення явищ суспільного життя. Експресивні і емоційні завдання, що стоять перед публіцистом при створенні тексту, спонукають його до пошуку мовних засобів, що дозволяють не тільки швидко і ефективно інформувати читача про різних соціальних, політичних, економічних, культурних і загальносоціальних процесах, а й моделювати ціннісне ставлення.

Однією з головних особливостей інсинуацій є їх подвійність. Це пов'язано з тим, що інсинуація відноситься одночасно до двох текстів: вихідного тексту і тексту

одержувача. Подвійність згадки дозволяє реалізувати інтерактивні можливості, які, наприклад, призводять до поліфонії:

"General Dvornikov, having just taken office, tried to coordinate the strike of disparate heaven and earth." However, he has not been seen for the past 2 weeks, leading some officials to question whether he is still in charge of military operations." [94].

- *"Незабаром після вступу на посаду генерал Дворніков намагався змусити розсіяні повітряні сили та сухопутні війська координувати атаку. Однак, оскільки його ніхто не бачив протягом останніх 2 тижнів, деякі чиновники задавалися питанням, чи він все ще відповідає за військову операцію"* [57].

Алюзія-це не просте посилення на оригінальний зміст. Автор не тільки відтворює в тексті загальновідомі факти і персонажів, а й якісно переосмислює його. Алюзія характеризується наявністю думок оповідача, які в поєднанні з основним змістом надають алюзії подвійний сенс наприклад:

"Since China is developing hypersonic missiles with high maneuverability in flight, they have analyzed how Russia can use these weapons to destroy ammunition depots, WMD and other targets." [65]

- *"У зв'язку з тим, що Китай розробляє гіперзвукові ракети, що володіють високою маневреністю в польоті, вони проаналізували, як Росія може використовувати цю зброю для знищення складів боєприпасів, ПММ та інших цілей"* [69].

Особливість інсинуації полягає в умінні створювати можливість різних інтерпретацій сенсу тексту. Така свобода в розпізнаванні смислового навантаження алюзій обумовлена тим, що розшифровка інформації, що міститься в алюзіях, ґрунтується на фонових знаннях читача, закріплюється в масовій свідомості і ґрунтується на індивідуальній релевантності читача, яка у кожного читача різна. Приклад:

"It's probably going to be a lot more difficult than we thought. But the war is on their territory, not on ours. We are a big country and we have patience." [75].

"Це, мабуть, буде набагато складніше, ніж ми думали", - сказав він. Але війна йде не на нашій території, а на їх території. Ми велика країна, і у нас є терпіння"[81].

Привабливі зв'язки свідомо проектуються таким чином, щоб викликати асоціації, що включають конкретну оцінку якості або характеристик. Використовуючи конкретні вирази в якості посилань на добре відомі історичні або літературні факти, прес-секретар заявляє, що фонові знання одержувача і специфічні лінгвістичні та культурні включення джерелами фонових знань є твори різних видів мистецтва (живопис, музика, Художня література, кіно), заяви відомих політиків, стереотипні ситуації, стереотипні зображення і т. д. Ось наступний приклад:

*" It was always unclear why the Russians were so **determined to get Gebrev**. Now, the Czech case adds yet another piece of evidence that the Kremlin was after him because of his business connections. Russian spies twice tried to poison Emilian. Now, according to an exposé in the Czech Republic, they also destroyed batches of his military equipment."*[64].

*"Завжди було незрозуміло, чому росіяни **були сповнені рішучості дістатися до Гебрева**. Тепер Чеська справа додає ще один доказ того, що Кремль переслідував його через ділові зв'язки. Російські шпигуни намагалися отруїти Еміліана 2 рази. В даний час, згідно з викриттями в Чехії, вони також знищили більшу частину його військової техніки"*[66].

У зв'язку з цим підтекст можна розділити на 2 групи [46, с. 57]:

- міфологічна, біблійна, літературна інформація, наприклад:

*"For decades, the Russian army mythologized tank warfare to commemorate its victory over the Nazis **in World War II**."*[64]. - *"Російська армія десятиліттями міфологізувала танкові війни в пам'ять про свою перемогу над нацистами у Другій світовій війні"* [79].

*" **Stalin was a villain but a good manager** because he couldn't be fooled. But no one can tell Putin the truth."* [64]. - *"**Сталін був лиходієм, але його не можна було обдурити, тому він був хорошим менеджером. Але ніхто не може сказати Путіну правду.**"*[83]

" *Speaking of the Russian invasion of Ukraine, the "Doomsday War" comes to mind.*" [93]. - "Говорячи про вторгнення Росії в Україну, на думку спадає **"війна судного дня"**" [100].

- Другий включає посилання на факти повсякденного життя та явища масової культури. Ось кілька прикладів:

" *According to him, the highest military circles of the Russian Federation are discussing whether the Russian army is **capable of carrying out such an offensive.***" [93]. - "За його словами, у вищих військових колах Російської Федерації ведуться дискусії про те, **чи може російська армія здійснити таку атаку**" [80].

"*Many Ukrainian farmers believe that Russian forces **have targeted their fields and machinery to starve Ukrainians and destroy one of their country's most important economic drivers.***" [93]. - "Багато українських фермерів вважають, що російська **армія націлилася на їхні поля і техніку, щоб заморити українців голодом і знищити один з найважливіших економічних факторів їхньої країни.**" [73].

До числа стилістичних особливостей інсинуації відносяться:

1. Функція іронії.

Ця особливість використовується автором для привнесення іронії в характер персонажа, його дії або конкретну ситуацію.

" *In the end, they leave behind a secret that both sides have used in **the online battle for hearts and minds.***" [93]. - "Зрештою, вони залишають за собою таємниці, які обидві сторони використовували в **онлайн-битві за серця та розум**" [56].

2. Вміння створювати комічні ефекти.

Ця особливість, наприклад, допомагає зробити фрагмент комічним:

" *Putin sent troops into Ukraine after years of **"trying to resolve the conflict in the east of the country"**.*" [64] - **Путін сказав, що після багатьох років спроб вирішити конфлікт на сході країни у нього не було вибору, окрім як відправити війська на Україну.**" [83].

" *The Russian Federation plans to create a military base in Africa on the territory of the unrecognized republic of Somaliland.*" [62]. - "*Російська Федерація планує створити військову базу в Африці на території невизнаної республіки Сомаліленд*".[68]

3. Функція порівняння-загадки.

Ця функція використовується для того, щоб підказати читачеві характер або зовнішність персонажа, з яким автор вже зустрічався в тексті одержувача. Наприклад:

"farmers who decided to get on their tractors and work their land were killed or torn to pieces by mines, shells and other munitions" [72]. "*Фермери, які вирішили піднятися на трактори і зорати землю, ризикують бути вбитими або розірваними на частини мінами, снарядами та іншими боєприпасами, розкиданими по полях.* [76].

" *We are too small, we don't have a big army, and therefore we have limited supplies, and from the beginning we wanted to help Ukraine.*" [72]. - "*Ми занадто малі, у нас немає великої армії, у нас обмежені поставки, і ми з самого початку хотіли допомогти Україні*" [76].

4. Допоміжна функція.

Використання згадки відповідає наміру автора ввести читача в атмосферу певної епохи, відсилання до певного явища або факту. Слід зазначити, що ця функція може бути особливо практичною. У той же час тип функції залежить від самого автора: чи вкладає він певний намір при використанні конотацій або використовує їх тільки для посилення іміджу тексту.

Наприклад:

"In 2014, I showed that I do not want to be with Russia ... I objectively describe what I see and where everything is going ...". [72]. - "*У 2014 році я показав, що не хочу бути з Росією. Я об'єктивно описую те, що я бачу і куди все рухається...*" [99].

Присутність алюзії в тексті публіцистики також вказує на навички журналіста, рівень володіння зазначеною темою і вміння їх успішно комбінувати і вплітати в нові твори:

"The publication of the document was called an *"operational game of Russian intelligence"*. [86] – "...Публікація документа була названа *"оперативною грою російської розвідки"* [88].. "Good management consists in showing ordinary men how to do the work of **"Great men"**." [86] - *"Хороший менеджмент полягає в тому, щоб показати звичайним людям, як виконувати роботу **"великих людей"**"* [88].

Локальні, непотрібні посилання в текстах художніх творів, наприклад, відтворюються узагальненнями:

" *In its history, Russia made such a stupid decision, unfortunately, today stupidity prevailed - stupidity, greed, some vindictiveness and even some anger* ". - *"За всю свою історію Росія ніколи не приймала такого дурного рішення.... На жаль, сьогодні взяла гору дурість-тупість, жадібність, якась мстивість і навіть якийсь гнів"* [97].

Таким чином, всі перераховані вище особливості є засобом забезпечення стилістичного ефекту, який використовується автором для посилення емоційності і образності тексту. Слід зазначити, що згадка як включення між текстами як механізм створення текстових зв'язків між текстами має багато матеріалу для дослідження в просторі медіатекстів [61].

Отже, недомовки - це багатогранне явище. Це служить одним з ефективних способів створення зв'язків між текстами, посилення асоціативного сприйняття одержувача інформації, розширення лінгвістичного та культурного простору тексту, підтримання контакту між читачем і автором і, найголовніше, створення співвідношення стандартів і виразів, які характерні для журналістський стиль.

3.2. Аналіз прийомів відтворення алюзій в українському перекладі

Основне призначення алюзій у медіатекстах - впливати на читача. Саме цей стилістичний прийом дозволяє читачеві розшифрувати подану інформацію та дослідити значення алюзії і комунікативний намір автора. Водночас алюзії є своєрідною скарбницею інших культур, і якщо заглибитися в їхню сутність, а не дивитися на них

поверхнево, то можна відкрити для себе світ культурного та історичного досвіду інших країн.

Справді, алюзія - дуже цікаве, широке, багатогранне і складне явище. Це ускладнює його передачу в перекладі. Навіть якщо значна частина історії країни може бути передана читачеві, вона може бути незрозумілим елементом для читачів, чия рідна мова належить до іншої культури. Враховуючи той факт, що не всі читачі володіють необхідними знаннями для того, щоб без труднощів розгадати зміст алюзії, постає проблема правильного, еквівалентного і водночас адекватного відтворення цитованої одиниці в українському перекладі.

Проблема перекладу алюзій залишається однією з найсерйозніших проблем у лінгвістичній спільноті, незважаючи на те, що цьому питанню присвячено чимало досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців. Перекладач - це насамперед успішний комунікатор між представниками різних культур. Однак дійсно якісний та адекватний переклад неможливий без знання основних правил та прийомів, стереотипів та соціокультурних відмінностей.

Одним з найважливіших елементів перекладацького процесу є перекладацька трансформація. Це важливий елемент, який безпосередньо впливає на еквівалентність та адекватність перекладу.

Без знання перекладацьких трансформацій перекладачі не можуть створити переклад, який правильно передає зміст і мету повідомлення мовою оригіналу, не порушуючи при цьому структурних, лексичних і граматичних норм мови перекладу. Трансформація перекладу - це перевірене перекладацьке рішення, яке дозволяє створювати високоякісні переклади. Вона може слугувати засобом розгляду всіх можливих варіантів перекладу та вибору найбільш підходящого з них або перевірки правильності перекладацького рішення, коли переклад викликає труднощі.

Перекладацька трансформація - це перетворення перекладачем одиниць вихідного тексту в одиниці перекладу, коли звичайна, стандартизована відповідність неможлива в даному контексті [89, с. 24]. Використання трансформацій зазвичай мотивується тим,

що вони забезпечують вищу еквівалентність, ніж будь-який інший стандартний еквівалент, і дозволяють уникнути негативних наслідків використання звичайного еквівалента в конкретному контексті.

Універсальної класифікації перекладацьких трансформацій не існує, а всі існуючі класифікації вимагають або широкого, або відносно вузького підходу. Серед дослідників, які вивчали цю проблему та запропонували власні класифікації перекладацьких трансформацій, можна назвати Л. С. Бархударова (1980), З. Є. Роганову (1996), І. В. Корунець (2008), Ф. Веєр (1993), А. Ф. Архипова (1991), Ю. К. Найда (2000), Г. М. Стрілковський (2000), Т. Р. Левицька (2001), М. С. Писаренко (2003), Я. І. Рецкер (1999), Р. К. Міньяр-Белоручев (1998), І. С. Алексєєва (2004), Л. К. Латишева (1990) та В. Є. Щетінкіна (1983).

Це пов'язано з тим, що перекладацькі трансформації найчастіше розглядають на чотирьох рівнях: лексичному, лексико-семантичному, лексико-граматичному та граматичному. Крім того, узагальнена класифікація детально розкриває сутність кожного перекладацького прийому. За загальною класифікацією трансформації можна поділити на чотири рівні: лексичний (транскрипція/переклад, варіювання/функціональний еквівалент, калькування), лексико-семантичний (ототожнення, генералізація, модуляція (семантичний розвиток), диференціація значення, гіпернімічне перейменування, перейменування, підкреслення, нейтралізація), лексико-граматичний (антоніми, пояснювальний переклад, опис, пояснювальне словосполучення функціональна заміна), граматичні (додавання, вилучення (опущення), граматична заміна (членів речення, структури речення, частин мови (трансформація), синтаксична перебудова, відмінювання, розбиття речення).

Вибір перекладацьких трансформацій для відтворення алюзії в українському перекладі залежить не лише від контекстуальних та культурних чинників, а й від її типу, значення, структури та функціональних особливостей. Розглянемо спочатку основні перекладацькі трансформації, що застосовуються для відтворення алюзій в українських перекладах, та їх найяскравіші приклади.

Лексична перекладацька трансформація:

Транскодування - спосіб перекладу, при якому звуки і цифри вихідного слова транскрибуються алфавітом перекладу. Розглянемо два види транскодування, які виникають при аналізі методу перекладу алюзій.

Транслітеративний переклад - це метод перекладу, що полягає в транскрибуванні звукової форми вихідної мови.

Транскрипція - це метод перекладу, при якому звукові форми слів перекладаються мовою оригіналу.

*The police successfully carried out top-secret missions, which even **James Bond** would be proud of*[104].

*Поліція успішно виконувала надсекретні місії, якими міг би пишатися навіть **Джеймс Бонд*** [114].

*My life reminds me of the tale of **Rapunzel***[104].

*Моє життя нагадує мені казку про **Рапунцель***[108].

Транслітерація - це спосіб перекладу, при якому слова мови оригіналу передаються літера за літерою.

Dante had nine circles of hell and our politicians have 15 in the new unemployment benefit scheme [104].

У Данте було дев'ять кіл пекла, а наш уряд готує 15 кіл у новій схемі отримання допомоги по безробіттю[108].

*Judging by the situation in the country, our government is far from **Solomon*** [109].

*Судячи з ситуації в країні, нашій владі далеко до **Соломона***[111].

Калькування - перекладацька трансформація, при якій еквівалентом простого або складного слова в мові оригіналу є перший еквівалент у словниковому ряді.

*China risks facing the "**Great Wall of Self-Isolation**"* [108].

*Китай ризикує зіткнутися з "**Великою стіною самоізоляції**"* [109].

*If the government does not take into account the demands of the people, the "**stone wall**" riots may repeat* [105].

*Якщо уряд не візьме до уваги вимоги людей, бунти **Stonewall** можуть повторитися [111].*

Функціональний/варіантний еквівалентний переклад - це прийом перекладу, коли вибирається переклад, еквівалентний лексико-семантичному варіанту багатозначного слова.

*However, we have the feeling that we live in a country with all its problems, successes and failures, while our leaders live in a **Wonderland** [99].*

*Але у нас є відчуття, що ми живемо в нашій країні з усіма її проблемами, успіхами і невдачами, в той час як наші лідери живуть в **країні чудес**[107].*

*Sometimes you have to be a **doubting Thomas** and take every politician's story with a grain of salt [110].*

*Іноді потрібно бути **невіруючим Фомою** і сприймати розповіді кожного політика з дрібкою солі[111].*

Лексико-семантичні перекладацькі трансформації:

Втілення - це прийом перекладу, при якому слово з більш широким значенням у вихідному тексті замінюється словом з більш вузьким значенням.

***Game of Thrones**: Tensions are rising as the election hype continues [103].*

***Ігри за владу**: напруженість зростає, а передвиборча метушня триває [113].*

*But real life is not a **Marvel universe**, and there are no miracles in it [107].*

*Але правда полягає в тому, що реальне життя - це **не всесвіт Marvel** і чудес не буває [110].*

Генералізація є протилежністю конкретизації, коли слово з вузьким значенням в мові оригіналу замінюється словом з ширшим значенням.

*Save **Mother Earth**, make it a better place for you, me and all humanity [109].*

*Врятуймо **Матінку-Землю**, зробимо її кращим місцем для тебе, для мене і для всього людства [110].*

*How to keep up with everything when you don't have **Flash** speed. Time management tips [103].*

*Як все встигати, коли ти не **супергерой**. Секрети тайм-менеджменту*[110].

Модуляція (семантичне розширення) - це прийом перекладу, коли слово вживається в перекладі зі значенням, яке логічно впливає зі значення мовної одиниці оригіналу.

***Red herring**: we need to change the justice system* [113].

***Червона ниточка**: ми гостро потребуємо зміни системи правосуддя*[115].

*Peak unemployment. Why is the problem not solved, **as old as Methuselah**?* [108].

*Безробіття досягає свого піку. Чому проблема, **стара як світ**, не вирішена*[111].

Емфатизація - це перекладацький прийом, який полягає в перекладі загальноновживаних слів емоційно забарвленими одиницями.

*We have come a long way since the last election **to make America great again**, but unfortunately we have not succeeded* [101].

*З часу останніх виборів ми пройшли довгий шлях, щоб зробити **Сполучені Штати Америки знову процвітаючою країною**, але, на жаль, нам це не вдалося* [112].

*What happened to the boy who got lost in **Wychwood Forest**?* [105].

*У темний ліс: що сталося з хлопчиком, який загубився у **Вухвудському лісі***[109].

Нейтралізація є протилежністю емфатизації, яка передає виключно логічне та концептуальне значення і замінює емоційно-експресивні одиниці мови оригіналу більш нейтральними.

*Nightmare Bowl Football fans are furious with their team's performance in the **biggest game of the year*** [108].

*Не так вже й супер: футбольні фанати розлючені виступом своєї команди у **найбільшій грі року - Суперкубку***[110].

***Royal family at war**: Why did Harry and Meghan give up their titles? Do Prince William and Princess Kate have anything to do with it?* [111].

***Королівські особи на війні**: чому Гаррі та Меган відмовилися від своїх титулів, і чи мають до цього відношення принц Вільям і принцеса Кейт?* [113].

Лексичні та граматичні перекладацькі трансформації:

Антонімічний переклад - це прийом перекладу, при якому форма слова або словосполучення замінюється на його протилежність, але значення одиниці залишається незмінним

*Questionable leadership, strategic mistakes and ill-founded decisions led to disastrous consequences. But on the other hand, **the choice is never clear** [103].*

*Некомпетентне керівництво, стратегічні помилки та необґрунтовані рішення призвели до катастрофічних наслідків. Але, з іншого боку, **вибір ніколи не буває однозначним** [111].*

*The company's products are like a **candy box**. You never know what you're going to get. [105].*

*Продукція цієї компанії схожа на **коробку цукерок**. Ви не знаєте, що ви збираєтеся отримати[111].*

Описовий переклад - це прийом перекладу, коли одиниця мови оригіналу замінюється словосполученням з більшою кількістю компонентів, щоб адекватно передати зміст вихідної мови.

*With a **patience similar to Griselda**, he listened to the absurd arguments of his opponent [100].*

*З **терпінням, яке можна назвати лише завидним**, він вислухав нелогічні аргументи свого опонента [111].*

*Walking along the coast of Florida after the tsunami was like wandering around **the ruins of Pompeii**, a really strange feeling [106].*

*"Прогулюючись узбережжям Флориди після цунамі, відчуваєш себе по-справжньому дивно, адже це все одно, що блукати біля **руїн Помпеї**" [109].*

Експлікація - це тип описового перекладу, при якому одиниця мови оригіналу замінюється словосполученням, що описує цю одиницю.

*The company, **like Toro**, appears to be defaulting on its financial obligations. [106].*

*Схоже, що компанія не має наміру виконувати свої фінансові зобов'язання, **як Торо**, відомий ухилянням від сплати податків [109].*

*Will there be new **G-O-A-T** players in this sport?* [104].

*Чи з'явиться в баскетболі **найвеличнійший баскетболіст усіх часів Майкл Джордан**?* [112].

Функціональне присвоєння - це спосіб перекладу, при якому інформація, описана мовою оригіналу, передається за допомогою модифікаторів та інших лексичних одиниць, об'єднаних у словосполучення відповідно до правил і умовностей граматики мови перекладу.

To act or not to act: the main dilemma of the authorities [104].

Діяти чи не діяти: головна дилема нашої влади [110].

WhatsApp before Facebook: Brian Acton on the merger of the app and Facebook [108].

WhatsApp до Facebook: Брайан Актон про злиття WhatsApp месенджера із соціальною мережею Facebook [112].

Граматичні перекладацькі трансформації: прийом перекладу, метою якого є правильна передача змісту вихідного тексту та дотримання мовних і фонетичних норм шляхом введення в текст перекладу лексичних елементів, відсутніх у вихідному тексті.

*We keep breaking **Noah's** lesson. Predicting natural disasters is not very useful, but preventing them is* [107].

*Ми завжди забуваємо урок **Ноя**: передбачати стихійні лиха не дуже корисно, а ось запобігати їм - корисно* [112].

Off the grid: How did Chris Middleton's career begin? [108].

Поза мережею: як починалася кар'єра Кріса Міддлтона [110].

Вилучення/опущення - це спосіб перекладу, при якому певні мовні елементи вилучаються з тексту оригіналу відповідно до норм мови перекладу

*If new changes to the Constitution are adopted, a **Procrustean bed** will be created to change the law to meet the needs of our government* [110].

*Якщо нові зміни до Конституції будуть прийняті, то буде створено **прокрустове ложе** з метою зміни законів під потреби нашої влади* [112]

Texas was once again recognized as the most dangerous state. What is it like to live like a "blade runner"? [109].

Texas знову визнали найнебезпечнішим штатом. Як би ви почувалися, якби жили, як той, хто біжить по лезу? [114].

Граматична заміна - це прийом перекладу, який змінює форми слів (наприклад, використання множини замість однини), частини мови, члени речення та граматичні особливості речення.

При аналізі способу перекладу надлишкових одиниць були враховані типи надлишкових одиниць, визначені за семантичною (тематичною) класифікацією Н. Ю. Новохачової, та їхні семантичні, структурні та функціональні особливості, досліджені на матеріалі корпусу. Цю класифікацію було обрано тому, що на сьогодні вона вважається найбільш повною і точною класифікацією одиниць, що містять лайку, яка дає змогу проаналізувати як семантичні, так і структурні та функціональні особливості лайки в матеріалах ЗМІ. Отже, розглянемо особливості перекладу відповідно до типу алюзії та її семантичних, структурних і функціональних особливостей:

Літературні та художні алюзії: часто бувають вузькими, синонімічними, антитетичними та розширювальними за своїми семантичними особливостями, а за структурними та функціональними - інноваційними, метафоричними та конкретними.

Miss World is already known [105].

Ім'я нової Міс Всесвіт вже відоме [111]. В українському перекладі використано адитивну трансформацію.

It's really hard to find a good CEO [108].

Дійсно важко знайти хорошого генерального директора [112] (алюзії розгорнуті, конкретизовані та перекладені за допомогою трансформації функціональної заміни).

Gummy-style videos on Tik Tok are gaining popularity [105].

Відео в стилі Гамні на Tik Tok набирають популярності [112] (це розгорнута та інноваційна алюзія, перекладена за допомогою прийомів модуляції)

The most popular jewelry brand in the world became "Lord of rings and jewels: Tiffany & Co." [111].

Володарка перснів та коштовних прикрас: ювелірна компанія Tiffany & Co. став найпопулярнішим ювелірним брендом у світі [112].

Як семантична, структурна та функціональна характеристика алюзія є конкретною, детальною та розгорнутою. Її переклад здійснюється шляхом трансформації конкретизації.

Фольклорні алюзії: часто такі алюзії є розлогими, конкретними, новаторськими, вузькими та метафоричними.

Shameless people of the Round Table. many ineffective reforms are waiting for us after the government meetings [102].

Безсоромні люди Круглого столу. Після засідань уряду на нас чекає багато неефективних реформ[108](У цьому випадку інноваційний та експансивний підтекст було перекладено за допомогою відбору та акценту на функціональній еквівалентності).

1000 and 1 day. How long do we have to wait for the election results? [105]

1000 і один день: як довго ми повинні чекати на оголошення результатів виборів? [110](імплікація є конкретною, деталізованою та звуженою, для перекладу були використані обчислювальні трансформації).

It's a complex game where Br'er Rabbit's style pays off [109]

Чесності не можна очікувати в такій грі як політика[110](за своїми семантичними, структурними та функціональними особливостями ця алюзія є експансивною та метафоричною в перекладі вона відтворена шляхом транспозиції)

He rose like a phoenix Football player Kevin de Bruyne not only overcame the injury, but also returned to sports[113].

Він піднявся як фенікс Футболіст Кевін де Брюйне не тільки подолав травму, але й повернувся у спорт[116](у цьому прикладі розгорнута метафорична алюзія перекладена за допомогою транспозиційної трансформації).

Міфологічні алюзії: найчастіше міфологічні алюзії бувають розгорнутими, вузькими, метафоричними та конкретно-деталізованими.

*The opposing team was looking for the **Achilles heel** of our team in order to beat us* [107].

*Команда-суперник шукала **ахіллесову п'яту** нашої команди, щоб перемогти нас* [110](цьому випадку метафоричні та експансивні алюзії відтворюються в українській мові за допомогою модуляції).

*Why can't our government solve at least the most urgent problems? After all, it is not as difficult as the **Minotaur's labyrinth**.* [114]

*Чому наші уряди не можуть вирішити хоча б найнагальніші проблеми? Адже вони не такі складні, як **лабіринт Мінотавра***[116](точки зору семантичних, структурних та функціональних особливостей алюзії є розгалуженими та специфічно деталізованими, переклад алюзій відбувався за допомогою крейдування та транскрипційної трансформації).

*If you think that the mythical **Avalon** does not exist, then take a look at the selection of the most interesting places that we have prepared* [112].

*Якщо ви вважаєте, що міфічного **Авалону** не існує, то погляньте на добірку найцікавіших місць, яку ми підготували*[116].(ця алюзивна одиниця є розлогою та метафоричною для її відтворення ми використали адитивні трансформації та описовий переклад).

Кінематографічна алюзія: як правило, цей тип алюзії найчастіше є розширювальним, вузьким, синонімічним, конкретним і деталізованим, інноваційним.

*The end of the era of "**The Incredibles**" Kim Kardashian announces the end of her reality show about her family* [106].

Кім Кардашян оголошує про завершення свого реаліті-шоу про свою сім'ю [110]. У цьому випадку розгорнуті та інноваційні алюзії перекладаються українською мовою за допомогою модуляції.

*The Winter Wonderland in **Hyde Park** will open soon. Do you want to make a snowman?* [102].

*Незабаром **Гайд-парк** "Зимова країна чудес" відкриє свої двері для відвідувачів. На нас чекає сніговик* [108].(переклад прес-служби одного з українських телеканалів).
Ця алюзія широко і конкретно деталізована. Функціонально-еквівалентна трансформація та граматична заміна: перекладено українською мовою шляхом заміни типу речення та частини мови.

Пісенні алюзії: такі алюзії переважно вузькі, розгорнуті, метафоричні та інноваційні.

*The story of the Olympic champion: **from zero to a hero*** [108].

*Історія олімпійського чемпіона: **від нікого до героя***[111]. Вузькі та метафоричні алюзії відтворюються шляхом трансформації та акцентування на функціональній еквівалентності.

*It came like a **wrecking ball**: Miley Cyrus and Liam Hemsworth are officially over* [112].

*Це як **бал розтавання**: Mia Сайрус і Ліам Хемсворт офіційно розбіглися*[114]. За семантичними та структурно-функціональними ознаками ця алюзія є образною та вузькою. Переклад на українську мову здійснено за допомогою трансформацій додавання та модуляції.

Газетні алюзії: такі алюзії зазвичай бувають вузькими, розгорнутими, синонімічними, інноваційними та метафоричними.

***Uncle Sam** may be needed to revive patriotism* [110].

***Дядько Сем** може знадобитися для відродження патріотизму*[114].

Вузькі, образні алюзії перекладаються на українську мову за допомогою пояснювальних трансформацій.

***No man's land**: Will Quebec really secede from Canada?* [105]

Нічийна земля: чи дійсно Квебек відокремиться від Канади? [107](у цьому прикладі підтекст є вузьким і метафоричним. В українському перекладі він відтворений шляхом трансформації та нейтралізації функціональних еквівалентів).

Крилаті алюзії: за семантичними, структурними та функціональними особливостями такі алюзії часто бувають антонімічними, синонімічними та конкретизованими.

*To fall down is not a failure, **but to not rise is***[101].

*Падіння вниз - це не провал, **а от не піднятися - так*** [112].

У цьому випадку антонімічний та конкретно-детальний підтекст відтворено в українській мові шляхом граматичної субституції (заміни частин мови).

Fortune favors the brave so take fate into your own hands[100].

Доля на боці сміливих, тож бери долю у свої руки [107]. Алюзія є синонімом і є особливо деталізованою. Переклад на українську мову здійснено шляхом трансформації функціональної заміни.

Офіційно-ділова термінологія. Цей тип цитування здебільшого є розгорнутим, синонімічним і особливо деталізованим.

*Today's politicians seem to have forgotten the **Civil Rights Act of 1964*** [111].

*Сучасні політики, здається, забули **Акт про громадянські права 1964 року***[114](через свої особливості (семантичні, структурні та функціональні) алюзія в цьому прикладі є розгорнутою, конкретно-деталізованою і відтворюється в перекладі шляхом трансформації).

*It is often believed that America is a place where you are in charge of your own destiny, regardless of **who you are, what you look like, and what your background is**. But is it really so?* [110]

*Існує думка, що Америка - це місце, де ти можеш керувати своєю долею, незалежно від того, **хто ти, як виглядаєш, з чого починаєш і яке твоє походження**. Та чи насправді це так?* [112]-У цьому прикладі алюзія є синонімом і конкретною

деталлю, а переклад на українську мову здійснено за допомогою таких трансформацій: позначення, функціональної заміни, додавання та підкреслення.

Проміжні алюзії: як правило, до проміжних алюзій належать омоніми, гіперніми, транспозиції та конкретизації.

*No one questions the impeccable taste of **the First Lady**. But of all her dresses, nothing compares to that blue velvet inauguration dress [107].*

*Ніхто не ставить під сумнів бездоганний смак **Першої леді**. Але з усіх її суконь ніщо не зрівняється з тією синьою оксамитовою інавгураційною сукнею[111]* (це алюзія на інверсію та конкретизацію, відтворена в українському перекладі трансформацією додавання та функціональної еквівалентності).

*This is not news for us, because we have already encountered **the fruits of the Dead Sea**, which are sweet and appetizing in appearance and bitter and nauseating in taste. [110]*

*Для нас це не новина, адже ми вже стикалися з **плодами Мертвого моря**, які солодкі та апетитні на вигляд і гіркі та нудотні на смак. Ми стикаємося з ситуацією, коли "упаковка гарна, а вміст не дуже"[111]*(ця алюзія є гіперболізованою і відтворена в перекладі шляхом трансформації пояснювального перекладу).

Біблійна алюзія. За своїми семантичними, структурними та функціональними особливостями біблійні алюзії бувають розширені, звужені, інвертовані та метафоричні.

*The law **apple of discord** [114]. –Закон став **яблуком розбрату**[116].* У даному випадку одиниця цитування є образною та розгорнутою.

Наукова алюзія. Цей тип цитування часто є розгорнутим, вузьким, гіперскладовим, конкретним - детальним та інноваційним.

*The film is about a boy who suffers from **the Oedipus complex** [109].*

*У фільмі йдеться про хлопчика, який страждає від **Едіпового комплексу**[112]* (за семантичними ознаками ця алюзія є вузькою, за структурно-функціональними - конкретною та деталізованою).

Алюзія, як правило, змішана з експресією, алюзивні одиниці цього типу можуть бути синонімами, антонімами, омонімами, гіперонімами, конкретними, деталізованими та інноваційними.

Why you can't judge a book by its cover? [111]

Чому про книгу не можна судити за виглядом? [112]. У цьому прикладі алюзії, які є гіперо-гіпонімічними та конкретними деталями, відтворено за допомогою таких трансформацій: узагальнення та функціональної заміни.

Алюзія - це власний іменник. За своїми семантичними, структурними та функціональними характеристиками цей вид алюзії зазвичай є розширювальним, вузьким, конкретним та метафоричним.

The fashion revolution: will the fashion industry get a new Guccio Gucci? [103]

Модна революція: чи отримає індустрія моди нового Гуччіо Гуччі? [110]

(у наведеному прикладі імпліцитна одиниця, розширена та конкретизована, була відтворена за допомогою транскрипції)

This young politician has already been dismissed as a Brutus for making unpopular decisions against his commitments [108].

Цей молодий політик вже був звільнений як зрадник за прийняття непопулярних рішень всупереч своїм зобов'язанням [110] (ця аметафорична алюзія перекладена за допомогою модуляційної трансформації).

Дослідження основних перекладацьких прийомів при передачі значення одиниці алюзії на основі типів за обраною класифікацією дозволяє не лише детально проаналізувати специфіку цитування в матеріалах ЗМІ, але й виявити застосування різних типів перекладацьких трансформацій для відтворення алюзії залежно від її типу за семантичними, структурними та функціональними характеристиками. З'явилася можливість визначити частоту використання різних типів перекладацьких трансформацій для відтворення алюзій.

Такий аналіз може допомогти в подальших дослідженнях і дати точніші результати у визначенні того, до яких перекладацьких трансформацій найчастіше

вдаються перекладачі для відтворення імпліцитних одиниць, передаючи комунікативний намір автора, не порушуючи при цьому норм мови перекладу, і водночас створюючи адекватний та еквівалентний переклад, зрозумілий читачеві продукувати.

Для отримання точних результатів було проведено загальний аналіз перекладацьких трансформацій. Результати показали, що для досягнення адекватної та еквівалентної передачі підтексту в українському перекладі найчастіше використовуються такі перекладацькі трансформації. Описовий переклад є найпоширенішою перекладацькою трансформацією з показником 20%, за ним слідує опис (цей перекладацький прийом використовується в 10% випадків). Відносно часто використовуються також варіаційна еквівалентність, модуляція та функціональна заміна, а також трансформації додавання та вилучення (всі ці перекладацькі прийоми застосовуються досить часто - по 8%). Відносно рідше використовуються калькування, конкретизація та граматичні заміни, а найчастіше - заміна частин мови та заміна структури речення. Частота використання цих перекладацьких прийомів становить 6%. Транскодування, транслітерація та емпатичний переклад використовуються дещо рідше - 4%, 2% та 3% відповідно. Найменш поширеними перекладацькими прийомами є генералізація, нейтралізація та антиімпліцитний переклад. Вони використовуються лише в 1% випадків.

Поширення таких перекладів пояснюється тим, що алюзії часто є незрозумілими для представників інших лінгвокультурних спільнот, оскільки вони тісно пов'язані з культурними елементами. Тому найпоширенішими перекладацькими прийомами є пояснювальний переклад, пояснення, додавання та модуляція.

Ці перекладацькі трансформації дозволяють перекладачеві пояснити значення безеквівалентних одиниць або логічно вилучити їх з контексту. Пошук функціональних еквівалентів або використання функціональної заміни дозволяє перекладачеві знайти еквіваленти, найбільш зрозумілі читачеві. У багатьох випадках використання вищезазначених трансформацій або неможливе, або перевантажує текст, внаслідок чого

авторський задум спотворюється або взагалі втрачається. З цих причин надлишкові вирази часто вилучають. Однак не завжди існують алюзії, які можуть бути зрозумілі лише представникам певної мовної чи культурної спільноти. Часто трапляються випадки, коли цитуються минулі або сучасні всесвітньо відомі особистості, історичні або сучасні події. У таких випадках перекладачеві немає сенсу пояснювати одиницю алюзії, виривати значення з контексту або взагалі вилучати алюзію, оскільки вона зрозуміла широкому загалу, і в таких випадках перекладачі використовують перекладацькі трансформації калькування, транскрипції та транслітерації. У деяких випадках необхідно більш детально або, навпаки, поверхнево роз'яснити закладений у алюзії зміст, і тоді застосовуються трансформації конкретизації та генералізації. В оригінальному тексті іноді використовуються алюзії, щоб підсилити намір автора або, навпаки, передати висловлювання в більш нейтральній формі. Для відтворення таких алюзійних одиниць використовується емфаза або її протилежність - трансформація нейтралізації. Однак процес перекладу також сильно залежить від граматичних норм мови перекладу. Тому для збереження граматичних, стилістичних та синтаксичних норм мови перекладу використовуються граматичні заміни та антонімічний переклад.

Для досягнення найбільш адекватного та еквівалентного перекладу в основному використовуються спеціальні перекладацькі прийоми.

- Так звані перекладацькі трансформації поділяються на чотири рівні: лексичний, лексико-семантичний, лексико-граматичний і граматичний.

При виборі перекладацької трансформації слід враховувати контекстуальні та культурні чинники, а також тип, семантичні, структурні та функціональні характеристики одиниці цитування в медіатексті. Аналіз показав, що для відтворення значення одиниць цитування в українських перекладах перекладачі найчастіше вдаються до описового перекладу, опису, модифікації, додавання та вилучення, функціональної заміни та використання трансформацій змінної еквівалентності.

Журналістика-це невід'ємна частина інформаційного середовища, яке люди створюють своєю діяльністю. У цьому випадку прес-секретар стає особою, що передає

інформацію, яка здатна створювати певний настрій, впливати на сприйняття інформації читачем, доносити свою думку до громадськості і регулювати громадську думку. Таким чином, публіцистичний текст виконує кілька функцій одночасно

- Функція спілкування: автор тексту надсилає інформацію;
- Когнітивна функція: автор тексту передає інформацію.
- Рейтингова функція: автор журналістського тексту висловлює свою думку про події, які він описує, а також впливає на формування громадської думки;
- Мотиваційна функція: автора тексту просять представити інформацію певним чином (негативним, позитивним чи нейтральним), тим самим даючи читачеві конкретну оцінку події.;
- Кумедний: текст спрямовує увагу читача на певну подію, створює певний образ, викликає симпатію і емоції.

Отже, однією з найважливіших характеристик тексту є його практична спрямованість, тобто притаманне йому відношення, що виходить від мовця [28, С.74].

Подібно іронії, недомовки в поєднанні з іншими засобами розкривають сенс в ситуаціях і контекстах спілкування. Крім того, перше етимологічне визначення згадки - це жарт, натяк, який вказує на те, що суть поняття має на увазі подію, явище або певне спотворення об'єкта згадки. Український дослідник А. Ковирна описує спотворення або "деформацію" згадки як випадкову зміну вихідного виразу або імені власного, при цьому також зберігаються його впізнавані основні елементи, трансформацію підтексту видання можна відстежити на фонологічному, граматичному, лексичному та синтаксичному рівні, залежно від автора це намір. [16, С. 45]

Приховані натяки, що стосуються національних чи особистих знань, можуть бути перекладені як :

- Наприклад, шляхом точного відтворення лексичного матеріалу в коментарях типу "*for Putin, the war with Ukraine was a disaster, equal to **the collapse of the Soviet Union***" [75].

" для Путіна війна з Україною була катастрофою, рівною **розпаду Радянського Союзу** "[97];

- Вибравши функціональний аналог в культурі одержувача, наприклад:

*"The system was built as **a link in a chain**. .. Nobody knew the next link, so if someone gets caught, it won't ruin the whole operation."* [75].

*"Система була побудована **як ланка в ланцюзі**... Ніхто не знав наступної ланки, так що якщо когось спіймають, це не поставить під загрозу всю операцію"*[92].

- Пояснюючи зміст провокаційного блоку, наприклад:

*"it's about the mystery of a man who heals the world with violence, and it's propaganda to the end, **which can only be overcome by showing the weakness of the leader**."* [76].

*"Ми говоримо про загадку людини, яка зцілює світ насильством, і пропаганда буде підтримувати його до кінця. **Це можна подолати, лише показавши слабкість лідера** "* [91].

У тексті ЗМІ цей тип тексту в першу чергу спрямований на те, щоб якимось впливати на одержувача, тому з цієї властивості можна зробити висновок про його основні характеристики, виходячи з особливостей самого журналістського тексту. Журналістський текст - це не тільки суворий набір інформації та наукових фактів, а й художній елемент, без якого було б неможливо реалізувати його функції, пов'язані з емоційним і сенсорним взаємодією з читачем.

Ось приклад:

*"He explained this by the fact that now the war is entering a new stage - **the stage of hostilities in winter conditions begins**."* [53].

*"Він пояснив це тим, що зараз війна вступає в нову стадію – **стадія бойових дій починається в зимових умовах**."* [55].

Саме цей фактор створює певні труднощі при створенні журналістського тексту. Після створення самого тексту і прочитання його адресатом автору необхідно створити максимальний потенціал для ефективної комунікації, оскільки можливості скорегувати взаємодію не буде [6, с.38-42].

"I think what we're seeing here with the Russians is similar to what happened in World War II," he said. [75].

"Те, що ми бачимо тут з росіянами, - це Друга світова війна" [99]. (цьому прикладі є посилання на Другу світову війну, порівнюючи її з ситуацією, яка відбувається зараз).

*"He is not particularly fond of Russia, citing the **Holodomor of the 1930s** as one of the tragedies that befell Ukraine because of its relationship with Moscow." [75].*

*"...Він не відчуває особливої любові до Росії і згадує **Голодомор 1930-х років** як одну з трагедій, що обрушилися на Україну через її стосунки з Москвою." [99] (В даному випадку інсинуація відноситься до Голодомору як до однієї з масштабних трагедій України)*

Художня складова журналістського тексту повинна володіти образною і емоційною виразністю, тому важливою складовою у взаємодії з читачем є використання художньо-виразних засобів. Одним з інструментів взаємодії з читачем, який широко застосовується в журналістському тексті, є використання метафор. Метафори-це група засобів, сформованих за принципом передачі значення слів з частковою або повною заміною позначається ними поняття або явища [51, С.11-18].

Саме метафори підвищують красномовство мови, привертають увагу читача і втягують його в своєрідну взаємодію з текстом. Це відбивається в створенні яскравого образу в голові читача. Одним з найбільш ефективних способів створити яскраву картину в свідомості читача є використання провокаційних назв. Алюзивна назва служить інтегральним символом, що відсилає читача до вихідного зображення, що представляє його за принципом цілого, а не частини [47, С.73].

Ефективність цього художнього прийому криється в природі людського мислення: багато явищ сприймаються багатозначно, відбувається пошук прихованих смислів. Інформаційне суспільство створює особливе тимчасове явище, що представляє собою безпрецедентну інформаційну інфраструктуру [40, С.212-235].

Ця ситуація, що характеризується великим потоком інформації та її загальнодоступністю, формує стійкий образ в історії та певний тимчасовий стан, який може змінитися у свідомості людей із привабливими іменами. Існують нові, недосліджені, недооцінені випадки закріплення певного зображення з ім'ям власним в нейтральному положенні до певного моменту.

Саме тому важливо розглянути і проаналізувати використання згаданих Імен в публіцистичному тексті на прикладі британської преси, виявити їх наступні характеристики і запропонувати класифікацію згаданих імен, найбільш адекватно відображає контекст їх вживання.

Використання різних метафор дозволяє одночасно домогтися лаконічності і виразності, що, безсумнівно, важливо для мови засобів масової інформації, якому необхідно залучати і утримувати увагу читача. Основним компонентом імплікації є прецедентний феномен, який може характеризувати імплікацію як реалізацію феномену інтертекстуальності [115].

У семіотичному підході недомовкою зазвичай вважається заміна одного слова іншим в письмовій мові. Це визначення дозволяє нам розкрити поняття інсинуації більш широко і глибоко.

У наступному прикладі:

*"Dutch legislators were concerned about the widespread use of Google and Zoom services in the education system, especially during the COVID-19 pandemic. Data protection can no longer effectively protect privacy because it dates back to the **Pleistocene**" [52].*

*"Голландські законодавці були стурбовані широким використанням сервісів Google і Zoom в системі освіти, особливо під час пандемії COVID-19. Захист даних більше не може ефективно захищати приватне життя, оскільки воно бере свій початок у **плейстоцені**" [85].*

Важливо відзначити, що оскільки закон Про захист даних застарів і потребує оновлення, автор статті дає натяк у формі інсинуації на те, що цей закон дуже старий і може бути віднесений до епохи плейстоцену, яка закінчилася тисячі років тому. У

наведеному прикладі є ще один натяк у вигляді недомовленості. Посилання на "електронне слухання", на думку автора статті, передбачає, що персональні дані можуть бути незаконно придбані "іншими особами і що Закон Про захист персональних даних допомагає в боротьбі з"електронним слуханням".

У наступному прикладі показано виконання перекладу за допомогою перетворення функціональної заміни:

"Currently, products must be exported by rail, and such a logistical alternative is much more expensive and difficult. World steel prices have also fallen sharply in 2022."[52]

"Тепер товари потрібно експортувати залізницею, і така логістична альтернатива набагато дорожча і складніша. Світові ціни на сталь також різко впали в 2022 році"[78].

У наступному прикладі, використовуючи лексичну трансформацію перестановки:

*"if Ukraine had not resisted, it would have been a **Dark Spring** for democracy all over the world." If Ukraine does not win, decades of darkness await us"*[52].

*"Якби Україна не чинила опір, це була б **Чорна весна** для демократії в усьому світі. Якщо Україна не здобуде перемогу, нас чекають десятиліття темряви"*[91].

Журналістський текст став одним з головних ознак сучасних засобів масової інформації, оскільки він продукує масову культуру, засновану на культурній спадщині, повторення поточної загальновідомої актуальності, наприклад:

"not only a whip, but also a gingerbread". The negotiation and audit process itself is very expensive for both sides of the process, not to mention imposing complex restrictions. So, in order to justify the spent resources in the eyes of the company, in addition to the threat of banning the use of Google products in schools, government officials provided a "gingerbread" - the permission of the state regulator to sell the company's tested products to educational institutions in the Netherlands[85].

"Не тільки батіг, а й пряник". "Сам процес переговорів і аудиту має велике значення для обох сторін процесу, не кажучи вже про введення складних обмежень.

Тому, *щоб виправдати витрачені ресурси в очах компанії, на додаток до загрози заборонити використання продуктів Google в школах, чиновники надали дозвіл державного регулятора на продаж перевірених продуктів компанії навчальним закладам Нідерландів*"[85].

Таким чином, Засоби масової інформації знаходяться під впливом сучасних тенденцій. Стрімкий темп життя людей, великий обсяг доступної інформації про світ, соціокультурні явища і мінливість настроїв накладають свій відбиток – спостерігається посилення розважальної та когнітивної функції преси, що коригує вектор її орієнтації. Сучасні загальновідомі імена набувають статусу алюзивних, тобто стають частиною культури, і багато кодифікованих алюзійних імен набувають нового значення, раніше невідомого.

Базові знання про створення і сприйняття цих творів також використовуються для виявлення і розшифровки особистих посилань, таких як бібліографічні дані автора, час і епоха написання, літературні течії, до яких вони належать. Знання допомагає перекладачам правильно і дохідливо передавати зміст літературних алюзій одержувачам, які володіють іноземними мовами.

Ось наступний приклад:

"The rulers of the Kremlin have changed their tactics..." "Give her 5 years, 10 years, and the blood will be forgotten"[95].

"Правитель Кремля змінив свою тактику..." "Дайте їй 5 років, 10 років, і кров буде забута" [99].

Давайте наведемо наступний приклад:

*"...relentlessly thought about **Mary Trump** and consciously considered the possibility of violating her settlement agreement."* [64]

*"... Він нещадно розшукував **Мері Трамп** і навмисно прагнув порушити мирову угоду".*[64]

*"Actually, he was already **half a world away**."* [75].

*"...Насправді, хоча він уже був **дуже далеко**"* [75].

Також можна виділити градації-посилити напругу тексту за допомогою виразності, щоб посилити емоційність і поглибити сенс.

Наприклад:

"Since we were occupied many times in the last century, we are very sensitive to what this means for what is happening now in Ukraine."

"Ми дуже чутливі до того, що це означає для того, що відбувається зараз в Україні, тому що в минулому столітті ми багато разів піддавалися окупації" [76].

Незвичайні асоціативні висловлювання, прямі і приховані алюзії, ремінісценції і алюзії, глибокий підтекст і інші засоби дозволяють автору посилити ефект журналістської роботи і більш повно реалізувати власні творчі задуми, наприклад:

"instead of tanks now - infantry."

"Тепер замість танків-піхота" [79].

Давайте проаналізуємо ще один приклад використання літературних відсилань в англomовному медіадискурсі:

"... Instagram adorns a great hat " [52].

"...Instagram прикрашає розкішний капелюх" [54].

"A decisive military victory of Ukraine over Russia, as a result of which Ukraine will regain all the territory captured by Russia since 2014, is not an achievable goal."

"Вирішальна військова перемога України над Росією, в результаті якої Україна поверне собі всю територію, захоплену Росією з 2014 року, не є досяжною метою" [106].

Літературні посилення також широко використовуються, наприклад, у заголовках статей американського медіа-дискурсу:

"What is the best book of the last 125 years?"

"Яка найкраща книга за останні 125 років?" [112].

У наступному прикладі підтекст конкретно деталізований і розширений за рахунок його семантичних і структурно-функціональних властивостей.

"What 70 years of war can tell us about the conflict between Russia and Ukraine."

"Що 70 років війни можуть розповісти нам про конфлікт між Росією і Україною" [100].

"who is **the most beautiful of them all.**" *The new Miss World is already known*" [52]

"хто в світі **симпатичніший, миліший за всіх інших**". Ім'я нової Міс Всесвіт вже відоме " [103] (в даному випадку алюзія відноситься до знаменитої казки "Білосніжка").

У наступному прикладі показано:

1) модуляція: " *The Kremlin defines Ukraine as an **artificial state**, whose Jewish president proves that this is not true* " [52]

"Кремль визначає Україну як **штучну державу**, президент-євреї якої доводить, що це неправда"[91];

2) уточнення: "*Luxembourg has less tradition and, of course, **less experience in conflicts**. This is a little outside the comfort zone of a small state, which we do not consider from a military point of view*" [52].

"Люксембург має менше традицій і, звичайно, **менше досвіду в військових конфліктах**. Це трохи виходить за рамки зони комфорту маленької держави, про яку ми не думаємо у військовому плані"[76].;

3) відносна аналогічність: "*but we are **flexible** so we can go and buy what they need from the market and deliver it directly to them*" [52].

"Але ми **юні**, тому можемо піти і купити на ринку те, що їм потрібно, і доставити це безпосередньо їм".[76];

4) функціональна заміна: "*it was a box where you could put something*" [52].

"Це була коробка, куди можна було щось покласти"[91];

5) Додавання: " *Putin's trip could be interpreted as contempt for the International Criminal Court. The court's warrant could affect Mr. Putin's ability to travel abroad and increase his isolation from the West, but the Kremlin said it considered the warrant meaningless and **vowed not to cooperate.***" [52].

" Поїздки Путіна може бути витлумачено як зневага до Міжнародного кримінального суду... Хоча судовий ордер може вплинути на здатність Путіна виїжджати за кордон і посилити ізоляцію від Заходу, Кремль заявив, що вважає ордер безглуздим і обіцяє не співпрацювати з Міжнародним кримінальним судом "[70].;

б) Заміна функції:"... *the most important ally of Moscow, the Chinese leader Xi Jinping* " [52].

"...**останній** союзник Москви, китайський лідер Сі Цзіньпін " [70].

Тому під особистим посиленням ми маємо на увазі відсилання або натяк на конкретний літературний твір, його фрагменти, назви. Літературні посилення широко використовуються в англійському медіадискурсі. Вони можуть оживити медіатекст знайомими зображеннями, привернути увагу до представленої інформації та зацікавити одержувача. Натяк на літературне походження відсилає його до творів американської та світової літератури, назв, персонажів і фрагментів тексту. Подібні посилення також використовуються в заголовках газетних та журнальних статей, а також на обкладинках журналів.

Алюзія -це неявне посилення на інший літературний чи художній твір, людину чи подію. Часто це запрошення читачам поділитися своїм досвідом з автором. Алюзії можуть збагатити статтю і надати їй глибину за допомогою асоціацій. До них відносяться:

- Посилання на події та людей;
- Посилання на факти про самого автора;
- Образний підтекст;
- Наслідувальний підтекст; [44]

Давайте розглянемо ці аспекти більш детально:

Посилання на події та персони: посилення на події та персони: алюзії можуть включати посилення на історичні події, знаменитостей та певні ситуації, а також посилення на певні, наприклад, троянські війни в тексті допоможуть читачам зрозуміти складні конфлікти в сучасній художній літературі.

Як літературний засіб, підказки досягають певної літературної, стилістичної чи риторичної мети в тексті, посиляючись на історичні події, видатних особистостей чи конкретні ситуації. Цей метод додає тексту шаруватості та глибини та допомагає читачеві краще зрозуміти ідеї, настрої та контекст автора.

Ось кілька важливих моментів, які слід враховувати при цитуванні подій та людей:

Порівняння зі знаменитостями: вивчення того, як автори асоціюють знаменитостей з персонажами та ситуаціями в історії та літературі, може виявити подібності та конфлікти між вигаданими світами та реальністю.

Символіка та алегорія: алюзії часто використовуються як символічні або алегоричні елементи для передачі певної ідеї чи теми. Вивчення символіки алюзій може виявити глибину тексту.

Контекст і сприйняття читача: важливо дослідити, які знання використовує автор при створенні алюзій і як це впливає на сприйняття тексту.

Літературний аналіз: щоб краще зрозуміти, як працюють алюзії в конкретному тексті, ви можете провести літературний аналіз вибраного твору, виявити алюзії та розглянути їх роль у структурі тексту.

Культурний та історичний контекст розуміння культурних та історичних аспектів, на які посиляються алюзії, допомагає краще інтерпретувати їх значення.

Загалом, вивчення алюзій, що стосуються подій та людей, використовується не лише для аналізу та розуміння тексту, але й для вивчення того, як літературні твори взаємодіють з історією, культурою та читачами.

Посилання на факти про авторів: автори можуть додати глибини своїй роботі, посиляючись на свої біографії, досвід та роботу. Таким чином, вони можуть надати роботі додатковий рівень сенсу та структури[24].

Включення в текст власної біографії автора, його досвіду або відсилання до творчості може бути важливим літературним засобом, що надає глибину і інтимність твору. Таким чином, автор може висловити індивідуальний досвід, думки і ставлення до

своєї роботи, створюючи додатковий смисловий шар і структуру тексту. Аспекти, які можна взяти до уваги, вивчивши фактичне посилення на самого автора:

Автобіографічний елемент твору: вивчення того, як автор малює свою біографію у творі, показує, як автор відображає свій досвід та життя в тексті.

Зв'язки між творами: вивчаючи алюзії зі своїх власних творів, він показує, як автор розвиває певні теми, мотивації та персонажів у різних текстах, що сприяє розумінню творчого розвитку автора та трансформації його стилістичного стилю.

Виразний аспект: натяки на чийсь біографію чи досвід можуть надати твору емоційне забарвлення та служити засобом вираження, який допомагає читачеві краще зрозуміти ставлення автора до подій та тем.

Образний зміст: у текстах, де реальні події і епізоди відображають абстрактні ідеї, філософські концепції і глибокі почуття автора, алюзії з власного життя можуть надавати переносний сенс. Структурний аналіз: вивчення розміщення алюзій у тексті та їх ролі в структурі твору показує, як вони взаємодіють з іншими стилістичними елементами для досягнення цілей автора.

Взаємодія з читачем: як алюзія з чиеїсь біографії впливає на читача, як вона активізує процес інтерпретації та створює взаємодію між автором та читачем.

Вивчення реальних алюзій про самого автора може розкрити багато цікавих аспектів літературних творів і сприяти кращому розумінню творчого процесу автора. [18, С. 25]

Образні натяки: автори можуть використовувати натяки в переносному сенсі для передачі абстрактних ідей за допомогою конкретних образів і подій. Це дозволяє читачеві зрозуміти текст на більш глибокому рівні.

Образне використання конотацій є важливим стилістичним прийомом, який дозволяє автору висловлювати абстрактні ідеї і концепції за допомогою конкретних образів і подій. Це дозволяє читачеві зрозуміти текст на більш глибокому рівні, сприяючи більш глибокому розумінню та інтерпретації послання автора. Нижче наведено деякі важливі аспекти, пов'язані з образними посиленнями

Створення образу: образні алюзії дають автору яскравий і виразний образ, що відображає складні абстрактні ідеї. Вивчення того, які зображення використовуються та як вони розвиваються в тексті, допоможе зрозуміти мету та значення тексту.

Аналогії та подібності: образні натяки часто включають подібності між різними об'єктами та явищами. Вивчення цих зв'язків може призвести до важливих тем та порівнянь, які лежать в основі тексту.

Мовна структура: вивчаючи структуру образних конотацій, ми можемо дізнатися, як вони інтегровані в текст, як вони взаємодіють з іншими структурними елементами та як вони використовуються в тексті.

Семантичний аналіз: досліджуючи семантичну зв'язок між натяками і тим, до чого вони відносяться, можна зрозуміти, які аспекти або особливості загального образу присутні в тексті.

Вплив на читача: як образні алюзії впливають на читача, як вони сприймаються і як вони впливають на розуміння і емоційність тексту. Образні натяки можуть розширити можливості автора висловлювати свої думки та ідеї, зробити текст більш цікавим і глибоким для читача і сприяти більш глибокому розумінню тексту. [15]

Поради щодо наслідування: автори можуть імітувати стиль, мову чи інтонацію інших творів чи авторів, створюючи натяки на них. Це може бути використано для створення гумору, аналогії або атмосфери.

Імітаційні підказки, включаючи імітацію стилю, мови чи тону інших творів чи авторів, є цікавими та ефективними літературними прийомами, які можна використовувати для різних цілей, таких як гумор, аналогії, створення атмосфери та детальне вивчення структури та стилістичних особливостей тексту. Деякі аспекти, які можуть бути розглянуті при вивченні імплікації імітації:

Мета наслідування: важливо знати, з якою метою автор використовує натяки на наслідування. Чи робиться це для створення жартівливого ефекту, підкреслення аналогій, створення атмосфери чи для інших цілей.

Моделі для наслідування: вивчення конкретного тексту, який є об'єктом наслідування, визначає, які елементи стилю, мови та інтонації інших творів чи авторів відтворюються.

Використання структурних елементів: щоб зрозуміти поради щодо імітації, важливо проаналізувати, які структурні елементи та мовні засоби використовуються для імітації. Це синтаксична структура, словниковий запас, ритм, розмір пропозиції і т. д.

Вплив на текст: поради щодо імітації накладають тінь на текст різними способами, від створення жартівливих ефектів до висвітлення конкретних ідей та атмосфери. Вивчаючи їх вплив на текст, ви можете зрозуміти, як вони додають глибину та різноманітність роботі.

Культурний контекст: важливо враховувати культурний контекст, оскільки читач повинен бути знайомий з твором або автором, згаданим автором, щоб повністю зрозуміти натяк на наслідування.

Структурний аналіз: коли ви аналізуєте структуру тексту та розміщуєте в ньому імітаційні підказки, ви можете побачити, як вони інтегруються в загальний контекст і як вони взаємодіють з іншими елементами тексту.

Вивчення порад щодо наслідування може розкрити багато аспектів творчого процесу автора та сприяти кращому розумінню художніх текстів, особливо щодо їх структури, стилю та впливу на читачів. [36]

Алюзії, як прийом літературного мистецтва, дозволяють авторам створювати зв'язки між своїм текстом та іншими творами, подіями і культурними контекстами і розглядати його багатозарово і виразно, що відкриває читачам додаткові можливості для розуміння і сприйняття тексту.

Якщо ви активуєте таким чином два пов'язаних тексту одночасно, то формується приваблива модель, яка не дозволяє вам визначити її природу. "Вільний" характер алюзійної моделі - це ознака, яка дозволяє розрізняти текстові посилання, такі як пародії, та інші тісно пов'язані засоби комунікації. [38, С. 117-122].

Ось наступний приклад:

"Creative American diplomacy has found a simpler approach: to fix the Prime Minister of the country Viktor Orbán and his ruling party not in the state, but personally."

"Креативна американська дипломатія знайшла більш простий підхід: тиснути на прем'єр-міністра країни Віктора Орбана і його правлячу партію не в державі, а особисто" [104].

Існують різні визначення та класифікації метафор, але їх універсальна природа добре відома. Метафори заповнюють прогалини в словниковому запасі або характеризують і поглиблюють розуміння суті існуючих об'єктів. Метафори охоплюють різні аспекти мови і проявляються у всіх її функціональних варіантах.

Форма образних конотацій може поширюватися на більшість дискурсів, будь то прості або складні, що складаються з одного слова.

До структурно-функціональних ознак належать алюзії:

1) проста однозначна алюзія, яка має лише одне значення і виражає певну ознаку одного предмета, наприклад: *«As The Times strives to keep more people entertained with puzzles every day – especially in these troubling times – we're delighted to announce the acquisition of Wordle, the hugely popular daily game»*. – *«Оскільки The Times прагне щодня розважати все більше людей головоломками – особливо в ці тривожні часи – ми раді повідомити, що придбали Wordle, надзвичайно популярну щоденну гру»* у цьому прикладі алюзія використовується для того, щоб підкреслити важливість придбання гри Wordle для газети The Times та її читачів.

У цьому висловлюванні:

"As The Times strives to keep more people entertained with puzzles every day" - алюзія на те, що газета The Times зусиллями намагається розважати своїх читачів щоденними головоломками. Це вказує на активність і зобов'язання газети забезпечувати розважальний контент для свого аудиторії.

"especially in these troubling times" - алюзія на те, що в дані невпевнені часи (можливо, часи пандемії або інших труднощів) розважальний контент є особливо

важливим для людей, і це може бути засобом втіхи та відволікання від негативних подій або стресу.

"we're delighted to announce the acquisition of Wordle, the hugely popular daily game" - алюзія на те, що придбання гри Wordle є джерелом радості і задоволення для газети та її читачів. Гра Wordle відома своєю популярністю, і її придбання вказує на зростання розважального контенту в газеті.[60].

2) простий полісемічний натяк, що містить два або більше значень, що передають ознаки одного предмета, наприклад: «*They will try to **apply these lessons** to their training, officer training and doctrine, which is currently under review*». – «*Вони спробують застосувати ці уроки у своїй підготовці, навчанні офіцерів і доктрині, яка зараз переглядається*» [69]. «*...beat the master at his own game*». – «*...перемогти майстра у його власній грі*»

Простий полісемічний натяк - це використання слова або виразу, яке має два або більше значення, і обидва сенси вказують на певну ознаку або характеристику одного предмета, ситуації або ідеї. Це може створювати двозначність або глибокий підтекст у тексті.

У першому прикладі:

"*They will try to apply these lessons to their training, officer training and doctrine, which is currently under review.*"

Слово "training" використовується в двох різних контекстах:

Перше значення "training" вказує на загальну підготовку чи навчання осіб.

Друге значення "training" вказує на "officer training," тобто навчання офіцерів.

Слово "doctrine" також має два можливих значення:

Доктрина як загальна система принципів або вірувань.

Доктрина в контексті військової діяльності, що визначає стратегічні та тактичні принципи.

Цей натяк вказує на те, що засвоєні уроки планується використовувати як у загальній навчальній діяльності, так і в контексті навчання офіцерів та в розробці стратегічних принципів (доктрини), які наразі переглядаються.

У другому прикладі:

"...*beat the master at his own game.*"

Тут слово "game" також має два можливих значення:

Гра як конкретне змагання або розвага.

Гра як спосіб дії чи підходу до чогось.

Цей натяк вказує на те, що когось намагаються перемогти, використовуючи той самий підхід або метод, який використовує майстер, або намагаються бути кращими в чомусь, що вже відоме та властиве майстру. [61].

3) складна багатокомпонентна алюзія, яка репрезентує два чи більше об'єкти, що базуються на одному прецедентному вихідному тексті, наприклад: «...*he was warned at the end of August, and military aid to Ukraine was unfrozen in September*». – «...його *попередили наприкінці серпня, а військова допомога Україні була разморожена у вересні*» [67]. «*Ukrainian leaders will have to make painful territorial decisions and «this is not appeasement*». – «Українським лідерам доведеться приймати болючі територіальні рішення і *«це не є умиротворенням»*»

Складна багатокомпонентна алюзія - це вираз або використання слів, яке базується на одному прецедентному вихідному тексті і репрезентує два або більше об'єкти або ідеї в контексті, який може бути неочевидним для читача. У ваших прикладах це використано наступним чином:

"...he was warned at the end of August, and military aid to Ukraine was unfrozen in September."

У цьому реченні є алюзія до подій відносно України і надання військової допомоги. Прецедентний вихідний текст може бути контекстом конфлікту в Україні та рішенням щодо надання чи замороження військової допомоги. Перше вжите слово "warned" може асоціюватися з попередженням про можливу загрозу або ризик, тоді як

друге слово "unfrozen" вказує на скасування блокування військової допомоги. Ця алюзія може передавати ідею про зв'язок між попередженням та подією, яка сталася після цього.

"Українському лідеру доведеться приймати болючі територіальні рішення, і це не заспокоює".

У цьому реченні є посилання на концепцію "умиротворення" (appeasement), яка може вказувати на дипломатичний підхід до вирішення територіального питання України та конфлікту. Прецедент вихідний текст Містить попередні дії і рішення з територіальних питань, які можуть вказувати на те, що український лідер стикається з важким рішенням по території, і це рішення не є "заспокійливим". Тобто це не має на увазі підпорядкування прохання або тиску іншої сторони. Наведені тут ради викликають асоціації з історичними або міжнародними конфліктами і стратегіями їх вирішення. [106].

4) наприклад, посилаючись на вихідний текст різних прецедентів складної комбінованої інсинуації, що представляє два або більше об'єкти: "*it is catastrophic for Ukrainian farmers, and the crisis is reverberating around the world*". - "*Це руйнівне для українських фермерів, і криза відбивається по всьому світу*" [82]. "*Військові дії вже забрали 3 врожаї на півдні Херсонської області, і немає жодних ознак того, що сільське господарство скоро повернеться до своєї ролі рушійної сили економіки України*". - "*The battle has already cost South Kherson Oblast 3 crops, and there are no signs that agriculture will return to its role as the driving force of the Ukrainian economy. its role as the locomotive of the Ukrainian economy in the near future*" [72].

Таким чином, тут також існує своєрідна взаємодія між цими двома значеннями. Складні образні натяки не можуть бути зрозумілі незалежно від контексту, в якому вони зустрічаються, і набувають сенсу тільки в процесі розвитку дискурсу. Їх основні ідеї часто беруться із загальних джерел, таких як війни, конфлікти, і зазвичай асоціюються з якимось змаганням, боротьбою. Як у цьому прикладі:

" it could not be dismissed as an argument because it is a cult of irrationality and violence." As long as Nazi Germany seemed strong, Europeans and other people were tempted to join it "[52].

"Це був культ ірраціональності та насильства, і тому його не можна було знищити як аргумент, доки нацистська Німеччина здавалася сильною, а європейці та інші країни - ні. [74].

Інший приклад демонструє образний натяк показаний через концепції "холодної війни": *"the Telem military plant, which has not been functioning since the Cold War, has been restored..." [52]*

"Військовий завод "Телем", який не працював з часів Холодної війни, був відновлений " [74].

Наступні твердження стосуються, наприклад, труднощів, проблем з точки зору війни:

*"Russian missiles **take water from** Kyiv's tap"[52]*

*"Російські ракети **вибивають воду** з - під крана і приносять нові біди Києву"[62]*

"I think China has created a few more problems for the Russians." [83]

"Я думаю, Китай ставить ще кілька завдань для рашистів..." [107].

Політична мова може використовуватися для перебільшення, маніпулювання та введення в оману. Образні натяки часто розглядаються як маніпулятивні інструменти, спрямовані на вплив думок і почуттів людей або перехід від фактів до абстракції. Це ще раз демонструє емоційну функцію альянсу. Наприклад:

*" Putin is asked to pretend to be an outsider in response to any attempt to return "**originally Japanese territory**" and the possibility of crushing "the army" of Japan to dust ".*

*"Путіна попросили зобразити деменцію через здатність розбити японську "армію" на шматки у відповідь на будь-яку спробу повернути "**японську територію**"[107]"*

"...*"The confidential document," added on May 3, was originally posted on a Discord channel and circulated among other Minecraft PC games and Filipino celebrity fandoms on YouTube.*"

"... *"Конфіденційний документ", прикріплений 3 травня, спочатку був розміщений на каналі Discord і поширювався спеціально серед фендому Філіппінських знаменитостей в комп'ютерній грі Minecraft і YouTube"*[89].

Одна з функцій образних натяків полягає в тому, щоб допомогти пояснити складні політичні аргументи. Вони зазвичай використовуються для посилення певної точки зору, підтвердження ідеологічної позиції або висміювання опонента:

"...*Corruption and excessive "love of money" in Orban's circle....*" [60].

"...*Корупція і надмірна "любов до грошей" оточення Орбана....*" [105].

Leave politics and hostilities to us, so you won't feel much pain from our justified "special military operation" in Ukraine." [60].

"...*Надайте політичні та військові операції нам, і ви не відчуєте великого болю від наших виправданих "спеціальних військових операцій" на Україні"* [95].

Ось ще один приклад політичної та економічної ситуації, натяк, який вимагає достатніх знань з різних питань внутрішньої та зовнішньої політики, щоб повністю зрозуміти його. Наприклад:

"*Fascism has never been defeated as an idea*" [52].

"*Фашизм переміг як ідея*" [90].

Велика частина інсинуацій заснована на припущеннях. Хоча інформація, що передається поза поверхневої форми образних натяків, не завжди доступна читачеві. Приклад:

"*Foreign policy can extend to bread.*" [52].

"*Зовнішня політика також може бути поширена на продовольство*" [94].

У наступному прикладі алюзія вузька і образна:

"The post-modern way of waging war was expected from the Russian invasion of Ukraine, during which the mass media, disinformation, cyber attacks, operations under a foreign flag and operations by militants without identification marks were warned." [52].

*"...Від російської агресії в Україні очікували **новітніх** методів ведення війни, в яких домінували маніпуляції ЗМІ, дезінформація, кібератаки, операції під фальшивими прапорами і бійці без розпізнавальних знаків"[100](в українському перекладі воно відтворюється шляхом перетворення і нейтралізації функціональних еквівалентів).*

Наступний приклад такий:

*"... **murders on the street Yablunskaya**, which was nicknamed the "road of death", were not accidental, but took place as part of a plan for the further advance of Russian troops towards Kyiv." [52].*

*"...**Вбивство на Яблонській вулиці**, яке отримало назву "стежка смерті", не було випадковим, а було скоєно в рамках плану подальшого просування російської армії до Києва." [90]*

Таким чином, узагальнюючи отримані дані, можна констатувати, що в статтях використовуються метафоричні алюзії у своїй аргументації. Ці семантичні явища – не просто прикраси. Метафоричні алюзії як форма непрямой чи образної мови слугують створенню підтексту, вираженню позицій того, хто пише, зокрема іронії, гумору, характеризують і символізують якісь речі. Можна констатувати, що метафоричні алюзії, використовувані в статтях, мають важливу роль у структуруванні аргументації та виразі авторських позицій. Ці семантичні явища не є просто прикрасами або вдосконаленнями мови, а стають ключовими елементами тексту. глибокому розумінню та ефективному комунікації ідеї автора в тексті статей.

ВИСНОВКИ

Таким чином, можна зробити наступні висновки:

1. Алюзія є засобом проектування фактів і предметів особливої важливості на певні історичні події, відомих діячів історії, культури та мистецтва, представників іншомовних культур, формування конотацій, які є надзвичайно важливими елементами текстів. Важливою теоретичною передумовою вивчення феномена цитування є розгляд його через призму інтертекстуальності. Розглядаючи феномен алюзії з позицій літературознавства, когнітивної науки, лінгвістики, лінгвокультурології, семантики та прагматики, можна встановити, що асоціативне поле, приховане за одиницею алюзії, розширює межі нового контексту. Самі асоціації являють собою складні алюзивні утворення стосовно попереднього тексту або преамбули. Особливою формою інтертекстуальності є текстове цитування, яке являє собою навмисне введення легко впізнаваних елементів. У цьому разі цитування є як стилістичним прийомом, так і його результатом. Алюзія є найефективнішим способом втілення комунікативно-прагматичного ставлення. У зв'язку з цим особливого значення набуває встановлення цілеспрямованого використання алюзії як впливу на одержувача інформації. З цього випливає, що алюзію в акті спілкування можна розглядати як прагматичний феномен. Основна проблема полягає в тому, щоб відрізнити алюзію від схожих понять, таких як алюзія та ремінісценція. Алюзія характеризується вибіркоvim запозиченням елементів, при якому ціле речення або частина нового тексту і відповідний текст донора присутні "за цим текстом", тобто лише імпліцитно. Алюзії характеризуються широким спектром ознак.

2. Основне призначення алюзії – мовна гра, що ґрунтується на спільному розумінні між адресантом і адресатом. Звісно, алюзія може також функціонувати як засіб вираження імпліцитних значень слів і характеристик учасників комунікативного процесу, з комічним та іронічним ефектом. Дослідники часто використовують культурно-історичні алюзії та алюзії для приховування скарбів, які читачі очікують знайти. Алюзії не лише збільшують інтертекстуальну наповненість тексту, а й сприяють

виникненню в уяві читача зорових і чуттєвих образів, тісно пов'язаних із тематикою та логічним змістом. За допомогою алюзій автор висловлює своє ставлення до події чи ситуації шляхом зіставлення двох або більше реалій чи текстів. Якщо говорити про базову концепцію типології алюзій. Так, алюзії можна розділити за тематичними, прагматичними, графічними та функціональними критеріями. Алюзії також класифікуються залежно від способу їхнього вираження та від того, чи використовують вони власне ім'я, чи ні.

3. Головне завдання перекладача – не тільки зберегти зміст оригінального тексту, а й донести до читача особливості культури іншого народу. Звісно, трапляються випадки, коли алюзії є очевидними та загальновідомими фактами, і їхній переклад не становить особливих труднощів, але, як правило, для розшифрування алюзій необхідні фонові знання. Алюзії також мають семантичні, структурні та функціональні особливості, які впливають на конкретний зміст перекладу. Тому перекладачі мають не лише шукати способи відтворити алюзії так, щоб вони виконували ту саму функцію та викликали ті самі емоції, що й початковий текст, а й зважати на їхні види та особливості. У багатьох випадках алюзії відтворюються за допомогою пояснювального перекладу, опису, додавання, видалення, модуляції, варіації та функціональної заміни.

4. Медіатекст – це сукупність мовних знаків, які є взаємопов'язаними й утворюють тематичну зв'язність. Для медіа текстів характерні медійність, масовість, полікодовість, відкритість та інтертекстуальність. Класифікація медіа текстів ґрунтується на п'яти основних параметрах. Ці параметри включають метод створення, форму медіа тексту, канали поширення, функціональні та жанрові типи тексту, а також його тематичну домінанту.

5. Алюзія в медіа текстах реалізується за допомогою спеціальних мовних одиниць, або маркерів, що відсилають до попереднього явища, передають його сенс і встановлюють змістовні й смислові відносини між попереднім явищем і самою алюзією. У медіа текстах алюзія реалізується через два типи маркерів: мовні з прямим і непрямим значенням та графічні. Як семантичні ознаки, алюзії характеризуються передтекстовою,

контекстуальною концептуалізацією та стисливістю. Семантичні ознаки визначаються типом антецедента, а структурні та функціональні ознаки – типом вираження. Специфіка алюзій також привела до дослідження термінологічних алюзій (злиття алюзій і термінів) – відносно нового явища в сучасній лінгвістиці. Серед стилістичних функцій алюзії можна назвати такі: функція іронії, функція створення комічного ефекту, порівняльно-уподібнювальна функція. Всі перелічені функції є засіб забезпечення стилістичного ефекту і використовуються автором посилення емоційності і образності тексту.

6. Використання різних видів і фігур мови, алюзії-посилання, дозволяє досягти одночасно лаконічності та експресивності, що безсумнівно важливо для мови мас-медіа де необхідне залучення та утримання уваги читача. Основний побудови алюзій можуть бути прецедентні феномени, що характеризує алюзію як реалізації явища інтертекстуальності. Для чіткого визначення алюзії як способу вираження намету розглянемо це з погляду семіотики. Виявлення та декодування власних алюзій також вимагає фонових знань про створення та рецепцію твору: біографічних даних про автора, період або часовий проміжок, в який він був написаний, літературну течію, до якої він належить тощо. Ці знання допомагають перекладачеві правильно і зрозуміло донести зміст літературної алюзії до іншомовного реципієнта, що досягається за допомогою різноманітних методів і прийомів перекладу, таких як вилучення, перекодування, лексичні еквіваленти, пояснення значення і переклад за аналогією. Метафоричні алюзії заповнюють лексичні прогалини або характеризують і поглиблюють розуміння сутності існуючих предметів. Форма політичних метафоричних алюзій може бути простою, що складається з одного слова, або складною, що поширюється на більшу частину дискурсу. Алюзія має певні важливі семантичні особливості, а саме значення слова (алюзію) слід розглядати як форму для нового значення. Іншими словами, основне значення слова або фрази, яке вважається відомим (тобто алюзія), служить посудиною, в яку вливається нове значення.

Таким чином, алюзія – складне й унікальне лінгвістичне явище, і існує величезна кількість підходів до його вивчення. Специфіка алюзивної одиниці дає змогу вивчати її

в рамках різних дослідницьких парадигм. Однак особливий інтерес у науковому співтоваристві викликає вивчення алюзій з погляду лінгвокультурології та перекладознавства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Наукові праці

1. Алюзія як лінгвістичне явище / упоряд. Г. В. Кузнєцова. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія, 2014. Вип. 9. С. 89-91.
2. Авраменко С. Р. Стилістичні функції алюзій. Гуманітарний вісник, 2007. № 11. С. 3–8.
3. Ананьїна М. А. Труднощі відтворення лінгвокультурної інформації при перекладі українською. Київ: Ранок, 2014. 97 с.
4. Ананьїна М. А., Ускова Б. А. Труднощі передачі лінгвокультурної інформації при перекладі алюзій. *Lingua mobilis*, 2014. № 2 (48). С. 21–25
5. Бурковська Л. Д. Проблеми перекладу стилістичного прийому алюзії. Вісник Житомирського державного університету. Житомир, 2008. № 39. С. 187–190.
6. Бойко О. О. Культурологічні алюзії. Вісник ОНУ. Сер.: Філологія, 2021. Вип. 2(24). С. 38-42
7. Бурковська Л. Д. Проблеми перекладу стилістичного прийому алюзії. Вісник Житомирського державного університету ім. І. Франка. 2018. Вип.39. С. 187–190.
8. Блинова І. А. Інтертекстуальність у сучасній парадигмі гуманітарного знання, 2016, с. 97 – 98.
9. Білецька К. В. Проблема відтворення алюзії у процесі перекладу медіа текстів. Тернопіль: Буква, 2019. 154 с.
10. Білоніжко Н. Д. Алюзія і її текстова роль. Вісник Запорізького національного університету. 2014. № 15. С. 23-26.
11. Власюк Л. С. Кросдисциплінарність явища алюзії.. Київ. 2020. С. 47-49.
12. Власюк Л. С. Проблема відтворення алюзії при перекладі медіа текстів. Київ. 2020. С. 248-250.

13. Власюк Л., Демиденко О. Особливості та функціонування алюзій в англомовних медіа матеріалах: лінгвокультурний та перекладознавчий аспекти. Молодий вчений, 2020. 7 (83), 155-158.
14. Гаріфуліна А. М. Алюзії як транслятори культурних кодів. Гуманітарний вісник. 011. № 4. С. 74-80
15. Грек Л.В. Інтертекстуальність як проблема перекладу (на матеріалі англомовних перекладів української постмодерністської прози) : Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.16. — К., 2006. — 18 с. — укр.
16. Ісханова Л. І. Алюзія як лінгвокультурний код. Харків, 2015. 199 с.
17. Кам'янець А. Інтертекстуальна іронія і переклад. Київ, 2020. 176 с.
18. Китайгородський, Андрій. "Переклад та перекладачі: теорія та практика." К.: Книжковий Дім "КМ-Букс", 2007. 300 с.
19. Кузнєцова Г. В. Алюзія як лінгвістичне явище. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, 2014. Вип. 9. С. 89–91
20. Ляшко О.В. Алюзії та ремінісценції: до проблеми розмежування. Київ, 2021. С. 217–218.
21. Ляшко О. В. Алюзії та ремінісценції в англомовних новозавітних текстах. Київський національний лінгвістичний університет, 2022. Вип. 39. С. 57–77
22. Лавриненко О. О. Алюзія як засіб концептуальної репрезентації знань. Слов'янський вісник : зб. наук. праць. 2006. № 6. С. 150–157.
23. Лавриненко О.О. Алюзія як засіб концептуальної репрезентації знань. Слов'янський вісник : зб. наук. праць. Рівне: РІСКСУ, 2006. Вип. 6. С. 44
24. Павлік Е. С. Комунікативно-прагматичний потенціал алюзії ванглійському мас-медійному дискурсі та його відтворення в українських перекладах. Київ, 2019. 116 с.
25. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава, 2018. 712 с.
26. Сема П.С. Особливості перекладу алюзій. Матеріали міжнародної інтернет-конференції Інтелектуальний потенціал XXI століття, 2019. С.2.

27. Сунько Н.О. Алюзія як маркер інтертекстуальності в англійськомовному газетному заголовку. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2016. 20 с.
28. Солганик Г. Я. Стилїстика тексту. Київ: Ранок, 2015. 170 с.
29. Ускова Б. А. Переклад алюзій на українську мову. Вінниця: Нова Книга, 2012. 104 с.
30. Черчата Л. М.. Алюзія як текстовий елемент. «Молодий вчений», 2015. С. 91–96.
31. Ярема О. Б. Літературознавча парадигма дослідження алюзії. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Філологія, 2019. Вип. 29. С. 393–395.
32. Ярема О. Б. Кросдисциплінарність явища алюзії. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. № 31. С. 141–143.
33. Ярема О. Б. Типологія і функції алюзій. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, 2014. № 12. С. 111–113.
34. Ярошевич І. А. Алюзія як засіб реалізації інтертекстуальності в публічній політичній комунікації. Науковий вісник Ужгородського університету, 2012. № 15. С. 117-122.
35. Allusions and Cultural References: Translator Solutions in the Finnish Translation of Terry Pratchett's *Reaper Man*. URL:https://www.sktl.fi/@Bin/533461/Tringham_MikaEL2014.pdf (date of access 15.03.2023).
36. Baker, Mona. "In Other Words: A Coursebook on Translation." Routledge, 1992.
37. Bassnett, Susan, and Harish Trivedi (ред.). "Postcolonial Translation: Theory and Practice." Routledge, 1999.
38. Eco U. Intertextual irony and levels of reading. London : Vintage Books, 2006. P. 212–235
39. Eco, Umberto. "Mouse or Rat?: Translation as Negotiation." Mariner Books, 2004.

40. Hellgren Esko. Translation of Allusions in the Animated Cartoon The Simpsons. University of Helsinki, 2007. 60 p
41. Hellgren Esko. Translation of Allusions. University of Helsinki, 2020. 60 p.
42. Garber M. Shakespeare After All. N.Y.: Anchor, 2005. 1008 p.
43. Irwin, W. T. The Aesthetics of Allusion. Journal of Value Inquiry, 2002. P. 36
44. Lamont M. Allusions as cultural codes. Washington: Science Association, 2018. 168 p.
45. Lennon P. Allusions in the press an applied linguistic study. New York:
46. Mouton de Gruyter, 2004. P. 106.
47. Manser H. M. The Fact on File Dictionary of Classical and Biblical Allusions. New York: Facts On File Inc., 2003. 450 p.
48. Nagano R. Allusions in titles of articles. New York: New York Press, 2019. 200 p.
49. Valotka A. Creative role of the reader in allusions. Vilnius: Alma Littera, 2020. 84 p.
50. Vlasiuk L., Demydenko O. Features and functioning of allusions in English media materials: linguocultural and translation aspects. Young Scientist, 2020. No. 7 (83). P. 155-158.
51. Vlasiuk L., Demydenko O., Miroshnychenko O. Terminological allusiveness as a distinctive feature of modern media discourse. Advanced Linguistics, 2020. No. 5. P. 11-18.
52. Venuti, Lawrence. "The Translator's Invisibility: A History of Translation." Routledge, 1995.

Джерела матеріалу дослідження

53. New York Times. URL: <https://www.nytimes.com/>(дата звернення 15.03.2023).
<https://espreso.tv/lishe-na-odniy-vulitsi-vbili-36-lyudey-zhurnalisti-the-new-york-times-opublikovali-rozsliduvannya-zlochiv-rosiyskikh-viyskovikh-u-buchi>
54. <https://www.nytimes.com/topic/destination/ukraine>
55. <https://rivne1.tv/news/pro-ukrainskoho-dizaynera-napisav-the-new-york-times>

56. <https://rivne1.tv/news/pro-ukrainskoho-dizaynera-napisav-the-new-york-times>
<https://www.obozrevatel.com/ukr/politics-news/zelenskij-v-intervyu-the-new-york-times-ne-viryu-scho-putin-mozhe-zastosuvati-yadernu-zbroyu.htm>
57. <https://www.nytimes.com/2022/11/30/business/dealbook/zelensky-ukraine-elon-musk.html> <https://incident.obozrevatel.com/ukr/crime/vojna-protiv-rossii/u-the-new-york-times-pidtvrdili-spravzhnist-video-z-rozstrilom-rosijskih-vijskovopolonenih-yak-i-chomu-buli-vbiti-nevidomo.htm>
58. <https://war.obozrevatel.com/ukr/priznachennya-dvornikova-komanduvati-vijnoyu-v-ukraini-nichogo-ne-zminilo-uf-povtoryue-pomilki-the-new-york-times.htm>
59. <https://www.nytimes.com/live/2022/05/31/world/russia-ukraine-war-news>
60. <https://war.obozrevatel.com/ukr/vijska-rosii-zastosovali-proti-ukraini-ponad-200-vidiv-zaboroneni-u-sviti-zbroi-the-new-york-times.htm>
61. <https://news.obozrevatel.com/ukr/lady/psychology/pyat-najkraschih-knig-za-ostanni-125-rokiv-zyavivsyia-top-vid-new-york-times.htm>
62. <https://news.obozrevatel.com/ukr/abroad/new-york-times-kupila-za-miljonnu-sumu-gru-wordle-scho-narobila-shumu-v-merezhi.htm>
63. <https://news.obozrevatel.com/ukr/politics/u-bajdena-namagayutsya-peremogti-putina-v-jogo-gri-vidannya-nyt-rozkrilo-zadum-informkampanii-bilogo-domu-pro-vtorgnennya-uf.htm>
64. <https://news.obozrevatel.com/ukr/abroad/ssha-prihovali-aviaudari-vnaslidok-yakih-zaginuli-60-zhiveliv-sirii-nyt.htm>
65. https://food.obozrevatel.com/ukr/news/slivovij-pirig-z-the-new-york-times-yakij-pidkoriv-svit-prigolomshliva-istoriya-i-retsept-nejmovirnoi-stravi.htm?_gl=1*1oau0lg*_ga*MjAzOTEwNDk5LjE2ODE5MTgzODA.*_ga_JBX3X27G7H*MTY4MTkxODM3OS4xLjEuMTY4MTkyMTY4NC4zMS4wLjA
66. <https://news.obozrevatel.com/ukr/abroad/tramp-podav-pozov-na-100-mln-proti-vidannya-nyt-troh-zhurnalistiv-i-svoei-plemynitsi-nazvano-prichinu.htm>

67. <https://news.obozrevatel.com/ukr/economics/economy/the-new-york-times-prodala-skrinshot-statti-za-560-tis.htm>
68. https://news.obozrevatel.com/ukr/abroad/na-skladah-u-chehii-pidirvanih-v-interesah-rf-bula-zbroya-dlya-ukraini-nyt-opublikovala-ziznannya-biznesmena.htm?_gl=1*10i2x4x*_ga*MjAzOTEwNDk5LjE2ODE5MTgzODA.*_ga_JBX3X27G7H*MTY4MTkxODM3OS4xLjEuMTY4MTkyMjEzNi42MC4wLjA
69. <https://news.obozrevatel.com/ukr/abroad/vijskova-dopomoga-ssha-splivla-informatsiya-pro-pidlist-trampa.htm>
70. <https://news.obozrevatel.com/ukr/abroad/rosiya-pobudue-vijskovu-bazu-v-afrikanskij-dnr-nyt.htm>
71. <https://fakty.com.ua/ua/svit/svitovi-novyny/20230402-kytaj-vyvchaye-boyi-v-ukrayini-dlya-pidgotovky-do-vlasnoyi-vijny-nyt/>
72. <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20230319-znevaga-do-rishennya-mks-ta-sygnal-pro-namiry-shhodo-vijny-shho-pyshut-pro-vizyt-putina-do-mariupolya-zahidni-zmi/>
73. <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20230311-abo-ryzykuvaty-zhyttyam-abo-poterpaty-vid-golodu-nyt-pro-robotu-fermeriv-na-zaminovanyh-polyah-hersonshhyny/>
74. <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20230311-abo-ryzykuvaty-zhyttyam-abo-poterpaty-vid-golodu-nyt-pro-robotu-fermeriv-na-zaminovanyh-polyah-hersonshhyny/>
75. <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20230301-najbilsha-tankova-bytva-vijny-v-nyt-rozpovily-yak-zsu-rozbyly-kolonu-rosiyan-pid-vugledarom/>
76. <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20230223-rozkonservuvaly-zavod-yakyj-ne-praczyuvav-z-chasiv-holodnoyi-vijny-brytaniya-stvoryla-sekretnu-grupu-dlya-zakupivli-artsnaryadiv-dlya-ukrayiny/> <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20230220-potyagom-vid-kordonu-z-polshheyu-nyt-povidomyv-detali-sekretного-vizytu-bajdena-do-kyyyeva/>
77. <https://fakty.com.ua/ua/svit/svitovi-novyny/20230217-yak-malenka-krayina-vzylasya-za-velyku-problemu-ozbroyity-ukrayinu-nyt-pro-postavky-zbroyi-z-lyuksemburgu/>
78. <https://tsn.ua/ato/nato-gotuyetsya-do-boyovih-diy-na-svoyih-kordonah-cherez-zvirstva-rosiyi-v-ukrayini-nyt-2309719.html>

79. <https://tsn.ua/groshi/blokada-morskih-portiv-obmezhila-dostavku-naycinnishih-eksportnih-tovariv-z-ukrayini-the-new-york-times-2299672.html>
80. <https://tsn.ua/ato/biy-bilya-vugledara-stav-naybilshoyu-tankovoyu-bitvoyu-viyni-nyt-pro-bolisniy-proval-rf-2275801.html>
81. <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20221220-sered-vysokoposadovcziv-rf-nemaye-zgody-chy-pochynaty-vzymku-novyj-nastup-na-ukrayinu-nyt/>
82. <https://fakty.com.ua/ua/svit/rosiya/20221217-putin-vyznavav-shho-vijna-proty-ukrayiny-vyyavylasya-znachno-skladnishoyu-nizh-vin-dumav-nyt/>
83. <https://tsn.ua/svit/putin-zagovoriv-pro-borotbu-za-vizhivannya-derzhavnosti-ta-pozhalivsyia-na-zahid-vodili-za-nis-2285413.html>
84. <https://suspilne.media/395423-vse-pislo-zahlivo-ne-tak-ft-diznalasa-ak-putin-gotuvav-vijnu-proti-ukraini/>
85. <https://www.radiosvoboda.org/a/krym-2014-rik-okupatsiya/31158306.html>
86. https://www.oporua.org/news/polit_ad/24494-niderlandi-zmusili-tekhnogigantiv-garantuvati-bezpeku-danikh-koristuvachiv-new-york-times
87. <https://www.dw.com/uk/nyt-v-interneti-vyklali-novi-taemni-dokumenty-ssa/a-65262130>
88. https://lb.ua/economics/2020/08/03/463212_tramp_proti_tiktok_kitaysku.html
89. <https://coma.in.ua/38706>
90. <https://suspilne.media/445599-budanov-vitik-taemnih-dokumentiv-pentagonu-vigidnij-lise-rf/>
91. <https://texty.org.ua/fragments/106742/rosiya-ce-fashystska-derzhava-yaksho-ukrayina-ne-peremozhe-nas-ochikuye-desyatylittyia-temryavy-timoti-snajder/>
92. <https://texty.org.ua/fragments/106742/rosiya-ce-fashystska-derzhava-yaksho-ukrayina-ne-peremozhe-nas-ochikuye-desyatylittyia-temryavy-timoti-snajder/>
93. <https://texty.org.ua/fragments/108582/vse-pracyuvalo-yak-lanky-lancyuha-yak-hersonski-partyzany-dopomahaly-hotuvaty-okupovane-misto-do-zviltannya/>
94. <https://highload.today/uk/shi-zima-blizko-shtuchnij-intelekt-shilnij-do-nebezpechnih-rishen-shho-na-nas-chekaye-u-majbutnomu/>

95. <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2022/05/25/7139970/>
96. https://lb.ua/society/2023/01/04/541373_putin_gotuie_rosiyan_dovgoi_viyini-.html
97. https://24tv.ua/prikrasi-vid-tiffany-co-primiryali-nayvidomishi-novini-izrayilyu_n1662004
98. <https://inshe.tv/important/2022-12-18/727619/>
99. <https://tsn.ua/ato/rosiya-atakuvala-kiyiv-iz-zrk-s-400-novim-tipom-raket-scho-vidomofoto-2244802.html>
100. <https://www.pravda.com.ua/news/2019/11/13/7231838/>
101. <https://www.bbc.com/ukrainian/press-review-64318689>
102. <https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3676725-kanadska-provincia-kvebek-uhvalila-rezoluciu-na-pidtrimku-ukrainskogo-narodu.html>
103. <https://suspilne.media/330612-evrosouz-pogodiv-granicnu-cinu-na-rosijsku-naftu-the-new-york-times/>
104. https://www.ukr.net/news/details/show_business/95226022.html
105. <https://www.obozrevatel.com/ukr/politics-news/bajden-fiksit-orbana-jogozbirayutsya-zabaniti.htm>
106. <https://www.obozrevatel.com/ukr/politics-news/bajden-fiksit-orbana-jogozbirayutsya-zabaniti.htm>
107. <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2022/05/26/7140075/>
108. <https://www.obozrevatel.com/ukr/politics-news/kitaj-natskovue-kreml-nayaponiyu-pivnichna-koreya-samotuzhki-vzhe-ne-spravlyaetsya.htm>
109. <https://ictv.ua/ua/>
110. <https://1plus1.ua/>
111. <https://www.5.ua/novyny/>
112. <https://www.stb.ua/ua/>

Довідкова література

113. Алюзія літературна. URL: https://vue.gov.ua/%D0%90%D0%BB%D1%8E%D0%B7%D1%96%D1%8F_%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0 (дата звернення: 15.03.2023).
114. Оксфордський словник алюзій. URL: <https://epdf.pub/the-oxford-dictionary-of-allusionsa169481d90957b75ff05d1d6508c3d5411316.html> (дата звернення: 15.03.2023).
115. Dictionary of Allusions / ed. Martin H. Manser. Checkmark Books, 2009.545 p.

Інтернет-джерела

116. Бавдис М. М. Особливості перекладу алюзивної мовної гри. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». URL: http://www.rusnauka.com/40_NNM_2015/Philologia/3_2018_64.doc.htm (дата звернення 05.03.2023)
117. Беген-Герус Ю. Алюзії або «великодні яйця» перекладу. URL: <https://everest-center.com/alyuziyi-abo-velikodni-yajtsya-perekladu/> (дата звернення: 15.03.2023).
118. Дмитрук Л. А. Алюзія як складник стилістичної конвергенції. URL: http://elibrary.donnuet.edu.ua/2467/1/Dmytruk_article_29_06_2021.pdf (дата звернення 05.03.2023)
119. Конкуловський В. Алюзія як компонент критичного мислення. URL: http://www.apfn-journal.in.ua/archive/31_2020/part_2/14.pdf (дата звернення 15.03.2023)
120. Vasylenko D. V. Political metaphoric allusion. URL: <https://eprints.oa.edu.ua/4614/1/51.pdf> (дата звернення 15.03.2023)

ДОДАТКИ

Специфіка медіа тексту з огляду на зовнішні умови його існування

Фактор	Зміст фактору
Особливий тип і характер інформації, яку транслюють ЗМІ	ЗМІ виступають посередником-медіатором в передачі інформації; вони суттєво змінюють інформацію.
Одноразовість, невідтворюваність	Читач не зберігає тексти масової інформації; самі ж ЗМІ зберігають її фрагментарно.
Колективне виробництво медіа продукту	Над створенням тексту працює не одна людина.
Опосередкованість спілкування та особливий характер зворотнього зв'язку	Зв'язок з читачем має імітаційний характер
Значимість технічних засобів	Технічні засоби впливають на вигляд та структуру тексту.
Економічний параметр	Впливає на ідеологію видавництва та її втілення з огляду на технічні можливості.

Категорії медіа тексту

Категорія	Опис категорії
Медійність	Кожному засобу масової комунікації притаманні ознаки, які впливають на властивості тексту.
Масовість	Масова комунікація є соціально-орієнтованим спілкуванням.
Інтегративність	Медіа тексти є мультимодальними, креолізованими.
Відкритість	Смислова завершеність не завжди є характеристикою тексту.
Інтертекстуальність	Медіа текст – це частина інформаційного континуума

Типологія медіа текстів

Параметр	Види медіа тексту
Спосіб створення	Авторські та колегіальні.
Форма медіа тексту	Вербальні, невербальні та креолізовані
Канал розповсюдження	Друковані медіа тексти, теле- і радіо медіа тексти та тексти Інтернет-ЗМІ.
Функціонально-жанровий тип тексту	Традиційні журналістські тексти, інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні, рекламні та піар тексти.
Тематична домінанта	Можуть бути типологізовані відповідно до тем, які постійно висвітлюються в ЗМІ або відповідно до медіатопіків (стандартних тем: політика, бізнес, спорт, культура, погода, новини міжнародного та регіонального життя тощо).

Способи перекладу алюзій в медіа матеріалах

№	Оригінал	Вид алюзії	Переклад	Перекладацька трансформація
1	... murders on the street Yablunskaya, which was nicknamed the " <i>road of death</i> ", were not accidental, but took place as part of a plan for the further advance of Russian troops towards Kyiv.	Газетно-публіцистична	... вбивства на вул. Яблунській, яку прозвали « <i>дорогою смерті</i> », не були випадковими, а відбувалися в рамках плану подальшого просування російських військ у бік Києва.	Застосовано алюзивно навантажену власну назву
2	... <i>a luxurious hat</i> for Instagram stars.	Газетно-публіцистична	... <i>розкішний капелюшник</i> для зірок Instagram.	Калькування
3	He explained this by the fact that now the war is <i>entering a new phase</i> - the stage of hostilities in <i>winter conditions</i> begins.	Газетно-публіцистична	Він пояснив це тим, що зараз війна <i>вступає в нову фазу</i> – починається етап бойових дій в <i>умовах зими</i> .	Калькування
4	In the end, they leave behind a secret that both sides have used in the <i>online battle for hearts and minds</i> .	Газетно-публіцистична	Зрештою, вони залишають таємницю, котру використовували обидві сторони в <i>онлайн-битві за серця та розуми</i> .	Внесення іронічності
5	Soon after his appointment, General Dvornikov tried to get the disparate air and ground units to coordinate their attacks. But he <i>has not</i>	Газетно-публіцистична	Незабаром після свого призначення генерал Дворніков спробував змусити розрізнені повітряні та наземні підрозділи координувати свої атаки. Але	Внесення іронічності

	<i>been seen</i> in the past two weeks, prompting some officials to wonder whether he is <i>still in charge of military action</i> .		останні два тижні <i>його не бачили</i> , що змусило деяких чиновників міркувати про те, чи він досі <i>відповідає за воєнні дії</i> .	
6	I think what we're seeing here with the Russians is <i>similar to what happened in World War II</i> .	Історична	Я думаю, що те, що ми бачимо тут із росіянами, <i>схоже на те, що було під час Другої світової війни</i> .	Порівняльно-уподібнювальна
7	What's the <i>Best Book</i> of the Past 125 Years?	Газетно-публіцистична	Яка <i>найкраща книга</i> за останні 125 років?	Відсилання до певного явища чи факту
8	As The Times strives to keep more people entertained with <i>puzzles every day</i> – especially in these troubling times – we're delighted to announce the acquisition of Wordle, the hugely <i>popular daily game</i> .	Газетно-публіцистична	Оскільки The Times прагне <i>щодня розважати</i> все більше людей головоломками – особливо в ці тривожні часи – ми раді повідомити, що придбали Wordle, надзвичайно <i>популярну щоденну</i> гру.	Відсилання до певного явища чи факту
9	<i>...beat the master</i> at his own game.	Літературно-художня	<i>...перемогти майстра</i> у його власній грі.	Функціональна заміна
10	The publication emphasized <i>that if all 64 dead were recognized as civilians</i> , the airstrikes on Baghouz would rank third among the rest in terms of the number of casualties among the civilian population.	Літературно-художня	У виданні підкреслили, що <i>якби всі 64 загиблі були визнані мирними жителями</i> , авіаудари по Багхузу <i>посіли б третє місце</i> серед решти за кількістю жертв серед цивільного населення.	Метафорична алюзія

11	<i>Summer is passing, autumn is coming. That's what your annual recipe is all about. Don't be mad about it.</i>	Літературно-художня	<i>Літо йде, настає осінь. Ось у чому суть вашого річного рецепту. Не гнівайтеся на це.</i>	Метафорична алюзія
12	<i>...mercilessly sought out Mary Trump and deliberately sought to violate her settlement agreement.</i>	Газетно-публіцистична	<i>...безжально розшукували Мері Трамп і навмисно домагалися порушення нею мирової угоди.</i>	Порівняльно-уподібнювальна
13	<i>A one-of-a-kind digital collectible based on a New York Times technology column has sold at auction for more than \$500,000, the first such sale in the newspaper's history.</i>	Офіційно-ділова	<i>Єдиний у своєму роді цифровий колекційний предмет, створений на основі технологічної колонки New York Times, було продано на аукціоні більш ніж за \$500 000 – перший такий продаж в історії газети.</i>	Порівняльно-уподібнювальна
14	<i>It was always unclear why the Russians were so determined to get Gebrev. Now, the Czech case adds yet another piece of evidence that the Kremlin was after him because of his business connections. Russian spies twice tried to poison Emilian. Now, according to an exposé in the Czech Republic, they also destroyed batches of his military equipment.</i>	Газетно-публіцистична	<i>Завжди залишалося неясним, чому росіяни були так сповнені рішучості роздобути Гебрева. Тепер справа Чехії додає ще один доказ того, що Кремль переслідував його через ділові взаємини. Російські шпигуни двічі намагалися отруїти Еміліана. Тепер, згідно з викриттям у Чехії, вони також знищили партії його військового спорядження.</i>	Граматична заміна (заміна частини мови)

15	...he was warned at the end of August, and military aid to Ukraine was unfrozen in September.	Газетно-публіцистична	...його <i>попередили наприкінці серпня</i> , а військова допомога Україні <i>була разморожена у вересні</i> .	Функціональна заміна
16	The Russian Federation plans to create a military base in Africa on the territory of the unrecognized republic of Somaliland.	Власна назва	Російська Федерація <i>планує створити військову базу в Африці на території невизнаної республіки Сомаліленд</i> .	Створення комічного ефекту
17	Given China's development of hypersonic missiles that can be highly maneuverable in flight, they analyzed how Russia used these weapons to destroy ammunition bunkers, fuel depots and other targets.	Газетно-публіцистична	З огляду на розробку Китаєм гіперзвукових ракет, які можуть бути <i>дуже маневреними в польоті</i> , вони проаналізували, як Росія використовувала цю зброю для знищення бункера з боєприпасами, паливного складу та інших цілей.	Модуляція
18	They will try to apply these lessons to their training, officer training and doctrine, which is currently under review.	Газетно-публіцистична	Вони спробують <i>застосувати ці уроки</i> у своїй підготовці, навчанні офіцерів і доктрині, яка зараз переглядається.	Застосування трансформації перестановки слів
19	The timing of Mr. Putin's trip could be interpreted as contempt for the International Criminal Court... While the court's warrant could affect Mr. Putin's ability to travel abroad and increase his	Газетно-публіцистична	<i>Час поїздки пана Путіна</i> можна витлумачити як <i>зневагу</i> до Міжнародного кримінального суду... У той час як ордер суду може <i>вплинути на здатність пана Путіна</i> подорожувати за кордон і <i>посилити його ізоляцію</i> від Заходу, Кремль заявив, що	Конкретизація, функціональна заміна, додавання, емпатизація

	<i>isolation from the West, the Kremlin said it considered the warrant meaningless and vowed not to cooperate.</i>		вважає ордер <i>безглуздим і пообіцяв не співпрацювати.</i>	
20	<i>...the most important ally of Moscow, Chinese leader Xi Jinping.</i>	Літературн о-художня	<i>...найважливішого союзника Москви, лідера Китаю Сі Цзіньпіна.</i>	Функціональна заміна
21	<i>Farmers who decide to climb into their tractors and work the land risk death or being torn apart by mines, shells and other munitions that litter the fields.</i>	Літературн о-художня	Фермери, які <i>вирішили забратися у свої трактори і обробляти землю, ризикують загинути</i> або бути розірваними на мінах, снарядах та інших боєприпасах, якими <i>всіяні поля.</i>	Порівняльно- уподібнювальна
22	<i>The hostilities have already cost the southern Kherson region three crops, and there are no signs that agriculture will soon return to its role as the engine of Ukraine's economy.</i>	Літературн о-художня	Бойові дії вже <i>коштували південній Херсонській області трьох урожаїв, і немає жодних ознак того, що сільське господарство найближчим часом повернеться до своєї ролі локомотива економіки України.</i>	Порівняльно- уподібнювальна
23	<i>This is catastrophic for Ukrainian farmers, and the crisis is reflected all over the world.</i>	Газетно- публіцисти чна	Для <i>українських фермерів це катастрофічно, і криза відбивається на всьому світі.</i>	Порівняльно- уподібнювальна
24	<i>Many Ukrainian farmers believe that Russian forces have targeted their fields and machinery to starve Ukrainians and destroy one of their country's most</i>	Літературн о-художня	Багато українських фермерів вважають, що російські війська обрали своєю <i>мішенню їхні поля і техніку, щоб заморити українців голодом і зруйнувати один із</i>	Порівняльно- уподібнювальна

	important economic drivers.		найважливіших економічних чинників їхньої країни.	
25	We studied the roads they used, then hid and waited to shoot from the ambush.	Літературно-художня	Ми вивчили дороги, якими вони користувалися, потім сховалися і чекали, щоб стріляти із засідки.	Модуляція
26	...deconserved the Terem military plant, which had not been in operation since the Cold War.	Історична	...розконсервували військовий завод Терем, який не працював із часів Холодної війни.	Відсилання до певного явища чи факту
27	...although in fact he was already half a world away.	Літературно-художня	...хоч насправді він уже перебував за півсвіту.	Калькування
28	We are too small, we don't have a big army, and therefore we have limited supplies, and from the beginning we wanted to help Ukraine.	Газетно-публіцистична	Ми занадто малі, у нас немає великої армії, і тому у нас обмежені запаси, і ми від самого початку хотіли допомогти Україні	Порівняльно-уподібнювальна
29	But we are flexible, so we can go and buy what they need from the market and deliver it directly to them.	Літературно-художня	Але ми гнучкі, тому ми можемо піти і купити на ринку те, що їм потрібно, і доставити це прямо до них.	Порівняльно-уподібнювальна
30	We were occupied many times in the last century, so we have a great sensitivity to what that means for what is happening in Ukraine now.	Літературно-художня	Ми були окуповані багато разів у минулому столітті, тому в нас є величезна чутливість до того, що це означає для того, що зараз відбувається в Україні.	Калькування
31	Luxembourg has less tradition and, of course, less experience in conflict. This is a little outside the comfort zone of a small	Літературно-художня	У Люксембургу менше традицій і, звичайно, менше досвіду участі в конфліктах. Це трохи виходить за рамки зони комфорту маленької держави, яка не	Конкретизація

	state that does <i>not think in military terms</i> .		<i>мислить військовими категоріями.</i>	
32	NATO is rapidly <i>moving</i> from deterrence through retaliation to deterrence through interdiction. Previously, it was believed that in the event of a Russian invasion, member states <i>would try to hold out</i> until allied forces came to their aid and pushed back the invaders.	Літературно-художня	НАТО швидко <i>переходить</i> від політики стримування шляхом відплати до стримування шляхом заборони. Раніше вважалося, що в разі вторгнення Росії країни-члени <i>намагатимуться протриматися</i> , доки їм на допомогу не прийдуть союзні сили і не відтіснять окупантів.	Метафорична алюзія
33	Now the products need to be <i>exported by rail</i> , and such a logistical alternative is much <i>more expensive and difficult</i> . Global steel prices also <i>fell sharply</i> in 2022.	Офіційно-ділова	Тепер продукцію потрібно <i>експортувати залізницею</i> , а така логістична альтернатива набагато <i>дорожча та складніша</i> . Світові ціни на сталь також <i>різко впали</i> у 2022 році.	Конкретизація
34	<i>Instead of tanks now - infantry</i> .	Власна назва	<i>Замість танків тепер – піхота</i> .	Калькування
35	<i>For decades</i> , the Russian army <i>mythologized</i> tank warfare because of memories of the <i>victory over the Nazis in World War II</i> .	Історична	Російська армія <i>десятиліттями міфологізувала</i> танкову війну через спогади про <i>перемогу над нацистами у Другій світовій війні</i> .	Відсилання до певного явища чи факту
36	According to him, the highest military circles of the Russian Federation are <i>discussing whether</i> the	Газетно-публіцистична	За його словами, у найвищих військових колах РФ <i>відбуваються дискусії</i> , чи здатна	Внесення іронічності

	Russian army is <i>capable of carrying out such an offensive.</i>		російська армія здійснити такий наступ.	
37	It's probably going to be a lot <i>more difficult</i> than we thought. But the war is on <i>their territory, not on ours.</i> We are a big country and <i>we have patience.</i>	Літературно-художня	Ймовірно, це буде <i>набагато складніше</i> , ніж ми думали. Але війна на <i>їхній території, а не на нашій.</i> Ми велика країна і <i>ми маємо терпіння.</i>	Порівняльно-уподібнювальна
38	Putin claims the West is trying to ' <i>pull apart</i> ' <i>Russia</i>	Газетно-публіцистична	Путін стверджує, що Захід намагається «роз'єднати» Росію	Внесення іронічності
39	Mr. Putin said <i>he had no choice but to send troops to Ukraine</i> after years of trying to resolve the conflict in the country's east	Газетно-публіцистична	Путін говорив, що у нього <i>не було іншого вибору, окрім як направити війська в Україну</i> після довгих років спроб врегулювати конфлікт на сході країни	Створення комічного ефекту
40	<i>Stalin was a villain but a good manager</i> because he couldn't be fooled. But <i>no one can tell Putin the truth.</i>	Історична	<i>Сталін був лиходієм, але хорошим менеджером</i> , тому що його не можна було обманювати. Але ніхто <i>не може сказати Путіну правду.</i>	Відсилання до певного явища чи факту
41	He was referring to tensions over Russia's <i>earlier invasion of Ukraine in 2014</i> , when it illegally seized Crimea and supported the creation of two self-proclaimed pro-Russian republics in the country's east	Газетно-публіцистична	Він мав на увазі напруженість через <i>раннє вторгнення Росії в Україну в 2014 році</i> , коли вона незаконно захопила Крим і підтримала створення двох самопроголошених проросійських республік на сході країни	Описовий переклад

42	Dutch lawmakers were <i>concerned about the widespread</i> use of Google and Zoom services in the education system, especially during the COVID-19 pandemic. Data protection can no longer effectively protect privacy because it <i>dates back to the Pleistocene</i> .	Історична	Нідерландських законодавців <i>хвилювало широке використання сервісів компанії "Гугл" та "Зум" в системі освіти, особливо під час пандемії COVID-19. Захист даних більше не може ефективно захистити конфіденційність, адже він бере початок з плейстоцену.</i>	Алюзія на історичний період «плейстоценову епоху»
43	<i>"Not only a whip, but also a carrot."</i> The negotiation and audit process itself is quite costly for both sides of the process, not to mention the <i>implementation of complex restrictions</i> . So, in order to justify the spent resources in the company's eyes, in addition to the threat to ban the use of Google products in schools, government officials also offered a <i>"carrot"</i> - the permission of the national regulator to sell the company's tested products to Dutch educational institutions.	Літературно-художня	<i>"Не лише батіг, а й морквинка"</i> . Сам по собі процес переговорів та аудиту доволі вартісний для обох сторін процесу, не кажучи про <i>імплементацию складних обмежень</i> . Тож аби виправдати витрачені ресурси в очах компанії, крім погрози заборонити використання продуктів "Гугл" у школах, урядовці запропонували і <i>"морквинку"</i> — дозвіл національного регулятора продавати нідерландським освітнім закладам перевірені продукти компанії.	Модуляція

44	...the release of the documents was called "operational game of Russian intelligence".	Газетно-публіцистична	...оприлюднення документів назвали " оперативною грою російської розвідки ".	Порівняльно-уподібнювальна
45	Tik Tok's Gumpy-style videos are gaining popularity	Літературно-художня	<i>Недолугі</i> відео в соцмережі «Тік Ток» набирають популярність	Модуляція
46	Good management is about showing ordinary people how to do the work of great people.	Газетно-публіцистична	<i>Добре управління</i> полягає в тому, щоб показувати звичайним людям, як <i>зробити роботу чудових людей</i> .	Порівняльно-уподібнювальна
47	The Pentagon is investigating the appearance on Twitter and Telegram of allegedly classified military documents with US and NATO plans to strengthen the Ukrainian army on the eve of a counteroffensive. It is noted that the documents <i>did not contain specific plans for hostilities</i> , for example, how, when and where Ukraine intends to launch a counteroffensive.	Газетно-публіцистична	Пентагон розслідує появу в Twitter і Telegram <i>нібито засекречених військових документів</i> з планами США і НАТО щодо посилення української армії напередодні контрнаступу. Зазначається, що документи <i>не містили конкретних планів бойових дій</i> , наприклад, як, коли і де Україна має намір розпочати контрнаступ.	Метафора війни
48	... the "confidential documents," dated March, were originally posted on Discord channels and circulated, among others,	Власна назва	... «конфіденційні документи», датовані березнем, були спочатку розміщені на каналах Discord і розповсюджувалися зокрема на комп'ютерній грі Minecraft і	Модуляція

	on the computer game Minecraft and the Filipino celebrity's YouTube fandom.		фендомі філіппінської знаменитості у YouTube.	
49	Because it is a cult of irrationality and violence, it could not be dismissed as an argument: <i>as long as Nazi Germany seemed strong, Europeans and others were tempted to join it.</i>	Історична	Оскільки це культ ірраціональності та насильства, його не можна було знищити як аргумент: <i>поки нацистська Німеччина здавалася сильною, європейці та інші мали спокусу до нього приєднатися.</i>	Метафора війни
50	<i>Fascism was never defeated as an idea.</i>	Історична	<i>Фашизм ніколи не був переможений як ідея.</i>	Метафора війни
51	The Kremlin defines Ukraine as an <i>artificial state</i> whose Jewish president proves <i>that it cannot be real.</i>	Літературн о-художня	Кремль визначає Україну як <i>штучну державу</i> , єврейський президент якої доводить, що вона <i>не може бути справжньою.</i>	Модуляція
52	<i>It was a box in which you could put anything.</i>	Літературн о-художня	<i>Це була коробка, в яку можна було покласти що завгодно.</i>	Функціональна заміна
53	It is about the mystique of a man who <i>heals the world with violence</i> , and it will be supported by <i>propaganda until the end</i> . This can only be overcome by <i>showing the weakness of the leader.</i>	Літературн о-художня	Йдеться про містику людини, яка <i>зцілює світ насильством</i> , і вона буде <i>підтримуватися пропагандою до кінця</i> . Це можна побороти лише <i>демонстрацією слабкості лідера.</i>	Граматична заміна
54	If Ukraine had not resisted, it would have been a <i>dark spring</i> for democracies around the world. If	Літературн о-художня	Якби Україна не чинила опір, це була б <i>темна весна</i> для демократій усього світу. Якщо	Лексична трансформація перестановки слів

	Ukraine does not win, decades of <i>darkness await us</i> .		Україна не переможе, нас очікують десятиліття темряви.	
55	The system was built like <i>links in a chain</i> ... No one knew the <i>next link</i> , so if someone was caught, it wouldn't <i>compromise the whole operation</i> .	Газетно-публіцистична	Система була побудована як <i>ланки ланцюга</i> ... Ніхто не знав <i>наступного ланкового</i> , тож якщо когось спіймають, це не <i>скомпрометує всю операцію</i> .	Функціональна заміна
56	Is winter coming? Of course, I mean " <i>AI-winter</i> ".	Літературно-художня	<i>Зима наближається? Звичайно, маю на увазі "III-зиму"</i> .	Калькування, транскрипція
57	..." <i>winter</i> " is part of the <i>cycle of development of artificial intelligence</i> ...	Літературно-художня	...« <i>зима</i> » є <i>частиною циклу розвитку штучного інтелекту</i> ...	Лексична трансформація
58	<i>Foreign policy can also be spread on bread</i> .	Літературно-художня	<i>Зовнішню політику також можна намазати на хліб</i> .	Метафорична алюзія
59	<i>The ruler of the Kremlin</i> has changed his tactics...	Власна назва	<i>Володар Кремля</i> змінив тактику....	Калькування
60	...leave the politics and the fighting to us, and you won't feel much pain from our justified " <i>special military operation</i> " in Ukraine."	Офіційно-ділова	...залиште політику та бойові дії нам, і ви не відчуете значного болю від нашої виправданої « <i>спеціальної військової операції</i> » в Україні".	Калькування
61	<i>The Lord of the Rings and Jewels</i> : Tiffany & Co. has become the most popular jewelry brand in the world	Літературно-художня	<i>Володарка пернів та коштовних прикрас</i> : ювелірна компанія «Tiffany & Co.» стала найпопулярнішим брендом прикрас у світі»	Конкретизація
62	<i>Twisted in a spiral of self-aggrandizement</i> .	Літературно-художня	<i>Закрутився в спіралі самозвеличення</i> .	Метафорична алюзія

63	For Putin, the <i>war with Ukraine became a catastrophe, equal to the collapse of the USSR.</i>	Газетно-публіцистична	Для Пугіна <i>війна з Україною стала катастрофою, рівною розпаду СРСР.</i>	Конкретизація
64	Never in its history has Russia made such stupid decisions.... Unfortunately, <i>stupidity prevailed</i> today - stupidity, greed, some vindictiveness and even some anger.	Літературно-художня	Ніколи в своїй історії Росія <i>не приймала таких дурних рішень....</i> На жаль, сьогодні <i>восторжествувала дурість – дурість, жадібність, якась мстивість і навіть якась злість.</i>	Калькування
65	Russian Missiles Deliver New Woe to Kyiv, <i>Knocking Out Tap Water</i>	Літературно-художня	Російські ракети завдають Києву нового горя, <i>забираючи воду з крану</i>	Метафора війни
66	...he has no particular love for Russia, <i>mentioning the Holodomor in the 1930s as one of the tragedies</i> that befell Ukraine because of its ties to Moscow.	Історична	...у нього немає особливої любові до Росії, <i>згадавши Голодомор в 1930-х роках як одну з трагедій,</i> що спіткали Україну через її зв'язки з Москвою.	Алюзія на історичний період «Голодомор»
67	<i>Give her five, 10 years, and the blood will be forgotten.</i>	Літературно-художня	<i>Дайте їй п'ять, 10 років, і кров буде забута.</i>	Калькування
68	<i>In 2014, I showed that I do not want to be with Russia ... I objectively describe what I see and where everything is going ...</i>	Літературно-художня	<i>У 2014 році я показав, що не хочу бути з Росією ... Я об'єктивно описую те, що бачу і куди все рухається...</i>	Калькування, транскрипція
69	If I put on my glasses and look at myself like the rest of the world, <i>I see myself as a monster, a puppeteer, a</i>	Літературно-художня	Якщо я надягаю окуляри і дивлюся на себе, як увесь інший світ, <i>я бачу себе чудовиськом, ляльководом, людиною, що будує апокаліптичні плани.</i>	Порівняльно-уподібнювальна

	<i>person making apocalyptic plans.</i>			
70	<i>What 70 years of wars can tell us about the Russian-Ukrainian conflict.</i>	Історична	<i>Що 70 років воєн можуть розповісти нам про російсько-український конфлікт.</i>	Відсилання до певного явища чи факту
71	<i>...from the Russian invasion of Ukraine, postmodern ways of war were expected, where manipulation of the mass media, disinformation, cyber attacks, false flag operations and fighter jets without identification marks would prevail.</i>	Офіційно-ділова	<i>...від російського вторгнення в Україну чекали постмодерних способів війни, де пануватимуть маніпуляції засобами масової інформації, дезінформація, кібератаки, операції під фальшивими прапорами та винищувачі без розпізнавальних знаків.</i>	Конкретизація, функціональна заміна, додавання, емфатизація
72	<i>Speaking of the Russian invasion of Ukraine, the "Doomsday War" comes to mind.</i>	Біблеїзм	<i>Говорячи про російське вторгнення в Україну, на думку спадає "Війна Судного дня".</i>	Біблійний сюжет
73	<i>No man's land: will the Quebec province really separate from Canada?</i>	Газетно-публіцистична	<i>Нічия земля: чи дійсно провінція Квебек відокремиться від Канади?</i>	Функціональні й відповідник, нейтралізація.
74	<i>Legal apple of oil discord</i>	Біблеїзм	<i>Яблуко розбрату: правові суперечки щодо нафти не вщухають</i>	Калькування
75	<i>Who's the fairest of them all? New Miss World is already known</i>	Літературно-художня	<i>Хто на світі всіх миліший, всіх рум'яніший й біліший? Ім'я нової «Міс Всесвіт» вже відоме</i>	Функціональна заміна, додавання
76	<i>If you think that mythical Avalon doesn't exist, look at the selection of the most</i>	Міфологічна	<i>Якщо ви думаєте, що міць, які оспівують в казках та легендах, не існує, подивіться на добірку</i>	Описовий переклад

	enchanting places that we've prepared for you		найбільш прекрасних локацій, яку ми підготували для вас	
77	<i>Creative American diplomacy found a simpler approach: to fix not the state, but personally the Prime Minister of the country Viktor Orban and his ruling party.</i>	Офіційно-ділова	<i>Креативна американська дипломатія знайшла простіший підхід: фіксувати не державу, а особисто прем'єр-міністра країни Віктора Орбана та його панівну партію.</i>	Калькування
78	...corruption in Orbán's circle and excessive "love for money"...	Літературно-художня	...корупція в оточенні Орбана та надмірна "любов за гроші"...	Метафорична алюзія
79	<i>A decisive military victory of Ukraine over Russia, as a result of which Ukraine will regain all the territory captured by Russia since 2014, is not an achievable goal.</i>	Літературно-художня	<i>Рішуча воєнна перемога України над Росією, внаслідок якої Україна поверне собі всю територію, захоплену Росією з 2014 року, не є досяжною метою.</i>	Описовий переклад
80	Ukrainian leaders will have to make painful territorial decisions" and "this is not appeasement."	Літературно-художня	Українським лідерам доведеться приймати болючі територіальні рішення" і "це не є умиротворенням".	Калькування
81	<i>Bunker even earlier received a directive from Xi to muddy the waters in the Pacific Ocean.</i>	Газетно-публіцистична	<i>Бункерний ще раніше отримав директиву від Сі каламутити воду в Тихому океані.</i>	Метафорична алюзія
82	It is so important to Beijing that the Kremlin has even begun to distract itself from the so-called "SMO": after the visit of the Chinese	Літературно-художня	Пекіну так це важливо, що кремль аж почав відволікатися від так званої "СВО": після візиту китайського міністра оборони до РФ, Путін так і сказав "оленяреві"	Метафорична алюзія

	Minister of Defense to the Russian Federation, Putin told the "reindeer" Minister of Defense Shoigu: the development of the Pacific fleet is a task no less significant than the war in Ukraine.		міністрові оборони Шойгу: розвиток тихоокеанського флоту - задача не менш значима, ніж війна в Україні.	
83	Putin is <i>called upon to pretend</i> to be weak-minded, the <i>ability to smash the Japanese "military"</i> into "fluff and dust" in response to any of its attempts to return " <i>originally Japanese territories</i> ".	Газетно-публіцистична	Путін покликаний <i>вдавати слабоумство</i> здатність <i>розбити в "пух і прах" японську "воєницину"</i> у відповідь на будь-які її спроби повернути " <i>ісконо японськіє території</i> ".	Метафорична алюзія
84	I think China has <i>created some more problems for the Russians...</i>	Літературно-художня	Думаю, Китай <i>нарізав для рашистів ще якихось задач...</i>	Метафорична алюзія

Рисунок 3.2 – Способи адаптації культурно-історичної інформації

**Частотність використання трансформацій за семантичними особливостями
алюзії**

Вид алюзії (за семантичними особливостями)	Омонімічна	Функціональний відповідник-25% Конкретизація-9% Генералізація-6% Модуляція-17% Додавання-19% Вилучення-10% Граматична заміна-14%
	Синонімічна	Функціональний відповідник-20% Конкретизація-10% Генералізація-8% Модуляція-12% Емфатизація-8% Нейтралізація-3% Функціональна заміна-14% Додавання-12% Вилучення-4% Граматична заміна-9%
	Антонімічна	Функціональний відповідник-22% Конкретизація-6% Генералізація-3% Модуляція-16% Антонімічний переклад-4% Функціональна заміна-18% Додавання-15% Вилучення-6% Граматична заміна-10%
	Гіперо-гіпонімічна	Функціональний відповідник-17% Конкретизація-9% Генералізація-6% Модуляція-12% Емфатизація-3% Нейтралізація-2% Функціональна заміна-11% Додавання-14% Вилучення-9% Граматична заміна-17%

	Розширювальна	<p>Транслітерування-2% Транскрибування-4% Калькування-9% Функціональний відповідник-14% Конкретизація-6% Генералізація-3% Модуляція-12% Антонімічний переклад-4% Описовий переклад-15% Експлікація-12% Функціональна заміна-8% Додавання-7% Грамматична заміна-4%</p>
	Звужуюча	<p>Транслітерування-1% Транскрибування-3% Калькування-12% Функціональний відповідник-15% Конкретизація-7% Генералізація-5% Модуляція-10% Антонімічний переклад-3% Описовий переклад-13% Експлікація-11% Функціональна заміна-7% Вилучення-6% Грамматична заміна-5%</p>
	Інверсійна	<p>Калькування-4% Функціональний відповідник-10% Конкретизація-3% Генералізація-1% Модуляція-9% Емфатизація-2% Нейтралізація-1% Описовий переклад-10% Експлікація-12% Функціональна заміна-11% Додавання-14% Вилучення-9% Грамматична заміна-14%</p>

Частотність використання трансформацій за структурно-функціональними особливостями

Вид алюзії (за структурно-функціональними особливостями)		
Конкретно-деталізуюча	Метафорична	Інноваційна
Транслітерування-2%	Транслітерування-1%	Калькування-5%
Транскрибування-4%	Транскрибування-2%	Функціональний відповідник-13%
Калькування-6%	Калькування-4%	Конкретизація-4%
Функціональний відповідник-12%	Функціональний відповідник-9%	Генералізація-2%
Конкретизація-8%	Конкретизація-4%	Модуляція-10%
Модуляція-3%	Генералізація-2%	Емфатизація-2%
Емфатизація-2%	Модуляція-10%	Нейтралізація-1%
Антонімічний переклад-1%	Емфатизація-2%	Описовий переклад-12%
Описовий переклад-15%	Нейтралізація-1%	Есплікація-11%
Есплікація-12%	Антонімічний переклад-1%	Функціональна заміна-9%
Функціональна заміна-10%	Описовий переклад-10%	Додавання-10%
Додавання-11%	Есплікація-11%	Вилучення-7%
Граматична заміна-14%	Функціональна заміна-9%	Граматична заміна-14%
	Додавання-12%	
	Вилучення-9%	
	Граматична заміна-13%	

Рисунок 3.3 – Загальне відсоткове співвідношення перекладацьких трансформацій при перекладі алюзій

